

Antti Ojalehto

”NO SE TIEDETTIIN JO VALMIIKSI, ETTEIVÄT VEROMAKSAJIKSI TULLEET!!”

Lacanalainen analyysi Perussuomalaisten virallisen Facebook-ryhmän maahanmuuttoa käsittelevistä diskursseista

Yhteiskuntatieteiden tiedekunta
Pro Gradu -tutkielma
Huhtikuu 2021

TIIVISTELMÄ

Antti Ojalehto: Lacanilainen diskurssianalyysi Perussuomalaisten virallisen Facebook-ryhmän maahanmuuttoa käsittelevistä diskursseista

Pro Gradu -tutkielma

Tampereen yliopisto

Sosiaalipsykologian tutkinto-ohjelma

Huhtikuu 2021

Tässä tutkielmassa tutkittiin Perussuomalaisten virallisessa Facebook-ryhmässä käytyjä keskusteluja maahanmuuttoon liittyen. Aineisto koostui viidestä maahanmuuttoa käsittelevästä keskusteluketjusta syksyiltä 2019. Tutkimus pyrki vastaamaan kahteen kysymykseen: 1. Kuinka maahanmuutto rakentuu diskursiivisesti suhteessa lacanilaiseen diskurssiteoriaan? ja 2. kuinka ryhmien väliset ennakkoluulot rakentuvat perussuomalaisten diskursseissa. Erityistä huomiota kiinnitettiin siihen, millainen ideologia ohjaa perussuomalaisten diskursiivista totuuden rakentumista.

Metodina käytettiin lacanilaista diskurssianalyysiä, jota voidaan pitää kriittisen diskurssianalyysin suuntauksena. Se pohjautuu vahvasti Lacanin psykoanalyttiseen teoriaan ja ammentaa erityisesti subjektin jakautuneisuudesta ja ontologisesta vaillinaisuuden tunteesta. Metodi sopii aineiston poliittisesti latautuneeseen ja ideologian täyteiseen puheeseen hyvin. Lisäksi metodi soveltuu erinomaisesti diskursiivisen totuuden luonteen pohdintaan. Aineistosta nousi esiin vahvasti Lacanin esittämä herran diskurssi.

Maahanmuuttaja rakentui aineistossa diskursiivisesti "haittamaahanmuuttajana", joka on pohjimmiltaan ideologinen hahmo, jolle annetaan kaikki negatiiviset merkitykset, joita "paremmilla suomalaisilla" ei ole havaittavissa. Tämä ideologisen hahmon koetaan varastavan diskursiivisen subjektin onnellisuutta. Tämä on kuitenkin vain harhaa, koska tuota onnellisuutta lacanilaisesta näkökulmasta ei kukaan voi saavuttaa.

Diskursiivisesti aineistossa rakentuu totuutena pidetty kuva maahanmuuttajien laiskasta ja rikollisesta luonteesta. Herrasignifioija, tai yhteiskuntatieteissä tutummin ideologia, näyttäytyy maahanmuuttovastaisena ja jopa rasistisena. Se pitää sisällään totuutena pidetyn käsityksen siitä, että maahanmuuttajat ovat nimenomaan "haittamaahanmuuttajia" ja varastavat kantasuomalaisten onnellisuutta. Tällä pidetään yllä ryhmien välisiä suhteita. Herran diskurssin rakentama totuus koetaan niin vahvana, että hallitusvastainen puhe yltyy paikoitelleen jopa taistelun diskurssiksi, jossa muuta kantasuomalaiset, jotka eivät jaa tätä ideologian kyllästämää totuutta koetaan "vihollisina omassa kansassa". Tämä on erittäin huolestuttavaa, koska tällainen asetelma voi lietsoa jopa tapahtumasarjan, jollainen nähtiin Yhdysvalloissa 6.1.2021 olleessa mellakassa, jossa väistyvän presidentti Trumpin kannattajat murtautuivat Capitol Hilliin ja viisi ihmistä saivat surmansa.

Avainsanat: Perussuomalaiset, Lacan, diskurssianalyysi, psykoanalyysi, maahanmuutto, ideologia, populismi

Tämän julkaisun alkuperäisyys on tarkastettu Turnitin OriginalityCheck -ohjelmalla.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	4
2	AIEMPI TUTKIMUS	6
2.1	Populismi ja perussuomalaiset	6
2.2	Ideologia ja Lacan	9
2.3	Äärioikeistolainen ideologia	12
2.4	Tutkimuksen tavoitteet	16
2.5	Tutkimusetiikka	17
3	METODOLOGIA	19
3.1	Aineisto	19
3.2	Kriittinen diskurssianalyysi ja Lacan	20
3.3	Lacanalaisen diskurssiteorian keskeiset käsitteet	22
3.4	Lacanın diskurssiteoria ja mateemat	24
3.5	Herran diskurssi	29
3.6	Yliopiston diskurssi legitimoimassa herran diskurssia	32
4	ANALYYSI	33
4.1	Suomalainen paremmuus ja haittamaahanmuutto	34
4.1.1	<i>Rikollinen maahanmuuttajia</i>	37
4.1.2	<i>Varastettu onnellisuus</i>	43
4.2	Herran diskurssi aineistossa	45
4.3	Hallitusvastaisuuden ja taistelun diskurssit.....	50
4.4	Herran totuus ja sen haastaminen	53
4.4.1	<i>"Tietenkin vapauttava tuomio. Eihän todenpuhuminen ole laitonta!"</i>	54
4.4.2	<i>"Sehän on näytösoikeudenkäynti, jossa tuomio on kirjoitettu jo valmiiksi"</i>	56
5	POHDINTA	61
5.1	Herran diskurssin positiot.....	61
5.2	Herran diskurssi ja sen merkitys perussuomalaisten diskursseissa	64
5.3	Totuus ja ideologia	66
6	LOPPUPÄÄTELMÄT	70
6.1	Tutkielman arviointi ja jatkotutkimusehdotukset	71
	LÄHTEET	73

KUVIOT

KUVIO 1.	HERRAN DISKURSSI	30
KUVIO 2.	HERRAN DISKURSSI AUKI KIRJOITETTUNA	30
KUVIO 3.	HERRAN DISKURSSI AUKI KIRJOITETTUNA	46
KUVIO 4.	HERRAN DISKURSSI KUTEN SE AINEISTOSSA ILMENEE	47

1 JOHDANTO

Kuten ympäri Euroopan myös Suomessa populistiseksi äärioikeistoksi usein mielletty puolue 'Perussuomalaiset' on saanut suuria äänimääriä erityisesti eduskuntavaaleissa. Vuoden 2015 eduskuntavaaleissa puolue nousi kolmanneksi suurimmaksi puolueeksi 17,7 prosenttiyksikön (Suomen virallinen tilasto 2019) äänimäärällä ja istui hallituksessa. Puolue kuitenkin jakaantui kahtia (Kuukkanen 2017) Siniseen tulevaisuuteen ja toiseen edelleen Perussuomalaisina tunnettuun osaan. Vuoden 2019 eduskuntavaaleissa Perussuomalaiset nousivat edelleen toiseksi suurimmaksi puolueeksi 19,1 prosenttiyksikön äänimäärällä. Ero suurimpaan puolueeseen SDP:hen oli erittäin tiukka kuten Suomen virallisesta tilastosta (2019) käy ilmi. Kirjoitushetkellä Ylen viimeisimmän kannatusmittauksen mukaan Perussuomalaiset on suurin puolue 21,9 prosenttiyksikön kannatuksella (Toivonen 2021).

Tässä tutkielmassa tukitaan perussuomalaisten kannattajien diskursseja suhteessa maahanmuuttoon. Termillä "perussuomalaiset" tarkoitetaan nimenomaan perussuomalaisten sosiaalisessa mediassa aktiivisia kannattajia, eikä poliitikkoja tai puolueen virallista linjaa. Aluksi tutkielman alkujaksoissa luodaan pohjaa perussuomalaisten populistisen ja nationalistisen luonteen ymmärtämiselle laajemmassa yhteiskuntatieteellisessä kentässä. Jo tässä vaiheessa aletaan suhteuttamaan yleisempää yhteiskuntatieteellistä käsitteistöä psykoanalyttiseen teoriaan. Ennen varsinaista analyysiosiota esitellään tämän tutkielman kulmakivenä toimiva lacanilainen diskurssiteoria sellaisella tasolla, joka palvelee mahdollisimman hyvin tässä tutkielmassani tekemää analyysiä. On kuitenkin hyvä pitää mielessä, että tässä tutkielmassa käytetty lacanilainen diskurssiteoria esitellään kiteytetyssä muodossa ja siitä olisi löydettävissä paljon monimutkaisempiakin teoretisointeja ja tulkintoja. Lacanin diskurssiteorian esittelyn jälkeen siirrytään analyysiosuuteen. Tämän jälkeen analyysista nousseita havaintoja käsitellään pohdinnassa, jonka jälkeen vedetään yhteenvetoja loppupäätelminä.

Tämän tutkielman aineisto on hankittu Perussuomalaisten virallisesta Facebook-ryhmästä. Internet ja sosiaalinen media ovat tulleet erottamattomaksi osaksi nyky-yhteiskuntaa ja myös poliittinen keskustelu on ottanut oman paikkansa esimerkiksi Facebookissa ja Twitterissä. Internetiin siirtynyt poliittinen keskustelu on mahdollistanut myös ennennäkemättömän suuren samanmielisten kokoontumisen keskustelemaan, kuten Keipi ym. (2017, 113) huomauttaa. Sosiaalipsykologiassa pitkään vaikuttanut sosiaalisen identiteetin teoria pätee myös internetin kontekstissa. Eri ryhmiin sosiaalisessa mediassa kuuluvat omaksuvat ryhmän arvoja osaksi identiteettiä (Keipi ym. 2017, 116). Tässä tutkielmassa tutkitaan mitä nämä arvot ovat ja millaista totuutta tuotetaan Perussuomalaisten virallisessa Facebook-ryhmässä.

2 AIEMPI TUTKIMUS

2.1 *Populismi ja perussuomalaiset*

Keskusteltaessa politiikasta populismi on nykyään usein käytetty termi uutisissa ja sosiaalisessa mediassa. Kuten Mudde (2000, 13) huomauttaa, ei populismi ole suoranainen ideologia, vaan sillä tarkoitetaan tiettyä politiikan muotoa. Mudde ja Kaltwasser (2017, 6) esittävät, että populismia voidaan ajatella ”ohuena ideologiana”. Se itsessään ei täytä ideologian tunnusmerkkejä, vaan se tulee aina ilmi ideologian mukana. Koska populismi itsessään ei pidä sisällään mitään normatiivisten ideoiden sarjaa, ei se myöskään pysty yksinään vastaamaan poliittisiin kysymyksiin. Worseley (1959, 244) esittääkin, että populismi on syndrooma, joka vain vahvistaa jo olemassa olevia aatteita ja ideoita, eikä luo tai kehitä omaa ideologiaa tai ajatusmaailmaa. Populismi on kuin tyhjä sali, joka vastaa kaikuna mitä sinne huudetaan.

Eurooppalaisessa kontekstissa 1990-luvun alun jälkeen populistiset puolueet ovat olleet lähes yksinomaan äärioikeistolaiseen ajatteluun painottuneita (Mudde 2000, 5). Kuitenkin esimerkiksi Etelä-Amerikassa erityisesti ääriivasemmisto harjoittaa populistista politiikkaa useissa maissa (Macaulay 2019, 29). Populismia on ollut jo antiikin Roomassa, mutta Taggartin (2002, 75) ehdottaman ’uuden populismin’ tunnuspiirteenä on perinteisten poliittisten agendojen, instituutioiden ja modernin hyvinvointivaltion legitimitetin hylkääminen. Pohjimmiltaan Taggartin (em.) mukaan populismi haluaa erottua perinteisistä puolueinstituutioista kansanomaisuudellaan ja suoralla kommunikoinnilla ihmisten kanssa. Moffit (2016, 58) yhtyy Taggartin ajatuksiin populismista ja esittää, että populistit esiintyvät tietoisesti mahdollisimman tavallisina ihmisinä. Näin he luovat etäisyyttä muihin poliitikoihin ja perinteisiin instituutioihin, jotka usein nähdään olevan liian kaukana ja irrallaan tavallisen kansalaisen kokemuksesta. Tämä on kuitenkin vain keino saada kannatusta, eikä

sen tarvitse pohjautua populistin todelliseen olemukseen, joka voi olla kaikkea muuta kuin keskiverto kansalainen.

Taggart (2002, 92) esittää myös, että populismille on ominaista puhua *kansasta*, jonka parasta halutaan, mutta tämä kansa ei automaattisesti pidä sisällään kaikkia maassa asuvia. Äärioikeistolaisessa populismissa tämä kansa on itseasiassa erittäin tiukkarajainen ja pitää sisällään vain tiettyä osaa ihmisistä. Se pitää sisällään populistisen puhujan ideologisesti hyvinä ja hyväksyttävänä pidettävät henkilöt. Taggart (em.) myös esittää, että kansa ei tarkoita suoraan mitään fyysistä ihmisryhmää vaan hiljaista enemmistöä. Taggartin esittämä näkemys kansasta on lähellä käsitettä, jota lacanilaisessa psykoanalyttisessä teoriassa kutsutaan Toiseksi.

On syytä tarkentaa, mitä tarkoitetaan ”Toisella”. Tämä Toinen, voidaan ajatella yhteiskuntana, kielenä ja normeina (Lacan 1988, 241–245) ja se on aina läsnä, vaikka ihminen olisi yksin metsässä. Toinen on jokin metafyyminen olemus, kollektiivinen tajunta, joka koetaan ikään kuin jatkuvana tuijotuksen alla ja arvostelun kohteena olemisena (Žižek 1989, 117–118). On kuitenkin erittäin tärkeää huomata, että tämä tuijottaja ei ole kukaan fyysinen ihminen, vaan yhteiskunta ja sosiaalinen todellisuus, vaikka Toinen voidaan myös kokea fyysisen henkilön kautta. Toinen on kolmas osapuoli jokaisessa dialogissa sen vuoksi, että sosiaalinen todellisuus on kielellisesti jatkuva osa ihmiselämää (Hook, 2018, 13) Ihmiset esimerkiksi välittävät ulkonäöstään, vaikka muita ihmisiä ei ole paikalla, koska Toinen on aina läsnä. Ihmiset usein myös puhuvat itsekseen, mutta tämä ei ole yksinpuhelua, se on dialogia Toisen kanssa. Esimerkiksi jos ihminen rakentaa jotain yksin autotallissaan ja lyö vasaralla sormeensa, tämän seurauksena yleensä pääsee ääneen sadattelua. Mutta miksi puhua mitään, jos kukaan ei ole paikalla? Ja miksi käyttää nimenomaan kiro sanoja? Jos ihminen olisi oikeasti yksin, voidaan esittää argumentti, että mikä tahansa äänne olisi kelvollinen. Kuitenkin tässäkin hetkessä Toinen on läsnä ja kiro sanat ovat suunnattu sille näyttäen, että vasaran isku oli kivulias. Ihmisen oppiessa kielen ja tullessa osaksi ensin perhettä ja myöhemmin laajemmin yhteiskuntaa, on yhteiskunta ja sosiaalinen todellisuus liittynyt häneen erottamattomalla tavalla. Kuten Hook (2018, 23) esittää, voidaan toista myös ajatella sosiaalipsykologiassa paremmin tunnetun yleistetyn toisen (Mead 1934) kautta. Yleistetty toinen ja Toinen ovat käsitteellisesti niin lähellä toisiaan, että

vaikka niillä on myös eroja, voidaan ne kuitenkin tämän työn kannalta rinnastaa keskenään.

Hook (2018, 18) esittää, että Toiselle puhumisen periaatetta voidaan myös kuvailla monumenttien kautta. Esimerkiksi Roomassa oleva Trajanuksen pylväs on yli 30 metriä korkea ja kertoo sarjakuvan tavoin, kuinka keisari Trajanus voitti daakialaiset heimot. Mutta koska pylväs on niin korkea, ei kukaan ihminen voi nähdä mitä sen yläpäässä olevat kuvat kuvaavat. Tämän pylvään ei olekaan tarkoitus kertoa Trajanuksen voitosta sitä katseleville ihmisille, vaan Toiselle. Se kertoo tarinaa Toisen arvostelevalle katseelle, mutta ei kenellekään sitä katselevalle ihmiselle.

Žižek (1989, 106), esittää että erityisesti äärilaitojen ideologioille on tyypillistä puhua kansan (eli Toisen) parhaaksi tehtävästä työstä. Tämä kansa ei kuitenkaan ole mikään kokoelma ihmisiä, vaan pelkästään sosiaalinen konstruktio. Esimerkiksi Neuvostoliitossa Stalin puhui ”uudesta miehestä”, joka nousee, kun ihmiset vain jaksavat tehdä työtä ja kärsiä nyt. Mutta jos kaikki kärsivät, kuka on tämä uusi mies, joka korjaa kärsimyksen hedelmät? Uusi mies on Toinen kansan muodossa. Kaikki oikeat fyysiset ihmiset kärsivät, että kollektiivisessa tajunnassa oleva kansa olisi voimakkaampi. Sama ilmiö toistui natsi-Saksan diskurssissa. Sotaa käydessä oletettiin kaikkien uhrautuvan Saksan kansan, eli Toisen puolesta. Paxton (2003, 172) esittää, että nimenomaan ääripäiden ideologiat yleensä vaativat suuria henkilökohtaisia uhrauksia kansan puolesta. Populistisen puolueen puhuessa kansasta se puhuu siis tosiasiallisesti Toisesta. Koskaan kukaan populistista puoluetta äänestävä henkilö ei kuitenkaan ole todella osa tätä kansaa, koska se ei ole mikään fyysinen asia tai henkilöiden joukko.

Diskurssianalyttisesti Laclau (2005, 106) ehdottaa populismin olevan *tyhjä signifioija*. Tällä Laclau tarkoittaa sitä, että populismi kuvastaa ihmisen kokemaa tyhjyyttä. Jokin asia elämässä ei suju hyvin ja ihminen kokee vajaavaisuutta. Populistinen diskurssi pitää sisällään ne kaikki puutteet ja vaatimukset mitä ihmisillä on ja antaa näille nimen. Populismi toimii siis signifioijana puutteelle ja vaatimuksille jostain mitä ei ole. Tästä erittäin tunnettu esimerkki on Trumpin ”*Make America Great Again*”. *Make America Great Again* on signifioija puutteelle ja tyhjyydelle. Perussuomalaisten iskulauseena kevään 2021 kunnallisvaaleissa on ”*otetaan Suomi takaisin*”, joka toimii tismalleen samalla tavalla tyhjänä

signifioijana kuin ”*Make America Great Again*”. Se deklaratiivisena puhetekona luo tilan, jossa Suomi on menetetty tai mennyt jonnekin, josta se pitää saada takaisin. On tyhjä tila, joka oli aiemmin täynnä, ja tämä tyhjyyden täyttyminen on kuntavaalien teema. Tämä Laclauin teoria tyhjistä signifioijasta on erittäin lähellä Lacanin (1977, 76) käsitettä *objet petit a*, jota käsitellään myöhemmin luvussa 3.4. Laclau (em.) myös esittää, että karismaattiset johtajat sitovat oikeat henkilöt osaksi yllä esitettyä kuvausta kansasta. Tämä prosessi toimii samalla tavoin kuin deklaratiivinen puheteke (Searle, 1969, 99) luoden kansan ja se kokeman tyhjyyden puheessaan. Esimerkiksi Donald Trump puhuessaan luo kansaa, jolla on puute ja karismaattisena liikkeen johtajana Trump yhdistää kuulijansa osaksi kansaa.

2.2 Ideologia ja Lacan

Ideologia herättää usein ihmisissä välittömiä miellelyhtymiä esimerkiksi kommunismiin, fasismiin ja muihin ismeihin. Kuten Eagleton (1994, 1) huomauttaa, usein kun jonkun ajatellaan olevan ideologian pauloissa, hänen ajattelunsa koetaan olevan jotenkin vääristynyttä. Jos hän vain pääsisi eroon ideologiasta hän näkisi maailman niin kuin se on. Mutta tällainen ajattelu antaa olettaa, että on olemassa jokin esi-ideologinen maailmankuva, johon ihmisillä on pääsy, mutta näin ei kuitenkaan ole. Marx (1906, 85) totesi kapitalismista: ”*We are not aware of it, nevertheless we do it*” viitatessaan työväenluokan toimintaan osana kapitalistista järjestelmää. Tämä pitää paikkansa kapitalismin ideologiassa, mutta myös kaikissa muissa ideologioissa. Ideologia on niin syvällä jokaisessa ihmismielessä järjestämässä sosiaalisesti rakennettua todellisuutta, että sen läsnäoloa ei edes huomaa. Se on niin arkipäivästä, että kuten Marx huomautti, emme edes huomaa, vaikka elämme siinä. Marx oli ensimmäinen, joka formuloi ideologian kaikille ihmisille ominaisena jaettuna uskomusten patteristona. Marx myös huomautti, että on vaikea kuvitella näkökulmia oman ideologian ulkopuolelta ja tällainen vaatii aina suurta mielikuvituksen käyttöä, jotta voi ymmärtää kuinka joku toinen voi nähdä itselle yksinkertaisen asian aivan eri tavalla. (Eagleton 1994, 5-6)

Van Dijk (2006, 138) esittää, että koska ideologiat enimmäkseen saavat uusia ”seuraajia” tekstien ja keskusteluiden välityksellä, on diskurssianalyysi

kaikista hedelmällisin tapa tutkia ideologioita. Kuten van Dijk (2006, 116) muotoilee, voidaan ideologia yksinkertaisimmillaan määrittellä tietyn ihmisryhmän jakamaksi uskomusjärjestelemäksi. Ideologia on nimenomaan sosiaalisesti jaettua, se ei ole kenenkään yksittäisen ihmisen henkilökohtainen uskomusjärjestelmä. Tämä uskomusjärjestelmä on niin perustavanlaatuisen, että se määrittää ihmisen muita uskomuksia ja tietona pidettyjä asioita. Se määrittää ryhmän keskeisiä arvoja ja luo kognitiivista koherenssia maailmankuvaan. Koska ideologiat perustavanlaatuisesti määrittävät ihmisen uskomuksia ja arvoja, ne myös määrittävät totuutta ja tietoa subjektille. Diskurssianalyttisesti tieto ja totuus tulevat van Dijkin (2006, 126) useimmiten ilmi, kun diskurssissa ilmenee polarisaatiota ja ideologian oman uskomusjärjestelmän mukaista asioiden yli- tai alikorostamista. Tämä näkyy positiivisena itserepresentaationa (esim. mahtailu) ja negatiivisena muiden representaationa (esim. alentaminen). Vaikka ideologia diskursseissa tulee ilmi usein totuuden ja tiedon suorana tai epäsuorana toteamana, eivät ideologian pauloissa olevat puhujat tätä itse usein huomaa, kuten Van Dijk (em.) esittää. Jos jokin ideologia pitää sisällään esimerkiksi uskomuksen siitä, että kaikki maahanmuuttajat ovat rikollisia, koetaan tämä asia totuutena. Jos ideologian ulkopuolelta joku tulee kyseenalaistamaan tätä uskomusta, herää maahanmuuttovastaisessa ideologiassa vastalause ”Miten sinä et voi totuutta nähdä!”.

Dant (1991, 207) esittää, että tieto ideologiassa tulee ilmi nimenomaan diskurssissa ja on sosiaalinen ilmiö, joka jaetaan niiden kanssa, jotka jakavat ideologian. Todellisessa maailmassa tapahtuvat asiat ja niiden väliset suhteet muuttuvat diskurssin muotoon, joka aina väistämättä yksinkertaistaa ja muuttaa niiden todellista luonnetta. Eri ideologiat esittävät samaa tosimaailmasta kumpuavaa tietoa kyseisen ideologian mukaan ja ideologiat sitten esittävät tätä tietoa diskurssin muodossa. Puhujat eivät kuitenkaan tarkoituksella luo ideologisia vaikutuksia diskursseissa, koska he eivät pidä tietoaan valheina tai propagandana. Puhuja pitää oman ideologiansa sisällä olevaa tietoa totena, vaikka se saattaa muiden ideologioiden sisällä vaikuttaa suoralta valheelta tai propagandalta. Ideologia toimii siis puhujan perspektiivin tavoin ja tätä perspektiiviä rakennetaan ja muokataan jatkuvasti sosialisoinnin kautta. Dant (1991, 207–208) huomauttaakin, että kaikki diskurssit ovat aina jonkin ideologian mukaan esitettyä tietoa ja diskurssin lukija/kuulija, myös vastaavasti tulkitsee

(saman tai eri) ideologian kyllästäjänä subjektina. Näin ollen diskurssia tuotetaan ja tulkitaan aina ideologisista lähtökohdista.

Louis Althusser on eräs tunnetuimmista ja vaikutusvaltaisimmista viimeaikaisista ideologiaa käsitelleistä filosofiista. Hänen työnsä sai paljon vaikutteita Lacanilta ja ranskalaisilta strukturalisteilta (Eagleton 1994, 87). Suurin Lacanin vaikutuksista Althusserin työssä oli ja ajatus siitä, että ideologia rakentaa ihmisen subjektina antamalla tälle fiktiivisen koherenssin ja keskeisyyden tunteen, joita tarvitaan, että ihminen tuntee olevansa toimija yhteiskunnassa (Althusser 2014, 226). Ideologia siis rakentaa ihmisen kokemaa subjektiivisuutta osana sosiaalista todellisuutta järjestämällä maailmaa ihmisen ympärillä ideologian mukaan. Althusserin mukaan tämä on kuitenkin vain yksilön kuviteltu suhde hänen todelliseen ympäristöönsä. Althusser kuitenkin esittää, että tällainen ideologian järjestämä sosiaalinen todellisuus on pakollinen yhteiskunnan toiminnan kannalta (Althusser 2014, 227).

Glynos (2001, 192) esittää, on Lacanin panos ideologian analyysissä ja kritiikissä ideologian hegemonisen lähestymistavan eräänlainen muoto. Lacanilainen ideologian teoria jakaa paljon yhtäläisyyksiä Wittgensteinin, Heideggerin, Foucault'n ja Derridean kanssa ja onkin varsin todennäköistä, että näiden ajattelu vaikutti toisiinsa (Glynos 2001, 193). Kaikki yllä mainitut pohjimmiltaan esittävät, että kieli rakentaa sosiaalista todellisuutta, eikä ole vain kommunikaation väline. Erityisesti Foucault painottaa myös kielen roolia vallan välineenä, mutta samanlaisia viitteitä on myös muilla edellä mainituilla teoreetikoilla. Lacanilainen ideologian teoria painottaa sosiaalista konstruktionismia ja sitä, että ideologia naamioi tiedon epävarmuuden. Kun ideologia on ottanut subjektista vallan, epävarmakin tieto näyttäytyy subjektille varmana. Esimerkkinä tästä voidaan nostaa tämän kirjoitushetkellä kiivaana käyvä rokotekeskustelu. Rokotteita vastustavien sisällä oleva ääripää on kutsuttu salaliittoteoreetikoiksi, ja he ovat esittäneet omasta mielestään tiedon siitä, että covid-19-rokotteessa on mikrosiru, joka jäljittää rokotteen ottajien elintoimintoja. Tällainen erittäin hataralle pohjalle perustava tieto esitetään varmana, koska rokotevastainen ideologia naamioi tiedon epävarmuutta.

Žižek on kenties yksi tämän hetken tunnetuimmista filosofiista ja psykoanalytikoista. Tässä tutkielmassa hyödynnetään erityisesti Žižekin vuonna 1989 ilmestynyttä teosta *The Sublime Object Of Ideology*, jossa esittämiin

argumentteihinsa Žižek palaa vielä nykyäänkin uudelleen ja uudelleen. Rakentaen Lacanin työn pohjalle, Žižekin mukaan ideologiaa ei tulisi ajatella verhona, joka peittää todellisuuden, vaan linssinä, jonka läpi sosiaalista todellisuutta katsotaan (Žižek 1989, 15). Siihen ovat tiukasti yhteydessä fantasiat, joihin puolestaan on sisään rakentuneena Lacanin käsite *objet petit a* menetetyistä onnesta ja kokonaisuuden tunteesta (1977, 76; Kurki 2012, 57; Žižek 1989, 58). Tähän palataan tarkemmin luvussa 3.4. Ideologia luo tarinaa siitä, kuinka ihminen voisi löytää puuttuvan palansa ja olla kokonainen ja onnellinen, sekä antaa selityksiä siitä, minne tämä onnellisuus on kadonnut. Tämän muualla kuin itsessä sijaitsevan onnellisuuden kohdalla Žižek (1989, 50) tarkoittaa, että subjekti aina kokee Toisen kokonaisena. Koska Toinen on kokonainen se tarkoittaa myös, että Toisella on myös subjektille kuuluva onnellisuus tai keinot sen hankkimiseen.

Žižekin mukaan äärioikeistolaiselle ideologialle on tyypillistä punoa ideologinen sanoma siitä, kuinka onnellisuus puuttuu, koska sen on joku (Toinen) varastanut. Tämä on tietenkin vain harhaa, koska Toinen ainoastaan nähdään kokonaisena vaikkei se sitä ole. Ristiriitaisuuksia kohdatessaan ideologia pyrkii parsimaan itseään tiukemmin kasaan, eikä suostu muuttamaan tarinaansa radikaalisti. Usein ideologia pyrkii pitämään itsensä kasassa ja selittämään ristiriitaisuuksia diskursseissa luomalla ideologisia hahmoja, kuten Žižek (1989, 49) esittää. Nämä ideologiset hahmot ovat sosiaalisia konstruktioita esimerkiksi ihmisryhmistä. Usein ideologiset hahmot ovat myös hyvin ristiriitaisia, vaikka ideologia ohittaakin tämän ristiriidan. Hyvin tunnettuna esimerkkinä natsi-Saksassa juutalaiset nähtiin kieroina huijareina ja alempina ihmisinä kuin muut saksalaiset. Nämä alempirotuiset ihmiset kuitenkin natsien diskursseissa olivat tarpeeksi vahvoja, jotta he pystyivät olemaan syypäitä Saksan huonoon tilaan ja ihmisten kurjuuteen.

2.3 Äärioikeistolainen ideologia

Euroopassa on vuosituhaten vaihteen jälkeen noussut eri äärioikeistolaisia ja populistisia puolueita parlamentteihin lähes kaikissa maissa (Mudde 2011; Swank & Betz 2003). Mierinan ja Korolevan (2015) mukaan ne ovat vain nostaneet suosiotaan vuoden 2009 globaalin taloustilanteen heikentymisen

jälkeen. Koska äärioikeiston termistä käytetään eri yhteyksissä hieman eri määrittelyjä, tämän tutkielman käyttäessä termiä 'äärioikeisto', tarkoitetaan sillä ryhmittymiä, jotka omaavat Mudden (2000) esittämiä äärioikeistolaisille puolueille yhteisiä piirteitä. Nämä ovat nationalismi, rasismi, maahanmuuttovastaisuus, demokratiavastaisuus ja vahvan valtion ihannointi. Aiemmin esitetyn ideologian toiminnan mukaisesti, nämä muokkaavat äärioikeistolaisen ideologian kannattajan perspektiiviä kaikkiin asioihin. Ne toimivat linssinä, jonka läpi he näkevät todellisuuden.

Kuten Kettunen (2019, 147) toteaa, on nationalismi olennainen osa nykyistä maailmanhahmotusta, myös Suomessa. Nationalismilla tässä tutkielmassa tarkoitetaan oman valtion, tai tarkemmin sen kansan, identiteetin ja saavutusten korostamista, sekä kansan edun ajamista suhteessa niihin, joiden ei koeta kuuluvan osaksi tätä kansaa. Kansallisvaltio on historiallisesti suhteellisen tuore käsite ja esimerkiksi suomalainen nationalismi syntyi vasta 1800-luvulla. Suomen nykyiset rajat niiden vetämisen aikaan eivät vastanneet mitään etnisiä tai kielellisiä rajoja. Kuitenkin Suomi koetaan nykyisin todellisena entiteettinä. Kuten Mandelbaum (2020, 1–2) esittää, on kansallisvaltion tärkein ominaisuus psykoanalyttisen teorian kannalta diskursiivisesti rakentunut yhteenkuuluvuuden tunne. Tällä tarkoitetaan sitä, että esimerkiksi Suomen kansa on diskursiivisesti yhtenäisesti rakentunut suhteessa kansallisuuteen, alueeseen ja auktoriteettiin, sekä kaikenlaisiin toimintoihin, jotka viittaavat näihin.

Mandelbaum (2020, 3–4) esittää myös, että lacanilaisittain kansallisvaltio on pohjimmiltaan fantasiaa. Tämä johtuu siitä, että kansakunta ei ole koskaan kokonainen tai onnellinen, vaan sitä leimaa jatkuva ontologinen vaillinaisuuden tunne. Myös tätä Lacanin käsitettä kuvaillaan tarkemmin myöhemmin luvussa 3.4. Kansallisvaltio ei koskaan ole kokonainen tai onnellinen, vaan kokonaisuuden saavuttamiseksi sillä on aina edessä jokin uusi este ylitettäväksi tai ongelma ratkaistavaksi. Tämä voi olla esimerkiksi soteuudistus, koronakriisi tai maahanmuuttokysymys. Kuitenkin kansallisvaltio on jakaantunut ja sen kongruenssi on vain fantasiaa. Kuten Laclau (1996, 57–58) toteaa, on kansan tiukasti rajattu ja määritelty identiteetti on mahdottomuus. Erilaiset kysymykset jatkuvasti jakavat kansaa, vaikka nationalismi yrittää diskursiivisesti rakentaa fantasiaa yhtenäisestä kansasta.

Maahanmuuttovastaisuus usein kulkee käsi kädessä myös rasismien kanssa. Gravesin (2015, 1481) mukaan rasismi sen perinteisessä määrittelyssä on ulkoryhmän syrjintää, koska tämä ulkoryhmä rotuna nähdään jollain tavalla huonompana kuin oma sisäryhmä, mutta nykymaailmassa tämä määrittely kaipaa hieman päivittämistä. Vaikka äärioikeistolaiset puolueet eivät tätä perinteistä rodullistettua rasismia suoraan toisikaan esille, heidän puheensa muistuttavat Gravesin (2015, 1487) käsitettä värisokeasta rasismista, jota hän ehdottaa rasismien moderniksi muodoksi. Toisin kuin suurimman osan historiasta, nykyään lähes kaikki ovat hyväksyneet sen, että ihmisten keskuudessa ei ole toisistaan biologisesti eroavia rotuja (Esim. Barbujani ym. 2013, 156; Mayr 1982, 39). Esimerkiksi perussuomalaiset ovat usein julkisesti sanoutuneet irti rasismista, mutta onkin kenties syytä arvioida miten he näkevät rasismien määrittelyn. Kuten Graves (2015, 1482) esittää, on rasismien määrittely liikkumassa pois biologisesta selityksestä, kohti sosiaalista selitystä. Sosiaalisiksi selitykseksi ehdotetut teoriat ovat hyvin lähellä Žižek'in (1989, 49) esittämää ideologista hahmoa. Ihmisillä onkin taipumuksia etnosentrisyyteen ja oman etnisen ryhmän paremmuuden korostamiseen, kuten esimerkiksi Bizumic & Duckitt, (2012, 903) osoittivat.

Historiasta löytyy useita esimerkkejä rasistisista autoritaarisista ideologioista, joista ehkä ilmeisin on natsi-Saksa. Siellä rasismi saavutti äärimmäisen muotonsa yhdessä äärioikeistolaisen ideologian kanssa. Kuten Žižek (1989, 49) vakuuttavasti ehdottaa, juutalaisia syrjittiin natsi-Saksassa, koska juutalaisen ideologisen hahmon nähtiin jollain tavalla varastavan muiden saksalaisten onnellisuutta. Tämä ajatus, yrittää selittää kuinka autoritaariset hallinnot nousevat valtaan käyttämällä yhteiskunnassa vallitsevia ennakkoluuloja hyväkseen, mutta auttaa se myös ymmärtämään rasismien modernia muotoa. *Kiteytetysti esitettynä ne, jotka syrjivät, kokevat että syrjittävät tekevät jotain rikollista ja vievät jotain heitä syrjiviltä.* Se voi olla jotain konkreettista kuten rahaa, tai vähemmän konkreettista kuten turvallisuuden tunnetta tai onnellisuutta. Tämä tutkielma käyttää tätä nykyaikaisen rasismien sosiaalipsykologisenä selityksenä.

Rasismi on ollut merkittävä ongelma koko ihmiskunnan historian ajan. Vaikka Natsi-Saksa ja orjuus ovat ehkä selkeimpiä ajattelumalleja, joissa toiset ihmisryhmät nähdään jollain tapaa rodullisesti erilaisena, ei tämä enää nykypäivän kontekstissa ole validi tapa rasismien ajattelulle. Nykyaikana ihmiset

liikkuvat ympäri maailman ja ylittävät rajoja aina vain kiihtyvällä tahdilla ja esimerkiksi Graves (2015, 1485) ja Ikunobe (2010, 162) osoittavat, että vaikka julkirasismi on vähentynyt, ei se tarkoita, että maailma on siirtynyt rasismin jälkeiseen aikaan. Rasismi on muuttanut muotoaan ja eri ihmisten syrjintää ja sortoa tapahtuu edelleen, koska heidät nähdään tietynlaisena sosiaalisena konstruktiona. Tämän tutkielman analyysissä ja pohdinnassa paneudutaan siihen, kuinka maahanmuuttajat rakentuvat perussuomalaisen diskursseissa, sekä millaisia mahdollisia ideologisia voimia on läsnä kyseisissä diskursseissa. Kuten Brondolo ym. (2012, 375) osoittivat, on rasismin ymmärtäminen ja sen, kuinka se tuo itseään ilmi ensiarvoisen tärkeää sosiaalisen oikeudenmukaisuuden ja hyvinvoinnin kannalta.

Lacanilaisesta ja freudilaisesta lähtökohdasta oman paremmuuden tunne, lait ja niiden funktiot juontuvat Freudin myytistä Alkukantaisesta Isästä (Freud 1913 169). Myytissään Freud kuvaa kastroimatonta, kyltymätöntä ja yliseksuaalista Alkukantaista Isää. Hän määrää lait, mutta nämä lait eivät päde häneen. Hänen poikansa tulevat lopulta kateellisiksi ja tappavat Alkukantaisen Isän. Tämä tappaminen ei kuitenkaan tuo pojille heidän toivomaansa autuutta ja he alkavat katua tekoaan. Tapettuaan ylimmän auktoriteetin pojat säätävät lait ja sosiaaliset konstruktioit ohjaamaan heitä. Alkukantainen Isä ei ollut enää fyysisesti elossa, mutta hän eli osana sosiaalista todellisuutta. Tämä on symbolisen auktoriteetin syntyhetki, jota Lacan (1998a 119–120) kuvaa kielen ja lakien muodossa. Freud esittää (1913, 172), että ihmisen lapsuudessa muodostama isäsuhte toimii myöhemmässä elämässä pohjana esimerkiksi Jumalalle ja usein myös valtion johtajille. Nämä ovat vain ylempään roolin korotettuja isiä ja saavat voimansa ihmisen oikean isän lapsuudessa olleesta auktoriteetista ja tämän laatimista säännöistä. Ryder (2011, 121) korostaa, että Alkukantaisen Isän pojat samalla loivat itse itseään ohjaavan yhteiskunnan, jossa jokainen pyrkii ottamaan Alkukantaisen Isän roolin, kuitenkin siihen koskaan kykenemättä. Lacan (2005, 11–12) kutsuu tätä symbolista auktoriteettia Isän nimeksi. Se antaa subjektille paikan sosiaalisessa maailmassa ja täten pitää sosiaalisen todellisuuden kasassa. Isän nimi voi asettaa subjektin esimerkiksi akateemiseen korkeasti koulutettuun luokkaan, jonka alapuolella on korkeakoulun käymättömiä henkilöitä.

Tässä tutkimuksessa käytetään lacanilaista diskurssianalyysiä, mutta sovelletaan myös muita teoreetikoita suhteessa ideologiaan ja totuuteen. Näistä tärkeimpänä on Žižek, jonka työ on erittäin lähellä Lacanin työtä. Ideologian ja totuuden roolin analysointiin edellä mainittujen lisäksi sovelletaan Althusserin ja van Dijkn formulointeja ideologian ja totuuden välisestä suhteesta. Tämän tutkimuksen kannalta nämä osittain päällekkäiset ajattelutavat asettuvat toimivaksi kokonaisuudeksi ja täydentävät toisiaan. Vaikka tässä on esitelty toisistaan hieman eroavia teoreetikoita ja heidän ajatteluaan, solahtaa heidän työnsä hyvin yhteen ja toimivaksi kokonaisuudeksi. Lacanin teoriaa tässä tutkielman on kenties mielekästä ajatella ruohonjuuritason analyysinä ja muiden ajattelijoiden työtä tätä soveltavana, vaikka he eivät siitä itse välttämättä olekaan tietoisia.

Luvussa 3 käsitellään tarkemmin Lacanin diskurssiteoriaa, jonka kannalta keskeisin käsite eteenpäin mentäessä on Toinen, jota käsiteltiin luvussa 2.1. Luku 4 alalukuineen soveltaa Lacanin diskurssiteoriaa analyysissä havainnollistaen löydöksiä aineisto-otteilla. Tämän jälkeen luvussa 5 alalukuineen pohditaan analyysistä nousseita havaintoja ja niiden merkityksiä. Lopuksi luku 6 kokoaa yhteen kaikista keskeisimmät havainnot ja pohtii tämän tutkimuksen rajoitteita, sekä mahdollisia jatkotutkimuksia.

2.4 Tutkimuksen tavoitteet

Tämän tutkimuksen yleisenä tavoitteena on analysoida ideologian painoarvoa perussuomalaisen diskursseissa ja sitä, kuinka he rakentavat sosiaalista todellisuuttaan maahanmuuttajiin liittyen. Maahanmuuttoteema on tärkeä, koska se auttaa ymmärtämään kuinka ryhmien väliset ennakkoluulot syntyvät ja ylläpitävät itseään. Kaikkien syrjinnän muotojen ymmärtäminen on tärkeää niiden ehkäisyn ja sosiaalisen oikeudenmukaisuuden toteutumisen kannalta. Jäsennän tämän yleisen tutkimuksen tavoitteeni kahdeksi tutkimuskysymykseksi:

1. Kuinka maahanmuutto rakentuu diskursiivisesti suhteessa lacanilaiseen diskurssiteoriaan?

2. Kuinka ryhmien väliset ennakkoluulot rakentuvat perussuomalaisten diskursseissa?

Näihin tutkimuskysymyksiin paneutuessa erityistä huomiota kiinnitetään siihen, miten ideologia on läsnä perussuomalaisten diskursseissa ja kuinka se mahdollisesti vaikuttaa niissä.

2.5 Tutkimusetiikka

Tässä tutkielmassa aineistona toimivat Perussuomalaisten virallisen ja avoimen Facebook-ryhmän keskusteluketjut. Keskustelujen aihe liittyy maahanmuuttoon ja samaa keskustelua puolue kannattajineen käy aktiivisesti muuallakin julkisessa tilassa, kuten parhaillaan vaalityössä. Ryhmä ei vaadi minkäänlaista liittymistä, vaan on täysin avoin ja kuka tahansa voi katsella siellä jaettavaa materiaalia ja keskusteluja. Aineistoon on valikoitu keskusteluketjuja, jotka alkavat ryhmän ylläpitäjien aloituksella, jossa on linkki valtion rahoituksella toimitettavaan puolueen verkkolehteen, Suomen Uutisiin. Keskustelut ovat siis Perussuomalaisten viralliselta Facebook-sivulta noudettuja puolueen lehden artikkelien ympärillä käytävää keskustelua. Edes tähän keskusteluun osallistuminen ei ryhmän avoimuusasetusten mukaisesti vaadi ryhmään liittymistä, vaan kuka tahansa voi halutessaan osallistua Perussuomalaisten Facebook-ryhmän keskusteluihin. Aineisto on siis luonteeltaan erittäin avointa ja julkista keskustelua puolueen lehden artikkelin ympärillä. Voidaan hyvällä syyllä esittää, että puoluepolitiikan ympärillä näin avoimella alustalla käytävä keskustelu on julkista ja on syytä olettaa, että keskustelijat ovat tästä tietoisia. Myös Facebook ilmoittaa aika ajoin avoimien ryhmien käyttäjille, että niillä kirjoitettu materiaali on julkista. Samoja kantoja esitetään myös mm. vaalilupauksissa ja eduskunnan istunnoissa. Tutkimusaiheen ei katsota olevan sensitiivinen (Ahteensuu 2019), koska diskurssin tuottajat pyrkivät julkisesti ottamaan kantaa Perussuomalaisten puoluelehden käsittelemään aiheeseen, eivätkä pyri peittelemään kantaansa. Lisäksi viime vuosina on noussut arkipäiväiseksi uutisoida esimerkiksi juuri eri poliitikkojen sosiaalisen median päivityksistä ja kommentteista. Aineiston luonteen katsotaan siis olevan hyvin julkinen.

Tämä tutkimus ei ole kiinnostunut yksittäisistä diskurssin tuottajista, eikä sen puitteissa voida arvioida yksittäisten puhujien motiiveja tai tarkoituksia (Potter & Wetherell 1987, 35). Tutkimus keskittyy nimenomaan yllä esitetyssä avoimessa ja julkisessa sosiaalisen median tilassa tuotetun diskurssin analysoimiseen, eikä yksittäisiin henkilöihin tai poliittiseen puolueeseen. Tutkimuksessa puhuttaessa puolueesta, kirjoitetaan sen isolla alkukirjaimella Perussuomalaisiksi. Puhuttaessa taas diskursiivisesta subjektista, kirjoitetaan se pienellä alkukirjaimella muotoon perussuomalaiset. On erittäin tärkeää huomioida, että tämä diskursiivinen subjekti ei ole mikään konkreettinen henkilö eikä tutkimus niissä missään kohta väitä. Se ei myöskään leimaa ketään tai esitä esimerkiksi kaikkien Perussuomalaisten kannattajien olevan tietynlaisia. Ainoastaan tuotettua diskurssia tutkitaan ja tämä on kansainvälisesti hyväksytty käytäntö (BPS Ethics Guidelines for Internet-mediated research, osio 4.4)

Kaikki mahdollisesti tekijänoikeussuojaa tai henkilötietoja sisältävät aineistonosat jätetään pois aineistosta. Vaikka koko aineisto anonymisoidaan, on tutkimusetiikan kannalta suurin huolenaihe aineiston ja alkuperäisten kirjoittajien mahdollinen löytyminen eri hakukoneiden avulla. Tämän katsotaan kuitenkin olevan aineiston erittäin julkisen ja avoimen luonteen, sekä kirjoittajien esittämän julkisen kannatuksen poliittista puoluetta kohtaan, vuoksi häviävän pieni haitta (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2019, 7). Diskurssin tuottajat pyrkivät tuomaan kantansa julkisesti esille, eivätkä peittelemään sitä. Tämä on myös kansainvälisesti käytettyjen ohjeistusten mukainen kanta (UK Research Integrity Office, 2016).

Kaiken kaikkiaan tämän tutkimuksen kannalta tarpeellinen aineisto on kerätty noudattaen pienimmän mahdollisen haitan periaatetta. Koska aineiston keskustelu on puolueen julkisen lehden artikkelien ympärillä, käytä keskustelua erittäin julkisessa ja avoimessa Facebook-ryhmässä, ei tämän tutkimuksen katsota vaativan eettisen neuvottelukunnan hyväksyntää tai diskurssien tuottajien suostumusta aineiston käyttöön. Diskurssin tuottajat aktiivisesti pyrkivät tuomaan kantaansa esiin poliittiseen asiaan liittyen, eivätkä millään tavoin pyri peittelemään kantaansa. Kuten aiemmin mainittu, kuka tahansa pystyy koska tahansa lukemaan samoja keskusteluja.

3 METODOLOGIA

3.1 Aineisto

Aineistona tämä tutkimus käyttää kuutta perussuomalaisten Facebook-sivulta noudettua keskustelua maahanmuuttoon liittyen. Ensimmäinen aineiston keskusteluketjuista alkoi 3.10.2019 ja aineisto kerättiin 16.11.2019. Keskusteluketjuihin on saattanut tulla tämän jälkeen lisää kommentteja, mutta 16.11.2019 jälkeen kirjoitettuja kommentteja eivät sisälly aineistoon. Keskusteluketjuja noudettiin yhteensä viisi, joiden pituus vaihteli suuresti. Keskusteluketjuina tässä tarkoitetaan kokonaista viestiketjua aloituksen jälkeen. Facebook-sivu on täysin julkinen, eikä sen lukeminen vaadi liittymistä. Analyysin voidaan katsoa alkavan jo Facebook-sivujen selaamisesta ja ketjujen lukemisesta, kun aiheeseen liittyviä keskusteluja noudettiin. Kaikki keskustelut anonymisoitiin.

Perussuomalaisten diskurssia on usein luonnehdittu maahanmuuttovastaiseksi ja maahanmuuttoon liittyviin kysymyksiin lähes yksinomaan keskittyväksi. Tämän tutkielman aineistoa noutaessa olikin varsin pian selvää, että lähes mikä tahansa keskusteluketju Perussuomalaisten Facebook-sivulta olisi sopinut piirteiltään aineistoon, koska käytännössä kaikissa keskusteltiin ryhmän kokemista ongelmista maahanmuuttoon liittyen. Aineistoon kuitenkin valittiin keskusteluketjut, jotka alkoivat Perussuomalaisten linkillä maahanmuuttoa käsittelevään puolueen lehden nettiartikkeliin.

Tutkielmassa käytettävä aineisto-otteet on säilytetty alkuperäisessä kirjoitusasussaan ja sisältävät paikoin erittäin paljon kirjoitusvirheitä. Nämä on säilytetty, jotta aineiston kirjoitusvirheiden korjaamisella ei vahingossa tulisi muuttaneeksi niiden sanomaa.

3.2 Kriittinen diskurssianalyysi ja Lacan

Tämän tutkielma noudattaa metodologisesti lacanilaista diskurssianalyysiä. Tämä tapa valikoitu, koska kuten Neill (2013, 334–335) ja Kurki (2012, 22) osoittavat, lacanilainen ajattelu auttaa tunnistamaan syvempiä tarkoituksia siitä mitä sanotaan tai mitä mahdollisesti jätetään sanomatta. Lacanilainen diskurssianalyysi soveltuu erityisesti ideologian roolin tutkimiseen, koska se ankkuroituu vahvasti Lacanin muuhun teoreettiseen lähestymiseen. Lacanilainen psykoanalyttinen teoria puolestaan keskittyy vahvasti subjektin kokemaan totuuteen, joka tulee diskurssista ilmi. Kuten analyysiosuus tulee lukijalle osoittamaan, tarjoaa Lacanin diskurssiteoria valtavan rikkaan viitekehyksen yhteiskuntatieteelliseen tutkimukseen. Koska lacanilainen viitekehys ei tarjoa suoraan metodisia välineitä, käytännön analyysityön tein kahdessa vaiheessa. Ensimmäisessä vaiheessa luin useaan kertaan läpi ja tunnistin alustavia diskursseja. Toisessa vaiheessa siirryin diskurssien tarkkaan lähilukuun. Lähiluennan keskiössä on Lacanin diskurssiteoria (Lacan 2002), jonka käsitteitä avataan tässä luvussa.

Lacan (1901–1980) oli ranskalainen strukturalisti ja psykoanalyytikko. Hänen juurensa olivat freudilaisessa psykoanalyysissä ja hegeliläisessä filosofiassa. Erityisesti Lacanin diskurssiteorian kannalta tärkeä oli Claude Levi-Strauss:in kielitieteeseen soveltama strukturalistinen antropologia, josta Lacan otti paljon vaikutteita. Lacan piti vuosittaisia seminaareja Pariisissa vuosien 1953–1981 välisenä aikana ja suurin osa hänen kirjallisesta tuotannostaan on itse asiassa hänen oppilaidensa ylös kirjoittamia seminaareja. Psykoanalyttisen teorian ohella Lacanin työ vaikuttaa myös mannermaisessa filosofiassa, kulttuuriteoriassa ja post-strukturalismissa. Nykyään Lacanin työ tunnetaan kenties parhaiten slovenialaisen filosofin ja psykoanalyytikon Slavoj Žižekin kautta. Žižekin uran alussa hän tulkitsi Lacanin työtä suhteessa ideologiaan ja häntä voi vieläkin kutsua lacanilaiseksi ajattelijaksi, vaikkakin hänen työnsä omaleimaisuus kenties onkin tehnyt Žižekin työstä viime vuosikymmeninä enemmän žižekkiläistä kuin lacanilaista (Kurki 2012, 28).

Lacanin diskurssiteoreettisen lähestymistavan keskeisen ajatuksen mukaan aineistosta ensin pyritään tunnistamaan diskurssityyppejä. Näitä ovat Lacanin (2002, VI 8) mukaan herran diskurssi, joka on eräänlainen diskurssin

arkkityyppi (Kurki 2012, 64), yliopiston diskurssi, analyytikon diskurssi ja hysteerikon diskurssi. Aiemman maahanmuuttovastaisen diskurssianalyttisen työn havaintojen perusteella on oletettavaa, että herran diskurssi on joko avoimesti läsnä tai yliopiston diskurssin taakse naamioituneena (esim. Engelken-Jorge 2010, 77).

Lacan itse ei koskaan suoraan kehittänyt omaa diskurssianalyttistä suuntaustaan tai antanut suoraan minkäänlaista opasta tai ohjeita diskurssianalyysin tekemiseen. Hänen opetuksensa ja diskurssiteoriaansa kuitenkin antavat erinomaisia työkaluja diskurssianalyysin tekemiseen, mutta ne vaativat tukijalta laajaa lacanilaisen teorian tuntemusta ja diskurssianalyysin tuntemusta. Lähtökohdat ovat luonnollisesti psykoanalyysissä, mutta diskurssianalyysin laajempaan kenttään sijoitettuna lacanilainen diskurssianalyysi sijoittuu luontevimmin kriittisen diskurssianalyysin otsikon alle.

Kuten Locke (2004, 25) huomauttaa, on riskialtista yrittää liittää tiukasti yhdistäviä piirteitä eri kriittisten diskurssianalyttisten suuntausten alle. Tämä johtuu siitä, että monet kriittisen diskurssianalyysin teoretikot ja harjoittajat tulevat hyvin erilaisista koulukunnista (Locke 2004, 26). Kincheloe & McLaren (1994, 139–140) esittävät kuitenkin tunnusmerkkejä, jotka yhdistävät kriittistä diskurssianalyysiä. Näistä keskeisimpinä suhteessa lacanilaiseen diskurssiteoriaan on huomio siitä, että signifioijan ja signifioitavan välinen yhteys ei ole pysyvä, vaan niitä välittävät sosiaaliset suhteet. Signifioitava on aina jokin asia ja signifioija on ajatus tästä asiasta tai viittaus tähän asiaan. Esimerkiksi sana ”pöytä” kirjoitettuna muotona on signifioija jollekin muualla olevalle fyysiselle pöydälle. Kincheloen & McLarenin (em.) myös ehdottavat sosiaaliselle konstruktionismille olennaisesti, että ideologia ja arvomaailma määrittävät faktoina pidettyjä asioita, eivätkä nämä asiat ole sidoksissa mihinkään absoluuttiseen totuuteen. Vaikka Lacan ei käytkään termiä ideologia, hän usein kirjoituksissaan esittää saman argumentin (esim. Lacan 2005, 29). Billig (2001, 10) esittää, että kriittinen diskurssianalyysi pyrkii edistämään tietoisuutta, kuinka subjektia huijataan hänen omien halujensa ja tarpeidensa suhteen. Myös tämä on erittäin keskeinen piirre lacanilaisessa teoriassa, koska hänen työnsä eräs keskeisimmistä käsitteistä on, että jokainen kokee pohjimmiltaan ontologista vaillinaisuuden tunnetta (Kurki 2012, 58), jota pyritään korjaamaan kuitenkin koskaan ymmärtämättä, että tämä on mahdotonta. Kriittisen diskurssianalyysin

eri teoreetikoita myös yhdistää ajatus siitä, että jokin aspekti määrittää totuuden subjektille (Locke 2004, 33). Usein tätä luonnehditaan ideologiaksi. Erityisesti Žižek (1989) esittää tämän keskeisenä osana ihmisen käsitystä ympäröivästä maailmasta. Tämän on myös Lacanin diskurssiteorialle erittäin keskeinen piirre, joskin hänen diskurssiteoriassaan tämä selittävä voiman nimi on herrasignifioija (Kurki 2012, 40), eikä ideologia.

Seuraavissa luvuissa lacanilaista diskurssiteoriaa esitellään tarkemmin, mutta yllä olevat yhteydet laajempaan kriittisen diskurssianalyysin kenttään on hyödyllistä pitää mielessä, jotta harvemmin yhteiskuntatieteellisessä keskustelussa kuullut käsitteet ja väittämät voi suhteuttaa yleisemmin tunnettuun teoreettiseen viitekehykseen.

3.3 Lacanilaisen diskurssiteorian keskeiset käsitteet

Lacanilainen diskurssianalyysi hyödyntää Lacanin tapaa jaotella diskurssia kolmeen eri asteeseen: symboliseen, imaginaariseen ja reaaliin (Lacan 2005, 9, 10, 42; Neill 2013, 338; Pavón Cuéllar 2010, 1; Homer 2005, 17, 33, 81). Nämä kolme tasoa selittävät maailmaa eri asteilla ja niistä puhuttaessa usein puhutaankin symbolisesta maailmasta, imaginaarisesta maailmasta ja reaalin maailmasta. Myös yksittäisiä sanoja usein analysoidaan näitä kolmea tasoa käyttäen (Neill 2013, 338).

Symbolinen taso

Symbolisella tasolla tarkoitetaan yleensä kielenkäyttöä (Lacan 2005, 9), mutta esimerkiksi myös eleet voivat olla symboleja. Asioille on annettu symboliset arvot, jotka ovat kaikille samat. Esimerkiksi puhuttaessa uskonnosta, kaikki suomea osaavat tietävät, että puhutaan jonkinlaisesta instituutiosta, jossa palvotaan ylempää tai ylempiä olentoja. Symbolinen taso on siis ikään kuin tietyn sanan sanakirjamerkitys. Diskurssi tapahtuukin symbolisella tasolla sikäli, että se taso, jolla ihmisten välinen kommunikaatio toimii. Kaikki kieli on pohjimmiltaan symbolista. Symboli on yksinkertaisimmillaan mikä tahansa merkki tai äänne, jonka merkityksestä ihmiset ovat yhdessä sopineet. Symbolit kuitenkin elävät ja muuttavat merkitystään, koska ne vain viittaavat johonkin todelliseen olematta tähän kuitenkaan millään tavalla absoluuttisesti sidottuna. Esimerkiksi vaikkapa

yhdessä voidaan sopia, että pöydän ja tuolin nimet vaihdetaan keskenään. Tämä onnistuu sen takia, että pöydän ja tuolin symbolit (nimet) eivät ole absoluuttisesti sidottuna oikeisiin pöytiin tai tuoleihin. Symbolista tasoa voi Lacanin työssä yleisemmin ajatella sosiaalisen todellisuuden tasona (Lacan 2005, 9), sillä se on se taso, jonka ihmiset keskenään jakavat.

Imaginaarinen taso

Imaginaarisella tasolla Lacan (2005, 10) kuvailee imaginaarista tasoa mielikuvina, kokemuksena ja seksuaalisen nautinnon tasona. Kokemukset ja seksuaalinen nautinto ovat kielellisiä prosesseja syvempiä. Tämä tarkoittaa ihmisen luomia mielikuvia, joita ei voi sellaisenaan symbolisesti kommunikoida toiselle henkilölle. Esimerkiksi puhuttaessa yllä mainitusta uskonnosta kaikki tietävät sen symbolisen arvon, mutta jokainen keskustelussa mukana oleva kuvittelee mielessään uskonnon eri tavoin. Jollekin uskonto saattaa tuoda mieleen lähikirkon, toiselle nousee mieleen, kuinka se on oopiumia kansalle, kun taas kolmannelle nousee mielikuva toivosta ja rakkaudesta. Nämä kaikki mielikuvat ovat sanan "uskonto" imaginaarisia tasoja. Myös esimerkiksi kaikkien omaama minäkuva on imaginaarisella tasolla oleva heijastus reaalin tasolla olevasta itsestä.

Psykoanalyysiin yleensä liitetään unien tulkintaa ja uniaines itsessään on imaginaarista (Lacan 2005, 36). Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että se olisi vielä välttämättä mielikuvien muodossa. Esimerkiksi syntymäsokeatkin näkevät unia. Uniaines on kokemuksellista, mutta Freudin (1899, 260) mukaan unityössä tämä aines muuttuu tulkittavaan muotoon. Tämä unityön jälkeinen uni on symbolisella tasolla. Unityö siis muuttaa unen imaginaariselta tasolta symboliselle tasolle, jossa tämä kokemuksellinen uni on jo uneksijan symboleiksi muuttamaa.

Reaalin taso

Reaalin taso on se taso, jota ei pystytä representoimaan kielellisesti, vaan se on jotain paljon syvempää. Kuten reaalin nimi jo viittaa, on se todellinen taso. Se on jotain todellista, johon aina symbolisesti viitataan, mutta jonka todellista luonnetta ei voi vangita. Lacan, (2005 42–43) luonnehtii reaalia hävinneenä hetkenä. Joka ikinen sekunti sen tapahtuma-aikaan on reaalin maailmassa. Kuitenkin aika jatkaa kulkuaan ja aina kun ajatellaan tuota hävinnyttä hetkeä tai siitä puhutaan,

tehdään ikään kuin aikamatka hävinneeseen reaalin hetkeen. Tämä aikamatka tapahtuu symbolisella ja imaginaarisella tasolla. Niiden kautta saadaan heijastus hävinneestä hetkestä, joka oli reaalin tasolla. Kun esimerkiksi tuntee kirjoituspöydän käsiensä alla, on tuo pöytä reaalin tasolla. Kun taas muistelee tuota pöytää, on mielikuva pöydästä imaginaarisella tasolla. Tässä kirjoitettuna tuo sama pöytä on symbolisella tasolla.

Ihmisen minuus ja siitä kumpuavat ongelmat ovat myös alkujaan reaalin tasolla. Näihin ei kuitenkaan ole suoraa pääsyä, vaan ne ovat alitajunnassa. Lacan (1977, 56) selitti reaalia trauman ja fantasian kautta. Molemmat ovat reaalin maailmassa ja molempia on mahdoton pukea sanoiksi tai mielikuviksi. Molemmat ovat osana ihmisiä, mutta niiden läsnäolo tulee ilmi vain oireiden kautta. Psykoanalyysissä pyritäänkin käsittelemään yleensä traumaa kohtaamalla sen oireita. Oireet voivat olla symbolisessa tai imaginaarisessa maailmassa, joten niitä voi käsitellä. Itse traumaa ei suoraan pystytä käsittelemään, koska se on osa reaalin maailmaa, jonka jokainen pienenä lapsena jättää taakseen. Tästä lisää hieman myöhemmin.

3.4 Lacanin diskurssiteoria ja mateemat

Lacanalainen diskurssiteoria pohjautuu neljään keskeiseen käsitteeseen, joita Lacan kuvasi mateemoilla $\$$, $S1$, $S2$ ja a . Yleensä $\$$ kirjoitetaan kirjaimena S , jonka lävistää vino poikkiviiva. Tekstinkäsittelyohjelman rajoitusten puitteissa tämä symboli tässä tutkielmassa kirjoitetaan käyttäen merkkiä $\$$. Tässä luvussa esitellään nämä käsitteet, koska niiden ymmärtäminen on oleellista lacaninlaisen diskurssianalyysin ymmärtämisen kannalta. Käsitteet esitellään sellaisella tarkkuudella, että tämän tutkielman kannalta oleelliset asiat välittyvät, mutta on hyvä huomioida, että kaikki käsitteet ovat hieman tässä esiteltyä monimutkaisempia.

$\$$ eli jaettu subjekti

Lacanin mateema ($\$$), eli jaettu subjekti, kehittyi koko Lacanin uran ajan ja on hieman vaativa selitettäväksi Pro Gradun laajuisessa työssä. Tässä tutkielmassa jaettua subjektiä käytetään Kurjen (2012, 40) esittämän hieman karkean yleistyksen mukaan. Jaettu subjekti ($\$$) on seurasta ihmisen ja signifioijien

kohtaamisesta (Kurki 2012, 40). Tätä voidaan ajatella kiteyttäen oppimisena ja ihmisen altistumisena kulttuurille.

Hieman toisin selitettynä, kuvastaa \$ jakautumista siinä suhteessa, että subjekti on aina vaillinainen, eikä tunne itseään kokonaan. Hänessä on aukko, joka on hänelle itselleen tuntematon. Kuten Lacan (2005, 30–31) selittää, ei kukaan voi siis tuntea itseään, muuta kuin merkitysten ja mielikuvien kautta. Todellista minää ei voi kuitenkaan koskaan tuntea, koska se on reaalin maailmassa. Lacanin käyttäessä jaettua subjektia hän puhuu hieman kuin koko Freudin typologiasta: superego, ego ja id (Kurki 2012, 41) Subjekti jakaantuu kielen maailmaan (symbolinen), mielikuvien ja kokemusten maailmaan (imaginaarinen) ja syvempään maailmaan, jota ei voi kuvailla (reaalinen). Kuitenkaan tämä Lacanin jako ei ole täysin verrannollinen Freudin typologian kanssa, mutta Freudin typologia on hyödyllinen vertauskuvana ihmismielen kerrostumista, joista kaikkiin ei ole suoraa pääsyä tietoisesti.

S1 eli herrasignifioija

Lacanin mateema (\$) on jaettu subjekti, joka dominoi muita symbolisen maailman aspekteja, mutta tämä dominointi yleensä tulee ilmi eksplisiittisesti vain sen kohdatessa herrasignifioijan (S1). Kaikki normaali kielenkäyttö tarvitsee herrasignifioijan toimiakseen, koska se on diskurssia selittävä tekijä. Herrasignifioija voidaan ymmärtää myös Lacanin (2005, 57) käsitteenä Isän nimestä, kuten Kurki (2012, 51) esittää. Isän nimi on jonkinlainen kokoava, integroiva ja kollektiivisesti jaettu ulottuvuus. Se määrittää subjektille hänen paikkansa sosiaalisessa maailmassa. Tästä yksinkertaisin esimerkki on Jumala. Hartaasti uskovaiselle Jumala määrittelee itse itsensä ja se myös antaa kaikille muille signifioijille niiden aseman. Herrasignifioija on siis kuin eräänlainen perustavanlaatuinen kollektiivisuus. Se pitää todellisuutta kasassa samaan tapaan kuin sosiaalisen todellisuuden rakenteiden legitimointi Bergerin ja Luckmann:in (1966, 74) työssä. Herrasignifioija (S1) siis selittää maailmaa jaetulle subjektille (\$).¹

---

¹ Moni varsin hyvästä syystä saattaisi mainita, että tämä rinnastus Lacanin sekä Berger & Luckmannin käsitteiden välillä on liian yksinkertaistettu. Tämä rinnastus tässä yhteydessä kuitenkin auttaa lukijaa ymmärtämään herrasignifioija keskeisen funktion, vaikka käsitteet eivät olekaan täysin samanlaisia.

Herrasignifioija voidaan myös ymmärtää psykologisen egon alitajuisena imaginaarisena representaationa (Pavón Cuéllar 2010; 244 Kurki 2012, 53). Psykologisen egon on argumentoitu toimivan ryhmän sosiaalisena representaationa sellaiselle ryhmälle, joka omaksuu voimakkaan ja autoritaarisen olemuksen, kuten poliittinen puolue, tiivis organisaatio tai valtio. Kun signifioijat saavat substanssia niin että niitä voidaan verrata psykologiseen egoon, voidaan niitä tutkia itsenäisesti (Pavón Cuéllar 2010, 244). Tämä substanssi voi olla esimerkiksi uskonto, joka vaatii itselleen valtaa käyttämällä muiden signifioijien kuin herrasignifioijan ketjua (S2).

Tässä tutkielmassa herrasignifioijaa ja ideologiaa käytetään tarkoittaen samaa funktiota². Termiä herrasignifioija käytetään lähinnä analyysin lähiluennassa, kun taas termiä ideologia hyödynnetään osana laajempaa pohdintaa analyysin havainnoista. Näin toimitaan sen vuoksi, että ideologia on yhteiskuntatieteellisesti tunnetumpi termi kuin herrasignifioija, joka on kuitenkin tämän tutkielman metodologian käyttämä termi käytännössä samasta asiasta.

S2 eli signifioijien ketju / tieto

($\$$) jakaantuu kahteen erilliseen ja eksklusiiviseen sosiaaliseen rakenteeseen: Herrasignifioijaan ja signifioijien ketjuun (S2). S2 tarkoittaa kaikkia muita signifioijia kuin herrasignifioijaa. Signifioijat yksinkertaisimmillaan ovat asioita, jotka merkitsevät jotain. Yleensä nämä ovat sanoja, mutta ne voivat olla esimerkiksi kuvia tai eleitä. Kurki (2012, 67) ehdottaa, että S2 voidaan yksinkertaistettuna ymmärtää vaikkapa kulttuurina. S2 voidaan myös ajatella kuvaavan kielellistä representaatiota eli jotain diskurssia, joka aina pitää sisällään herrasignifioijan määrittämää *tietoa*. Enemmän tai vähemmän kaikki sosiaalisesti rakennettu todellisuus perustuu kielenkäyttöön. Herrasignifioija (S1) toimii linssinä, jonka läpi maailma nähdään ja se määrittää millaista diskurssia/tietoa (S2) subjekti tuottaa.

---

² Tätä tutkielmaa varten on käyty keskustelua lacanilaisella keskustelupalstalla herrasignifioijan ja ideologian rinnastamisen mahdollisuudesta. Lähdemateriaalien mukaan ne voi rinnastaa tässä tutkielmassa riittävällä tasolla. Lacanilaisten akateemikkojen mielipide keskustelupalstalla kääntyi puoltamaan tätä näkemystä, mutta se synnytti varsin laajan ja syvällisen teoreettisen keskustelun, joka ei päättynyt täysin yhtenäiseen näkemykseen. Erityisesti kliinisen psykoanalyysin kannalta tämä rinnastus ei välttämättä ole toimiva, mutta yhteiskuntatieteellisessä kontekstissa rinnastus on pätevä.

Objet petit a

Lacanin diskurssiteorian kannalta viimeinen ja kenties tärkein käsite on *objet petit a*, joka usein lyhennetään pelkästään muotoon *a*. Jälkimmäistä kirjoitustapaa käytetään etenkin Lacanin diskurssien kaavoissa, jotka esitellään myöhemmin. Pieni *a* juontuu ranskan kielen sanasta *autre*, joka tarkoittaa *toista*. Kokonaisuudessaan *objet petit a* on suomeksi siis *objekti pieni toinen*. Kuten nimikin jo viittaa, on *objet petit a* aina jotain, joka on jossain muualla, eikä jakaantuneella subjektilla itsellään. Se on nautinnon ylijäämää, joka kumpuaa jokaisen kaipuusta palata tilaan, jossa tuntee olevansa kokonainen. Lacanin (2002, VI 10; 1977, 126) mukaan kukaan ei ole kokonainen, vaan jokaisessa ihmisessä on lähes koko elämän läsnä ontologinen vaillinaisuuden tunne. Tämä vaillinaisuuden tunne on olennainen osa ihmisyyttä ja kumpuaa lapsuudesta. Pieni lapsi ennen astumistaan imaginaariseen tai symboliseen maailmaan, elää täysin reaalin maailmassa, jossa kaikki on jatkumoa hänestä itsestään, eikä mikään asia ole itsenäinen lapsesta (Grigg 2008 10–11). Lapsi ei esimerkiksi tunnista, että häntä hoivaava äiti ei ole osa lasta vaan itsenäinen ajatteleva yksilö. Tämä tila on se autuas kokonaisuuden tunne, jota ihmiset haluavat tavoitellessaan *objet petit a*:ta. Ihmisen ensimmäiset vuodet ennen peilivaihetta ovat kuitenkin ainoa aika hänen elämässään, kun hän tuntee olevansa kokonainen ilman vaillinaisuuden tunnetta.

Peilivaiheessa lapsi astuu imaginaariseen maailmaan ja pois reaalin maailmasta, ilman toivoa olla kokonainen koskaan. Vaikka nimi viittaa vaiheeseen, on peilivaihe kuitenkin koko elämän läpi jatkuva prosessi, joka muokkaa minuuden kokemusta perustavanlaatuisesti. Peilivaiheen tarkka ajankohta lapsuudessa ei ole tärkeää, mutta sen arvioidaan sijoittuvan yleensä noin kuuden kuukauden ikään (Lacan 1966, 75). Tärkeää peilivaiheessa on, että jokainen normaalisti kehittyvä yksilö kuitenkin käy sen läpi erittäin varhaisessa lapsuudessa. Peilivaiheessa lapsi ensimmäistä kertaa elämässään luo mielikuvan itsestään. Peilivaiheessa lapsi myös ymmärtää, että koko häntä ympäröivä maailma ei ole jatkumoa hänestä itsestään, vaan täynnä muita itsenäisiä olentoja ja asioita, kuten Lacan (2005, 30–31) esittää. Tämä on se hetki, kun lapsi pystyy luomaan mielikuvan esimerkiksi äidistään erillisenä olentona. Peilivaiheeseen siirtymisestä lähtien esimerkiksi äiti ei ole enää tietyllä tapaa todellinen, reaalin maailmassa oleva osa lasta. Hän on enää mielikuva ja

erillinen lapsesta. Tästä hetkestä lähtien ihminen pyrkii takaisin reaalimailmaan ja tavoittelee puuttuvaa palaansa, *objet petit a*:ta. Lapsi on kuitenkin poistunut reaalimailmasta ilman mahdollisuutta päästä takaisin sinne. Tämä tekee *objet petit a*:n löytämisen mahdottomaksi, koska ihminen on vangittu etsimään sitä imaginaarisesta ja symbolisesta maailmasta, joista sitä ei voi koskaan löytää. Lacan (2005, 40) esittää myös, että peilivaihe on se hetki, kun Freudin kuvaama ego syntyy. Se on heijastus siitä minuuden osasta, johon ei ole pääsyä. Tavallaan tämä heijastus on jaetulle subjektille todellisempi kuin reaalitasolla oleva minuus sen vuoksi, että siihen on pääsy.

Lacanin (1966, 94–95, 1977, 141–42,) mukaan mielikuva kokonaisuudesta on kuitenkin vain harhaa. Ihminen ei ole koskaan ollut kokonainen. Tämä kokemus nousee esiin vasta lapsen hieman kasvettua ja hän virheellisesti olettaa, että ennen peilivaihetta tiiviissä äiti-lapsi suhteessa hän oli kokonainen. Pohjimmiltaan *objet petit a*, on nimenomaan tämä puutteen tai kaipuun tunne. *Objet petit a*, ei tarkoita siis mitään tiettyä asiaa, se tarkoittaa sitä reikää, mihin yritetään läpi elämän etsiä sen paikkaavaa palasta.

Objet petit a ilmenee yleensä henkilön haluna saada jotain, jota henkilöllä ei vielä ole. Tämä halu on kuitenkin aina jokin asia symbolisessa ja imaginaarisessa maailmassa, joten se ei voi olla todella *objet petit a*. Tämä voi esimerkiksi olla halu saada uusi ja hieno urheiluauto. Kun auton on saanut se ei ole enää *objet petit a* ja siitä saatu suuri onnellisuus haihtuu ja halun kohde muuttuu vielä hienompaan ja kalliimpaan autoon. Aina *objet petit a* ei ole kuitenkaan selkeä esine tai asia. Se voi olla esimerkiksi avioliiton ulkopuolinen suhde. Kun mies pettää vaimoaan rakastajattaren kanssa, tämä rakastajatar ottaa *objet petit a*:n paikan. Lopulta kun mies eroaa vaimostaan ja nai rakastajattarensa, mutta tämä ei tuokaan uutena vaimoa enää sitä onnea, jota hän toi rakastajattarena. Vanha rakastajatar ei ole enää *objet petit a* ja mahdollisesti uusi rakastajatar ottaa *objet petit a*:n paikan.

Eräs konkreettinen esimerkki *objet petit a*:sta on iPhone. Kun ensimmäinen iPhone tuli markkinoille, kaikki halusivat sen. Kun sai iPhonea, se toi puhelimen saajalle mielihyvää. Kun iPhone 2 tuli markkinoille, kaikki halusivat sen eikä enää ensimmäistä iPhonea. Tämä toistuu käytännössä vuosittain. Tämän tutkielman kirjoitushetkellä uusin iPhone on iPhone 12. Edeltävät 11 mallia eivät enää ole

suurimalle osalle *objet petit a*, vaikka ne olivat sitä edellisinä vuosina. Kun iPhone 13 tulee markkinoille, ei enää iPhone 12 ole *objet petit a*.

Yhteiskuntatieteellisenä esimerkkinä *objet petit a*:sta voidaan esittää Donald Trumpin iskulause ”*Make America Great Again*”. Se suoraan viittaa johonkin suuruuteen, joka amerikkalaisilla on ollut mutta he ovat sen menettäneet. Tätä suuruutta ei ole millään tavalla edes yritetty laittaa konkreettiseksi tavoitteeksi. Se on jokin horisontti, jota tavoitellaan ja sinne pääseminen toisi onnellisuuden. Se on kuitenkin nimenomaan horisontti, koska se on aina jossain edessä, eikä se koskaan saavu. Perussuomalaiset ovat ottaneet vuoden 2021 kuntavaalien iskulauseekseen ”*otetaan Suomi takaisin*”. Myös tämä on esimerkki *objet petit a*:sta. Se viittaa siihen, että Suomi on menetetty, tai että se on jollain muulla ja se pitää ottaa takaisin. Sen takaisin saaminen toisi onnellisuutta, jonka on menettänyt.

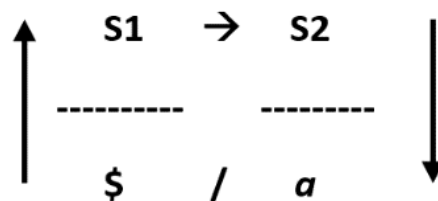
Objet petit a:ta ajatellessa voi olla hyödyllistä ajatella sitä hieman samaan tapaan kuin Freud (1932, 44) käytti valtamerellisen tunteen käsitettä (eng. *oceanic feeling*), jonka hän esittää olevan yleinen hartaasti uskovaisten keskuudessa. Freudin mukaan tämä valtamerellinen tunne on primitiivinen egontunteen jäännös varhaislapsuudesta. Tämä primitiivinen egotunne juontuu tarkalleen ottaen imetyksen ajalta, jolloin imetettävän lapsen kaikki halut täytyivät imetyksessä, eikä hän osannut erottaa äitinsä rintaa itsestään. Kun imetys lopetettiin, lapselle kehittyi käsitys äidistä erillisenä olentona lapsesta itsestään. Freudin teoretisoinnin mukaan tätä primitiivistä egotunnetta eivät kaikki kuitenkaan pysty aikuisuudessa kokemaan.

3.5 Herran diskurssi

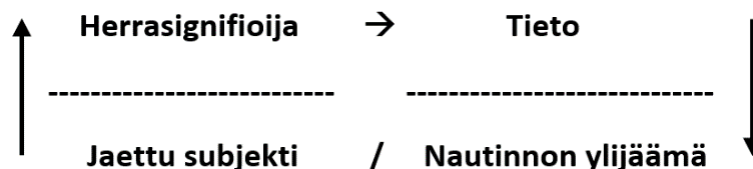
Tämä luku esittelee kuinka yllä mainitut käsitteet sopivat Lacanin diskurssiteoriaan. Lacan esitti, että on olemassa neljä diskurssityyppiä: herran diskurssi (joka on eräänlainen diskurssin arkkityyppi), yliopiston diskurssi, analyytikon diskurssi ja hysteerikon diskurssi (Lacan 2002; Pavón Cuéllar 2010, 265-267; Kurki 2012, 64, 81). Tämän tutkielman kannalta keskeisin on herran diskurssi, joten se esitellään kattavasti ja muita vain sivutaan tarvittaessa.

Tässä tutkielmassa Lacanin esittämää herran diskurssia käytetään hieman yksinkertaistaen ja yhteiskuntatieteissä yleisempää termistöä käyttäen³. Herran diskurssissa henkilö (\$) eli jakaantunut subjekti näkee koko maailman tietystä näkökulmasta (S1 eli herrasignifioija) ja sen mukaan rakentaa sosiaalista todellisuutta (S2 eli tieto). Tässä sosiaalisessa todellisuudessa on kuitenkin aina jotain vikana niin, että henkilö ei koskaan koe täydellistä onnea vaan on aina vaillinainen. Koska peilivaiheen jälkeen henkilö virheellisesti olettaa, että on joskus ollut kokonainen, tuottaa sosiaalinen maailma nautinnon ylijäämää (*a*), johon jaetulla subjektilla ei ole pääsyä. Pohjimmiltaan tämä ylijäämä näyttyy yksilöllä nautinnon puutteena. Usein tämän nautinnon ylijäämän oletetaan olevan jokin asia, jota ei vielä henkilöllä ole, tai että se on jollakin toisella.

Alla oleva kuvio 1 esittää herran diskurssia siinä muodossa kuin Lacan (2002, VI 8) sitä alun perin kuvaili. Kuvio 2 esittää samaa herran diskurssin kaaviota, kuin kuvio 1, mutta se on auki kirjoitettu. Koska vakiintunutta suomenkielistä käännöstä ei ole olemassa Lacanin mateemoille, on tässä käytetty Kurjen (2012) esittämiä käännöksiä Lacanin mateemoille.

KUVIO 1. Herran diskurssi

KUVIO 2. Herran diskurssi auki kirjoitettuna

³ On tärkeää huomata, että erityisesti yleisempi termistö, jota tässä käytetään herran diskurssin yksinkertaiseen selittämiseen, on hieman karkeaa, eikä tee täysin oikeutta Lacanin diskurssiteorialle. Se kuitenkin auttaa lukijaa ymmärtämään herran diskurssin keskeisen funktion.

Kuvioiden lukeminen on mielekkäintä aloittaa alhaalta vasemmalta ja edetä myötöpäivään. Jakaantunut subjekti (\$) jakaantuu kahteen erilliseen ja eksklusiiviseen sosiaaliseen rakenteeseen: Herrasignifioijaan (S1) ja signifioijien ketjuun (S2). Kohdatessaan herrasignifioijan jakaantunut subjekti tunnustaa, että herra dominoi sitä vastineeksi symbolisesta identifikaatiosta ($\$/S1$). Tämä saa subjektin tuntemaan, että hän itse asiassa on dominoi herrasignifioijan kautta ($\$/S1 \rightarrow S2$). Tämän takia herrasignifioija on pohjimmiltaan piilevä subjekti (S1) predikatiivisessa diskurssissa ($S1 \rightarrow S2$) (Kurki 2012, 66). Predikatiivisella diskurssilla tarkoitetaan sitä, että herrasignifioija määrittää subjektin perspektiivin kaikkiin aisoihin. Se myös määrittää subjektin mahdolliset fantasiat ja illuusiot. Jos hartaasti uskovaisen yhteisön diskurssissa *Jumala* olisi herrasignifioija, sen jälkeen kaikki asiat nähtäisiin *Jumaluuden* linssin läpi. Tämä herrasignifioija näin ollen määrittää koko muun signifioijien ketjun (S2). Jo ennen kuin minkäänlainen diskurssi tapahtuu, on herrasignifioija paikallaan valmiina viemään subjektin diskurssin läpi. Tämä prosessi voidaan yksinkertaisimmillaan nähdä esimerkiksi niin, että hartaasti uskovainen ihminen (\$) antautuu uskonnolle ja Jumalalle (S1) ja sen takia kaikki mitä maailmassa (S2) sen jälkeen tapahtuu, nähdään uskonnon kehyksessä. Esimerkiksi vakavasta taudista parantuminen tai siihen kuoleminen ovat Jumalan tahto. Lopullinen, mutta aina saavuttamaton päämäärä (a) on täydellisen hurskas elämä Jumalan tahdon mukaan tai esimerkiksi buddhalaisuudessa valaistuminen. Molemmat ovat aina jossain horisontissa, mutta niitä ei koskaan saavuteta. Esimerkiksi Freud (1930, 108) huomauttaa, että kaikista hartaimmin uskovat juutalaiset ovat usein kaikista onnettomimpia, koska eivät ole koskaan kykeneviä täydellisesti elämään uskonsa vaatimalla tavalla ja tukahduttavat halujaan, koska heidän uskonsa niin vaatii. Herran diskurssi juutalaisuudessa luo mielikuvaa jossain tulevaisuudessa sijaitsevassa ja hurskaan elämän mahdollistamassa onnellisuudessa. Kun subjekti antautuu herrasignifioijalle (uskonto) ja elää elämänsä juutalaisuuden oppien mukaan, hän etsii nautintoa (*objet peti a:n* täyttymystä). Subjekti ei kuitenkaan koskaan saavuta tätä nautintoa vaan on aina jaettu subjekti.

3.6 *Yliopiston diskurssi legitimoimassa herran diskurssia*

Kurki (2012 81–82) ehdottaa, että nyky-yhteiskunnassa herran diskurssi usein piiloutuu yliopiston diskurssin taakse. Syyksi tälle Kurki ehdottaa sitä, että ihmiset ovat nykyään tottuneet perustamaan ajatusmaailmaansa aina vain lisääntyvälle määrälle tutkimustuloksia. Nämä tutkimustulokset ovat diskurssia legitimoivia faktoja. Yliopiston diskurssi siis ikään kuin perustelee sanomaansa sillä, että joku asiaan perehtynyt tutkija näin sanoo. Kuten Kurki (em.) ehdottaa tällainen legitimointi tutkijan näkemystä käyttäen on nykyään yleistynyt herran diskurssin tapa näyttäytyä uskottavampana kuin perinteinen asetelma, jossa asia jokin asia on totta ”koska herra niin sanoo”. Tämä diskurssi toistuu joka päivä esimerkiksi uutisissa. Tämän kirjoittamisen aikaan kaikkien medioiden päällimmäinen puheenaihe oli Yhdysvaltain presidentinvaalit. Ja nämä kaikki mediat pyysivät lausuntoja asiantuntijoilta. Eri asiantuntijat usein ennustivat eri tulosta, eivätkä heidän sanomisensa perustuneet heidän tekemiinsä tutkimuksiin tai mihinkään vastaavaan konkretiaan. Heillä on valta esittää kuinka asiat ovat, koska heillä on tieteellinen mandaatti (esim. tohtorin tutkinto) kertoa kyseisen aiheen *totuus*. Nimenomaan tämä tieteellinen mandaatti, joka asiantuntijalla on, erottaa yliopiston diskurssin herran diskurssista. Yliopiston diskurssi vähintäänkin naamioituu tieteellisen tutkimuksen taakse tutkijoiden muodossa, vaikka tv-haastattelija usein kysyykin tutkijan mielipidettä, joka vaihtelee saman aiheen tutkijoiden kesken. Herran diskurssi taas ei käytä mitään tällaista edes löyhästi tutkimustietoon perustuvaa perustelua kertoessaan, kuinka asiat ovat, vaan luottaa pelkästään herran auktoriteettiin.

Seuraavassa luvussa on auki kirjoitettu analyysi tutkielman aineiston pohjalta. Tässä tullaan käyttämään runsaasti tässä luvussa esiteltyjä käsitteitä. Näistä tärkeimpinä on hyvä pitää mielessä Lacanin mateemat ja herran diskurssin perusajatus.

4 ANALYYSI

Analyysin voidaan katsoa alkaneen siitä, kun aineistoa alettiin valitsemaan. Jo siinä vaiheessa, kun Perussuomalaisten Facebook-sivua alettiin lukea, sitä luettiin tutkimuskysymyksen kannalta. Tämä oli kuitenkin analyttisessä mielessä pinnallisesti tematisoiva vaihe ja siinä ainoastaan poimittiin tutkimuskysymyksen kannalta arvokkain aineisto vähemmän arvokkaan seasta. Tämän jälkeen aineisto kirjoitettiin käsin Word-tiedostoksi ja kaikille kommentoijille annettiin pseudonyymit. Koska aineistossa oli useita satoja kommentoijia, annettiin kaikille kirjain- ja numeroyhdistelmä pseudonyymiksi työn helpottamiseksi.

Koko aineistossa ja tässä tutkielmassa olevissa aineisto-otteissa koodauksessa iso alkukirjain tarkoittaa koko sitä keskusteluketjua, josta kommentti on. Tätä seuraava numero on kommentoijan järjestysnumero tämä aineiston osan sisällä. Esimerkiksi kommentti A3 olisi keskusteluketju A:n järjestyksessään kolmas kommentoija. Käytännössä A3 korvaa kommentoijan nimen ja toimii pseudonyyminä. Kommentit, jotka alkavat V:llä ovat suoria vastauksia niiden yläpuolella olevaan kommenttiin. Esimerkiksi V1 on pseudonyymi sen yllä olevaan kommenttiin suoraan vastanneelle kommentoijalle. Nämä kuitenkin alkavat aina numerosta yksi jokaisen kommentin kohdalla.

Aineistoa luettiin useita kertoja alusta loppuun. Jokaisen luennan yhteydessä tehtiin runsaasti muistiinpanoja, jotka tarkentuivat lopulta tässä luvussa esitettyyn muotoon. Aineistosta tunnistettiin erilaisia diskursseja ja usein myös yksittäisten sanojen funktiota tulkittiin lacanilaisen teorian valossa. Lacanin neljän diskurssityypin mukaisesti tunnistettiin erityisesti herran diskurssin vahva läsnä-olo aineistossa. Myös tämän alalajeina toimivia erilaisia diskursseja tunnistettiin. Tähän valitut aineisto-otteet ovat parhaiten analyysissä nousseita tuloksia havainnollistavia. Aineisto oli erittäin rikas mahdollisten otteiden osalta, mutta vain pieni osa niistä on nostettu varsinaiseen tutkielmaan.

Analyysissä usein puhutaan perussuomalaisista. Kuten luvussa 1.5 mainittiin, tällä kuitenkin tarkoitetaan nimenomaan diskursiivista subjektia, eikä kaikkia perussuomalaisten kannattajia. Tämä diskursiivinen subjekti on analyysin kannalta tärkeä rakenne, mutta se ei tarkoita ketään konkreettista henkilö tai ryhmää. Puhuttaessa taas poliittisesta puolueesta kirjoitetaan se isolla alkukirjaimella muotoon Perussuomalaiset.

Luvut 4.1., 4.1.1 ja 4.1.2 havainnollistavat herran diskurssin eri positioiden rakentumista aineistossa. Luku 4.2 tuo nämä positiot yhteen ja näyttää kuinka analyysistä nousi herran diskurssin rakenne. Luvut 4.3. ja 4.3.1 kuvaavat kahta herran diskurssin hieman erilaista ilmentymää aineistossa. Luku 4.4 alalukuineen esittelee nykyisin etenkin sosiaalisen median keskusteluissa yleistä eri totuuksien vastakkain asettelua, joka ilmiönä myös juontuu herran diskurssin luonteesta.

Seuraavassa luvussa aloitetaan aineiston varsinainen analyysi. Aineisto-otteet on valikoitu niin, että ne mahdollisimman hyvin konkreettisesti kuvastavat aineistossa ilmenevää diskurssia. Ne ovat kuitenkin vain kaikista selkeimmät esimerkit diskursiivisista rakenteista, jotka toistuvat jatkuvasti aineistosta, usein vähemmän eksplisiittisesti.

4.1 Suomalainen paremmuus ja haittamaahanmuutto

Aineisto-otteet 1–3 havainnollistavat usein toistuvaa diskursiivista rakennetta, jossa kantasuomalaiset rakentuvat jollakin tapaa parempina kuin maahanmuuttajat. Kantasuomalaiset ovat rehellisiä ja veroja maksavia ihmisiä, joiden positiivinen taloudellinen arvo on oletusarvoista. Tämä tosin tulee ilmi yleensä vain vastaparina toimivien haittamaahanmuuttajien kautta. Maahanmuuttajat rakentuvat aineistossa erittäin negatiiviseen sävyyn. Maahanmuuttajat rakentuvat osaltaan taloudellisen hyödyn, tai tarkemmin sanottuna sen puutteen, kautta ja toisaalta myös suoraan haitallisena ja rikollisena elementtinä.

Maahanmuuttajien taloudellinen hyödyttömyys tulee ilmi useissa kohdissa kuten alla olevista otteista käy ilmi. Aineisto-osan A aloitus oli aineistossa ainoa kerta, kun herran diskurssi piiloutui yliopiston diskurssin taakse. Herran totuutta maahanmuuttajien haitallisuudesta pyrittiin legitimoimaan käyttämällä perussuomalaisten oman verkkojulkaisun artikkelia Ruotsissa tehdystä

tilastotutkimuksesta. Kommentit ovat vastauksia artikkeliin, joka antoi ymmärtää, että Ruotsiin 2015 tulleista 163 000 pakolaisesta 4 500 olisi työllistynyt. Vaikka se ei artikkelista tullut ilmi, on huomionarvoista, että puolet 2015 tulleista pakolaisista oli jo poistunut maasta tutkimuksen ajankohtana ja kyseinen tutkimus luokitteli myös esimerkiksi opiskelijat työttömiksi. Aineisto-ote 1 esittää havainnollistavia kommentteja tähän liittyen:

Aineisto-ote 1

- A2: "Taitaa olla noi 4500 jollain kielikurssilla
V1: Todennäköisesti tulkkeja ja avustajia maahanmuuttajille
V2: "V1: Tuli ensinmäisenä sama mieleen. Käyvät kerran viikossa 4 tuntia päivässä 9 euron kurssilla tai vastaavanlaisessa kuten Suomessa. Sillähän tääläkin työllisyysastetta viilattiin."
A19: "4500 tulkkia ja pakolais-abulais-koordinaattorin vara-apukoordinaattoria"
A59: "Eiks ne 162tuhatta ja risat vois tulla suomeen paikkaamaan tätä meidän hirveätä työvoima pulaa? Ai niin...tuskin ne täälläkään töitä tekis 😊"
A74: "Eihän ne sinnekkään töihin ole tulleet 😊"
A142: "Ja poliitikot uskovat, että maahanmuuttajista tulee Suomen työvoima. Unta näkevät."
A144: "näitä tarvitaan kuulemma ku joku kertois mihi"
V1: "A144 pitämään eduskuntataloa pystyssä"

Kommentissa A142 on myös viitteitä siitä, että valtaapitävät poliitikot eivät näe perussuomalaisten näkemää totuutta, vaan kirjaimellisesti näkevät unta, joka ei ole totta. Hallitusvastaisuuteen palataan tarkemmin myöhemmin luvussa 4.3.

Erittäin vahvasti ja varsin mielenkiintoisesti nousee ilmi nimenomaan hyökkääminen näiden 4500:n työllistyneen maahanmuuttajan väheksyminen. Vähättelemällä pakolaisten saamia työpaikkoja ikään kuin ei oikeina töinä ja sanomalla, että heitä ei kiinnosta työnteko tai verojen maksaminen toisin kuin kantasuomalaisia. Keskustelu ei pureudu niihin 157 500 jotka eivät ole työllistyneet. Tässä on selkeä viite perussuomalaiseen ideologiaan, jossa maahanmuuttaja on huonompi kuin kantasuomalainen. Maahanmuuttovastaisen ideologian perusolettama on, että maahanmuuttajat ja erityisesti pakolaiset eivät työllisty. Tämä antaa viitteen siitä, että maahanmuuttajat rakentuvat niin, että heidät nähdään jonkin linssin (herrasignifioijan) läpi. Näin ollen tätä ei tarvitse erikseen perustella keskustelussa vaan se voidaan suurelta osin ohittaa yleisesti hyväksyttynä tietona.

Maahanmuuttajat ovat haitallisia myös sen takia, että he eivät ole ainoastaan laiskoja työntekijöitä, mutta myös aktiivisesti huijaavat ahkerien suomalaisten verorahoja itselleen kuten aineisto-otteesta 2 käy ilmi.

Aineisto-ote 2

A8: "Ihminen menee töihin, saa palkka kk 1600 eu netto, maksaa 800 vuokra, mahdollisesti 100 eu asumistuki. Jää hänelle 900 eu... Kun hän ei työskentelee, sitten ruotsin kela maksaa vuokra kinni, myös hän saa työttömyys raha 500-600 eu kk. Vielä hän työskentelee pizzassa, saa 100 eu joka päivä, hänellä jää kiin 3000 eu netto palkka. System on nii menee. Oppikaa

V1: A8 Suomessa on sama homma monella varmasti? Että tekee pimeitä töitä pizzariassa ja sitten nostaa yhteiskunnan tuet vielä siihen päälle?

A8: V1 totta kai, kaikki tietää, mutta valtio on hiljainen

V2: A8 Asiaa ei voi laittaa maahanmuuttajan niskoille vaan oma maan idioottien, jotka on mahdollistanut tämän."

Tässä yllä olevassa aineisto-otteen kommentissa ja sen vastauksissa nousee jälleen havainnollistuu perussuomalaisten kielenkäytössä keskeinen valtiovastaisuus ja oletama, että perussuomalaisten totuus olisi kaikkien tiedossa, mutta valtio peittelisi tätä salaisuutta. Lisäksi maahanmuuttajina pahempaan nähdään heidän toimintansa mahdollistajat "oma maan idiooteissa". Tähän asetelmaan palataan hieman myöhemmin luvussa 4.3. Maahanmuuttajien rehellisiä suomalaisia huijaava luonne jatkuu myöhemmissä kommentteissa:

Aineisto-ote 3

A53: "No niimpä, katos vaan kun ei työ maistunutkaan. Ja muutama kerta käyty kotona lomilla yhteiskunnan rahoilla."

A79: "Eipä kukaan tee töitä kun kaiken tarvittavan elämiseen saa ilmaneestä tekemättä mitään"

A88: "Siivellä eläjiä!"

A109: "4500 käy töissä, elättävät itsensä - millähän ne muut elää 😞?"

V1: A109 sopeutumisrahalla?

V2: A109 ja paljonko se sopeutumisraha on ottakaapa selvää."

Maahanmuuttajat rakentuvat siis eräänlaisena vastaparina kantasuomalaisille perussuomalaisten diskursseissa. Vaikka kantasuomalaisia ei eksplisiittisesti mainita ahkerina ja työssäkäyvinä, tulee se ilmi maahanmuuttajien "puutteena". Tämä puute, joka on laiskuus ja muiden verovaroilla eläminen, on jotain joka

perussuomalaisten mielestä ei ole kantasuomalaisissa läsnä. Se, että nimenomaan maahanmuuttajia pidetään laiskoina siivellä eläjinä antaa olettaa, että jos ei ole maahanmuuttajia ei ole myöskään ole laiska siivellä eläjä. Tällainen asetelma voidaan nähdä rasismina puhtaimmassa muodossaan: Maahanmuuttaja ei ole laiska ja siivellä elävä henkilö. Siivellä elävä ja laiska henkilö on sellainen, koska hän on maahanmuuttaja (Žižek 1989, 106). Tämän taloudellisen arvottomuuden ja siivellä elämisen lisäksi perussuomalaisten diskursseissa nousee esiin maahanmuuttajien oletettu rikollinen luonne. Maahanmuuttajat siis rakentuvat diskursseissa haitallisina ja huonompina kuin kantasuomalaiset. He ovat taloudellisia tyhjän toimittajia, jotka elävät siivellä. Tämän lisäksi heihin kytkeytyy ideologian oletama rikollinen elementti.

Perussuomalaisten diskurssi ei kuitenkaan ole täysin ilman säröilyä. Aineisto-otteessa 3 kommentoijan A109 esittämän kommentin toinen vastaus kuvastaa säröä diskurssissa. Diskurssi pääasiassa rakentaa kuvaa siitä, että maahanmuuttajat eivät mene töihin ja vain elävät siivellä. Tämä vastaus kuitenkin esittää kritiikkiä tähän näkemykseen, ehdottamalla että sopeutusraha ei olekaan ehkä niin paljon kuin diskurssi antaa ymmärtää. Säröjä perussuomalaisten diskurssista löytyi jonkin verran, mutta ne olivat yksittäisiä kommentteja, eikä niistä muodostunut kunnollista keskustelua.

Seuraavassa luvussa käsitellään tarkemmin maahanmuuttajien oletusarvoista rikollista luonnetta. Tämä yhdessä taloudellisen arvottomuuden kanssa rakentaa diskurssiivisesti kuvan *haittamaahanmuuttajista*.

4.1.1 Rikollinen maahanmuuttajia

Tässä luvussa käsitellään maahanmuuttajien rikollista luonnetta, sellaisena kuin se tulee diskursseissa ilmi. Tämän tutkielman aineiston keräämisen aikaan Kuopiossa aseistautunut nuori mies hyökkäsi ammattikoululaisten kimppuun tappaen yhden. Lisäksi yhdeksän loukkaantui, joista yksi vakavasti. Perussuomalaiset jakoivat Facebook-sivuillaan puolueen nettilehden, Suomen uutiset, artikkelin tapahtumaan liittyen. Perussuomalaisten Facebook-päivityksen aikaan poliisi oli jo tiedottanut, että tekijä oli Suomen kansalainen ja nimeltään Joel Otto Aukusti Marin. Monikaan kommentoija tuskin oli lukenut muiden medioiden julkaisuja tapahtumaan liittyen, koska keskeisesti nousi esiin

epäluottamus auktoriteettiin hallituksen ja poliisin muodossa, sekä maahanmuuttovastainen diskurssi tähän kauheaan tapahtumaan liittyen.

Epäluottamus poliisiin nousi esiin toistuvasti ja yleensä se liittyi olettamukseen, että poliisi tarkoituksella pimittää tietoa tekijän kansalaisuudesta ja etnisestä taustasta. Kuten aineisto-otteesta 4 käy ilmi on diskurssissa oletus, että tekijä on maahanmuuttajataustainen, mutta diskurssissa on havaittavissa myös säröjä:

Aineisto-ote 4

B5: "Kauheeta kauheeta on joo! Varsinkin siksi että näistä tiedotetaan niin huonosti.

V1: Mun mielestä taas toisinpäin, tiedotus on toiminut hyvin. Vai peräätkö kenties sitä että mikä on tekijän status, mamu, mamun jälkeläinen jne.??

V2: Jos tekijä olisi muu kuin syntyperäinen suomalainen oltaisiin hiljaa tekijän kansallisuudesta.

V3: Rotu, uskonto?

V4: Ei ole väliä, mikä rotuinen tai mihinkä tämän teon tekijä uskoo. Tällaisia ei vaan saisi tapahtua. Mutta kuka näitäkään pystyy estämään?

V5: V1 perusteletko hieman 😊😂😂

V6: V5 Samaa mieltä. Mutta pitää ottaa huomioon, että mikäli joku passittomana maahan ns. "laittomasti" tullut (kuten vaikka Turun puukottaja, joka oli valehdellut nimensä, ikänsä ja tarkoituksensa) on tekijä jossain hirmuteossa, se olisi helposti voitu estää (ihan vain rajavalvonnalla)

En nyt todellakaan tarkoita, että tässä tapauksessa tekijä olisi joku maahanmuuttajataustainen, siitä kun ei vielä mitään tietoa ole. Halusin vain ottaa kantaa tuohon "mutta kuka näitäkään pystyy estämään" -kysymykseen"

V7: (viittaus ilmeisesti poistettuun kommenttiin) missä niin on sanottu että raiskatakkin saa jos on persu? Kannattaisikohan sinunkin pysyä ihan vaan totuudessa. Kukaan selväjärkinen ei hyväksy tuollaisia tekoja oli sitten tekijä kuka tahansa."

Kommentoija B5 varmasti jakaa kaikkien mielipiteen todetessaan kuinka kauhea tapahtuma oli, mutta antaa heti ymmärtää, että poliisin tiedottamisessa on jotain vialla. Ensimmäinen vastaus kommenttiin haastaa tämän näkemyksen, mutta se sivuutetaan. Tässä nähdään jälleen särö perussuomalaisten diskursseissa. Kaikki eivät ole sokeasti samaa mieltä, vaan myös säröääniä löytyy, vaikkakin nämä säröäänit lähinnä ohitetaan huomioimatta niitä. Osa vastauksista kommenttiin ottaa askeleen taaksepäin siitä, minne aineiston pohjalta diskurssi on menossa. Neljäs vastaus esittää, että Kuopion kouluhyökkäyksessä ei ole tärkeää kansalaisuus, vaan se on toissijainen seikka. Tragedia on tragedia

murhaajan kansalaisuudesta riippumatta. Tässä ensimmäisessä vastauksessa kuitenkin selkeästi tuodaan esille se, mitä muu keskusteluketju tulee puimaan: oliko tekijä rassistiseen sävyyn ”mamu” eli maahanmuuttaja. Muut kommentit yhtyvät alkuperäiseen näkemykseen, että poliisi tiedottaa huonosti ja jopa peittelee asioita. Nämä peiteltävät asiat varsin selkeästi ovat tekijän oletettu maahanmuuttajatausta. Ideologia, tai lacanilaisittain herrasignifioija, on siis selkeästi läsnä myös näissä kommentteissa, joissa oletusarvona on, että tekijä maahanmuuttaja. Poliisi vain syystä tai toisesta koettaa peitellä asiaa. Myöhemmissä kommentteissa spekulointi jatkuu, vaikka eräs kommentoija osasi kertoa, että tekijä on poliisin mukaan Suomen kansalainen:

Aineisto-ote 5

B21: ”Tulipa äkkiä tieto että oli syntyperäinen suomalainen. Eipä ole ennen noin nopeesti kerrottu

V1: Juu, joka toisessa lauseessa on sana ”Kantasuomalainen”, jos olisi ollut joku muu, niin olisi vain ”mieshenkilö”. O.hisalokin kusi hunajaa telkkarissa, kun oli SUOMALAINEN

V2: Ootellaan nimeä.

V3: Eikös se ollut syntyperäinen Suomen kansalainen, ei kantasuomalainen

V4: B21 MIKSI EIVÄT PALJASTA TEKIJÄN NIMEÄ 🙄

V5: KUOPION epäilty koulumurhaaja on HS:n viranomaisilta saaman tiedon mukaan vuonna 1994 syntynyt Joel Otto Aukusti Marin. Niin mitä olitte sanomassa? 🙄🙄

V6: V4 Onko elämäsi nyt muuttunut onnellisemmaksi, kun tiedät tekijän nimen?

V7: Ei tuo nimi vielä todista, etteikö kyseessä voisi olla jonkun yh suvakkimamupatjan naimamuisto Abdulin kanssa vietetystä ajasta.....

pistää miettiin 🙄🙄🙄🙄

V8: V7, asteikolla 9-10 kuinka sekaisin sä olet?

V7: V8 tässä porukassa joku 1 tai 2...

V9: B21 sitä työ halutteen

V9: V7 sie oot abdulla”

B21:n kommentti rakentaa epäluottamusta poliisiin, mutta hieman eri tavalla kuin aiempi kommenttiketju. Tällä kertaa tiedotus on toiminut hyvin, mutta kommentti viittaa siihen, että normaalisti poliisi peittelee maahanmuuttajien rikollisuutta. Tällä kertaa tiedotus kuitenkin toimii hyvin vain sen takia, että tekijä oli syntyperäinen suomalainen. Hallitusvastaisuus nousee myös esiin varsin ilkeään sävyyn kun ”*O.hisalokin kusi hunajaa telkkarissa, kun oli SUOMALAINEN*”. Ilmeisesti ensimmäisen vastauksen mielestä sisäministeri oli iloinen, koska tekijä ei ollutkaan ulkomaalainen. Poliisi ei siis ole ainoa, joka

peittelee totuutta. Myös hallitus peittelee totuutta, jonka perussuomalaiset tietävät.

Seuraavat kommentit edelleen rakentavat olettamusta tekijän maahanmuuttajataustasta. Pitäisi odotella nimeä, eikä Suomen kansalaisuus tarkoita, että tekijä on kantasuomalainen. Tämä 'me vastaan he' -asetelma on toistuva teema perussuomalaisten diskursseissa. 'Heillä' tarkoitetaan välillä maahanmuuttajia, kun taas esimerkiksi luvussa 4.3 sillä tarkoitetaan eri mieltä olevia kantasuomalaisia. Lopulta viides kommentti ketjussa paljastaa tekijän nimen, joka viittaa kantasuomalaiseen tekijään, jolla ei ole mitään tekemistä maahanmuuton kanssa. Tässä on jälleen havaittavissa särö diskurssissa. Kaikki eivät ole vaatimassa oletettavasti maahanmuuttajataustaisen tekijän suojelun lopettamista.

V7 kuitenkin tuo rasistisen ideologian rujosti ja vahvasti esiin kommentilla: *"Ei tuo nimi vielä todista, etteikö kyseessä voisi olla jonkun yh suvakkimamupatjan naimamuisto Abdulin kanssa vietetystä ajasta..... pistää miettiin"*. Tämä oletamus on niin vahva, että vaikka Kuopion koulumurhaajaksi on paljastunut Suomen kansalainen Joel Otto Aukusti Marin, ei se tarkoita, etteikö hän olisi toisen polven maahanmuuttaja. Hänen äitinsä saattoi olla *"yh suvakkimamupatja"* ja lapsi on vain tämän *"naimamuisto Abdulin kanssa vietetystä ajasta"*. Kutsumalla tekijän äitiä erittäin rumaan sävyyn *"yh suvakkimamupatjaksi"*, tekijä alennetaan pois paremmaksi miellettyjen suomalaisten ryhmästä. Tämä on erityisen vahva partikularisaatio (Billig 1985, 93) esittäen, että tällainen rikos on kantasuomalaisten keskuudessa poikkeustapaus. Herran totuus on, että maahanmuuttajat tekevät rikoksia. Kun tekijä on kantasuomalainen, on herran totuutta *haittamaahanmuuttajista* puolustettava eräällä kaikista selkeimmin rasistisista kommenteista, mitä koko aineistosta löytyy. Tekijällä on oltava yhteys maahanmuuttajiin, koska jos hänellä ei ole niin perussuomalaisten diskurssin keskeinen voima ja kaiken määrittävä totuus ei olekaan totta. Herrasignifioija pyrkii pitämään tämän todellisuuden maahanmuuttajien rikollisuudesta kasassa keinolla millä hyvänsä.

Kuitenkin tämän varsin raajan kommentin jälkeen ilmenee jälleen särö perussuomalaisten diskurssissa. V7 syytetään olevan sekaisin, josta seuraa vain nimittelyä puolin ja toisin. Kuitenkin on selvää, että kaikki eivät hyväksy esitettyä

totuutta sellaisenaan. Aineisto-ote 6 havainnollistaa vastaavia spekulointeja, joita löytyy myös muista kommenttiketjuista:

Aineisto-ote 6

B7: ” Ylen toimittaja urkki aseiden luvallisuudesta ja poliisi möläytti ettei henkilöllä ole harrastus taustaa... luvaton ase... ei saanut yle aiheesta ase vastaiseen propagandaan, pieleen meni. Supo tutkii asiaa. Josta voimme päätellä jotakin. Yksi toimittaja urkki oikeistolais taustan mahdollisuudesta... Ettei olisikin vihreä. Vaikka suomen kansalainen ei tarkoita Suomalainen. Yleensä herkästi tulee tekijästä tietoa. voimia uhreille ja omaisille”

V1: Videolla jossa tämä terroristi nostaa parikertaa päätä näkyy että parrassa löytyy. Iltasanomista löytyy

V2: Siis krp tutkii, ei supo

V3: KUOPION epäilty koulumurhaaja on HS:n viranomaisilta saaman tiedon mukaan 1994 syntynyt Joel Otto Aukusti Marin. Niin mitä olitte sanomassa? 🤔🤔

B7: (Ilmeisesti viittaus poistettuun kommenttiin) En sanonut mamuista mitään, oikeisto, vihreät, ase asiat, . Itse näet harhoja. tuos kaikki maholliset tekijät. Olet niitä jotka näkee joka puolella rasisteja ja sortajia. kuulut kaikki muille annettava Ei suomalaisille. Harmi jos oli suomalainen”

Kommentoija B7 nostaa esiin herran diskurssin me vastaan he asetelmaa, jota tullaan käsittelemään tarkemmin seuraavassa luvussa. Oletusarvo jälleen yllä olevissa kommentteissa on, että tekijän on täytynyt olla maahanmuuttaja. Suomen kansalaisuus ei tarkoita, että henkilö on suomalainen. Kommentti mahdollisesti korostaa tätä käyttämällä Suomalaisessa isoa alkukirjainta. Maahanmuuttajataustainen henkilö, joka on saanut Suomen kansalaisuuden ei voi olla koskaan suomalainen. Hän tulee aina olemaan jollain tapaa huonompi, haittamaahanmuuttaja, jonka luonteeseen kuuluu taipumus väkivaltaan ja suomalaisten turvallisuuden tunteen rapistamiseen.

Ensimmäinen vastaus tähän kommenttiin luonnehtii iskua terroristiseksi ja viittaa uudestaan tekijän maahanmuuttajataustaan. Tällä kertaa se tehdään hyödyntäen varsin rasistista ja ideologian kyllästävä stereotyyppiä ”partalapsista”, jota usein käytetään alentavassa merkityksessä perussuomalaisten keskuudessa. Nimitys juontuu alaikäiseksi itsensä ilmoittaneista pakolaisista, joilla kuitenkin kasvoi parta. Myöhemmin parran yhdistäminen pakolaisuuteen on muuttunut arkipäiväiseksi. On varsin selvää, että tässä on kyse Žižekin (1989, 49) ideologisesta hahmosta. Funktio on sama kuin natsi-Saksassa olleella stereotyyppisellä isonenäisellä juutalaisella. Parrakas

pakolainen ja isonenäinen juutalainen eivät ole oikeita henkilöitä. Ne ovat ideologian kyllästämien diskurssin luomia hahmoja, joilla se parsii kasaan omaa mahdottomuuttaan. Ne ovat syntipukkeja, joille voidaan antaa kaikki negatiiviset merkitykset, mutta maahanmuuttajan tai juutalaisen käyttäytyessä näiden vastaisesti, se on vain savuverho tai juoni, joka kätkee heidän todellisen luonteensa. Kun ”partalapsi” ei käyttäydykään odotusten mukaisesti ryöstelevänä henkilönä, on tämä vain juoni peittää hänen todellinen ryöstelevä luonteensa.

Kolmas vastaus kertoo jälleen tekijän nimen: Joel Otto Aukusti Marin. Tätä seuraa jälleen kommentoijan B7 kommentti. Analyysin kannalta se on hieman vaikeaselkoinen, koska se vastaa aineiston noutohetkellä poistettuun kommenttiin. Vaikuttaisi siltä, että ideologian kyllästämä herran diskurssi on haastettu, koska B7 pyrkii puolustautumaan ja väittää, ettei hänen alkuperäinen kommenttinsa viitannut tekijän oletettuun maahanmuuttajataustaan. Vaikuttaisi siltä, että poistettu kommentti nimenomaan on haastanut näkemystä herran diskurssiin sanelemasta totuudesta, jonka mukaan maahanmuuttajat ovat rikollisia. Tämä johtaa B7:n kärkkääseen puolustautumiseen ja poistetun kommentin kirjoittajan nimittelyyn ja viittaa ilmeisesti tämän huonoksi miellettyyn vasemmistolaiseen ajatteluun. Tämä poistetun kommentin kirjoittaja näkee kaikkialla ”*rasisteja ja sortajia*”, vaikka niitä ei siellä ole. Hän ei ajattele suomalaisten etua, vaan haluaa antaa kaiken muille. Tämä puolustautuminen kuitenkin päättyy kaiken edellä sanotun kumoamiseen B7:n sanoessa ”*Harmi jos oli suomalainen*”.

Kommentti pyrki piilottelemaan rasismiaan ja ideologiaa maahanmuuttajan ideologisen hahmon rikollisuudesta. Kuten on jo tullut useissa kohdissa ilmi, on maahanmuuttaja rikollinen henkilö ja kantasuomalainen on tätä parempi henkilö. Seuraavassa luvussa käsitellään herran diskurssia perussuomalaisten keskuudessa tarkemmin, mutta se tulee yksinkertaisuudessaan ilmi tässä ketjussa: Maahanmuuttaja on oletusarvoisesti huonompi kuin suomalainen ja hän nakertaa suomalaisten turvallisuuden tunnetta ja varastaa onnellisuutta. ”*Harmi jos oli suomalainen*” kiteyttää epämukavan ristiriidan herran saneleman totuuden ja todellisten tapahtumien välillä. Eikö olisi harmi, jos tekijä ei ollut suomalainen? Se olisi ollut harmi tietenkin loukkaantuneiden ja kuolleiden takia, mutta herran totuus olisi saanut vahvistusta. Näin ollen se ei olisi ollut niin harmi kuin se, että tekijä oli kantasuomalainen.

4.1.2 Varastettu onnellisuus

Aineistosta keskeisenä havaintoja nousee diskursiivinen rakenne, jossa maahanmuuttajien kuvataan 'varastavan' onnellisuutta. Aineisto-otteessa 7 esitetään erittäin harvinaisen selkeällä esimerkillä, kuinka maahanmuuttajien koetaan varastavan onnellisuutta (Žižek 1989, 90–91), jonka perussuomalaiset ajattelevat kuuluvan heille. Tämä varastettu onnellisuus on Lacanin mateemana *a* ja on herran diskurssiin kaaviossa oikealla alhaalla (sivulla 30).

Herran diskurssi, jossa ideologinen hahmo varastaa onnellisuuden tulee selkeästi useissa kohdissa aineistossa, mutta harvinaisen selvästi ja tiivistii se ilmenee seuraavassa aineisto-otteessa:

Aineisto-ote 7

A25: "No se tiedettiin jo valmiiksi, etteivät veromaksajiksi tulleet!! Pimeesti tehdään, ja mummoja potkitaan ja heidän rahansa viedään!! Ilmankos on varaa ajaa hienoilla ja kalliilla autoilla!! Kaikilla puhelimet ja merkkivaatteet!! Ei ihme, että naru katkeaa?? Miettikää nyt mitä kusetusta!!!"

Kuten aiemmin jo esitettiin, on herrasignifioija ikään kuin linssi, jonka läpi maailma nähdään. Yhteiskuntatieteellisessä keskustelussa yleisemmin herrasignifioijaa nimitetään ideologiaksi, joka funktioltaan on sama. Tässä otteessa herrasignifioijan läsnäolo tulee selvästi ilmi jo ensimmäisessä lauseessa. Se antaa olettaa, että oli olemassa jo totuus maahanmuuttajien laiskasta ja petkuttavasta luonteesta, eikä tähän olisi tarvittu mitään vahvistusta. Kuten niin usein, maahanmuuttajien arvo kytketään taloudelliseen hyötyyn. He eivät ole veronmaksajia, eli heillä ei ole arvoa, vaan he ovat haittamaahanmuuttajia. Veronmaksaja sanan symbolisessa merkityksessään on yksinkertaisesti henkilö, jolla on tuloja (useimmiten palkkatöitä) ja hän maksaa niistä veroja. Imaginaarisessa merkityksessään perussuomalaisten diskurssissa se saa hieman täsmällisemmän merkityksen. Erittäin usein, kuten tässäkin ketjussa epäsuorasti, puhutaan kuinka paljon maahanmuutto maksaa valtiolle. Eli maahanmuuttajat ovat jo valmiiksi maassa olevien verorahoilla eläviä siivellä eläjiä. Näin ollen 'veronmaksaja' imaginaarisessa luennassaan toimii hyvin samanlaisessa merkityksessä kuin 'suomalaiset'. Ensimmäinen lause antaa siis ymmärtää, että herrasignifioija *suomalaisten paremmuus* on läsnä ja se kyllästää

diskurssin. Hieman toisin ilmaistuna maahanmuuttovastainen ideologia kyllästää diskurssin.

Herrasignifioijan/ideologian ollessa läsnä, selittää se seuraavaa lausetta pimeästä työn teosta ja mummojen ryöstämisestä: *"Pimeesti tehdään, ja mummoja potkitaan ja heidän rahansa viedään!!"*. Pakolaisen ideologinen hahmo varastaa perussuomalaisten onnellisuutta tekemällä töitä maksamatta veroja, pahoinpitelemällä vanhuksia ja ryöstämällä heidän omaisuuttaan. Imaginaarinen luenta antaa kuvan barbaarista ryöstämässä sivistyneitä ihmisiä. Onnellisuuden varastamiseen siis liittyy taloudellinen aspekti veronkiertona ja turvallisuuden tunteen menetys väkivaltaisten ryöstöjen pelkona. Haittamaahanmuuttaja on ideologinen hahmo, joka vie perussuomalaisten turvallisuuden tunteen, eikä hän osallistu yhteiskunnan rahoittamiseen maksamalla veroja.

Seuraavat lauseet konkretisoivat onnellisuuden varastamisen: *"Ilmankos on varaa ajaa hienoilla ja kalliilla autoilla!! Kaikilla puhelimet ja merkkivaatteet!!"*. Perussuomalaiset ovat tyytymättömiä, mutta haittamaahanmuuttajilla näyttää menevän hyvin. Heillä on kalliita autoja, puhelimia ja merkkivaatteita. Herran diskurssia vahvasti noudattaen, perussuomalaiselle näyttää siltä, että hänellä ei ole hienoa autoa, mutta pakolaiselta sellainen löytyy, joten on hänen täytynyt varastaa perussuomalaisille kuulunut onnellisuus. Kuitenkin myös pakolaiset jatkuvasti etsivät jotain täyttämään *objet petit a*:ta, sitä koskaan saavuttamatta. Herrasignifioijan linssin läpi kuitenkin näyttää siltä, että monin tavoin huonompi ja rikollinen haittamaahanmuuttaja on onnistunut viemään sen, joka kuuluisi perussuomalaisille. Heillä on hienoja tavaroita, jotka he ovat saaneet viemällä ne suorasti ja epäsuorasti kantasuomalaisilta. Nämä konkreettiset *objet petit a*:n virheellisesti oletetut ilmentymät ovat olleet mahdollisia varastamalla kantasuomalaisten onnellisuutta. Tämä selkeästi osoittaa, että koska perussuomalaiset eivät ole onnellisia on syy siinä, että se on varastettu.

Luvussa 4.2 tuodaan yhteen herran diskurssin muodossa tässä esitettyjä käsitteitä *suomalaisten paremmuudesta, haittamaahanmuutosta ja varastetusta onnellisuudesta*.

4.2 Herran diskurssi aineistossa

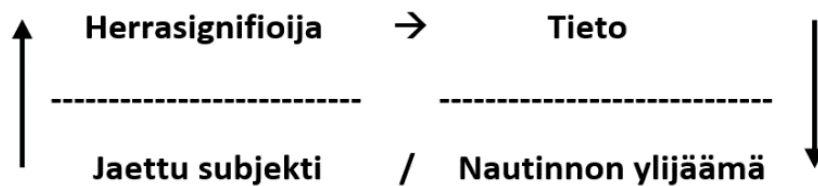
Aiemmissä luvuissa viitattiin herran diskurssiin perussuomalaisten diskursseissa. Tämä luku paneutuu tarkemmin herran diskurssiin rakenteeseen perussuomalaisten diskursseissa.

Kuten luvuissa 3.1 ja 3.1.1 on esitetty, herran diskurssissa *perussuomalaisten* (\$) keskuudessa voidaan puhua herrasignifioijasta (S1) *suomalaisten paremmuus*. Kantasuomalaiset ovat ahkeria veroja maksavia ja taloudellisesti arvokkaita ihmisiä, jotka oletusarvoisesti ovat parempia kuin heidän vastaparinsa: (S2) *haittamaahanmuuttajat*. Herran diskurssissa *haittamaahanmuuttajat* ovat tiedon (S2) paikalla. Herrasignifioija on kyllästännyt diskurssia läsnäolollaan, ja rakentaa ideologian kyllästävä sosiaalista todellisuutta, jossa (haitta)maahanmuuttajat ovat rikollisia ja taloudellinen taakka, aktiivisesti varastaen onnellisuutta perussuomalaisilta. Tämä *varastettu onnellisuus* (a) olisi perussuomalaisten ulottuvilla, ilman haittamaahanmuuttoa.

Kuten metodologian yhteydessä esitettiin, herrasignifioija siis muodostaa predikatiivisen kielenkäytön, joka rakentaa signifioijien ketjun (Kurki 2012; Pavon Cuéllar 2010). Herrasignifioija on linssi, jonka läpi maailma nähdään ja tätä maailmaa tuotetaan diskursiivisesti herrasignifioijan määrittämällä tavalla. Tämä signifioijien ketju tulee selkeästi ilmi tarkasteltaessa perussuomalaisten diskursseja, jotka toimivat tämän työn aineistona. *Suomalaisten paremmuuden* ollessa herrasignifioija (S1), se toimii linssinä, jonka läpi maailma nähdään, rakentaen määräämällään tavalla diskurssia (S2), *haittamaahanmuuttajaista*. Herrasignifioija vaatii dominanssia itselleen käyttämällä kieltä, mutta tämä dominanssi on pohjimmiltaan totta vain *'koska minä niin sanon'*. Koska herrasignifioija on *suomalaisten paremmuus*, kyllästää se diskurssia läsnäolollaan.

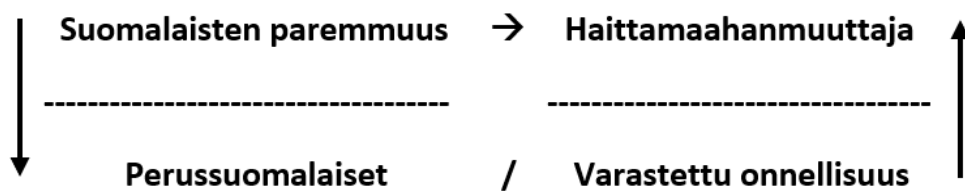
Herran diskurssissa kieli *tuottaa uudelleen* perinteiset sanojen symboliset arvot ($\rightarrow$ S2), mutta se myös tuottaa *ylijäämää* onnellisuuden suhteen (a). Tätä ylijäämää voi kiteytetysti ajatella hieman samaan tapaan kuin Marxin esittämää taloudellista ylijäämää, jonka työläinen tuottaa, mutta ei saa itse pitää sitä vaan kapitalisti kerää sen itselleen. Ylijäämäonnellisuutta ei voi esittää symbolisesti, vaan se on tiukasti reaalin maailmassa. Se vastustaa signifisointia, kuten Lacan (1966, 65) asian esittää. Se on ylijäämä onnellisuuden hukkaa, jota subjekti (\$)

tai sen tuottanut systeemi (S2) ei voi käyttää. Tämä kyvyttömyys käyttää tätä onnellisuuden ylijäämää, voidaan sanoa olevan kaiken diskurssin lähtökohta. Se on reikä, jonka subjekti koettaa paikata, mutta kuljettuaan koko diskurssin läpi, reikä (a) on vieläkin siinä. Tämä johtuu mahdottomuudesta löytää onnellisuuden ylijäämää symbolisesta maailmasta, jossa diskurssi tapahtuu ja kaikki elävät. Ja juuri tämän mahdottomuuden ideologia kätkee taakseen näyttäytyessään herran signifioijana herran diskurssissa (Glynos 2001, 202). Vaikka ideologian fantastinen ulottuvuus voi maalata horisontin, jossa odottaa täyttymys ja elämä ilman vaillinaisuutta (esimerkiksi useat uskonnot) kuten Žižek (1987, 1989) esittää, on silti perussuomalaisten diskurssissa vahvemmin läsnä ideologian ulottuvuus, jossa keskitytään vahvasti täyttymyksen ja onnellisuuden poissaolon pohdintaa, eikä sen tavoitteluun. Näin ollen herran diskurssi ottaa seuraavan muodon:

KUVIO 3. Herran diskurssi auki kirjoitettuna

Kuvion kolme mukaisesti perussuomalaisten diskursseista ilmenee herran diskurssi seuraavanlaisessa muodossa aloittaen alhaalta vasemmalta: diskursseissa subjekti (perussuomalaiset) identifioivat herrasignifioijan (suomalaisten paremmuus) kanssa ja näin luovat herrasignifioijan määrittämän diskurssin, jossa kaikki nähdään tämän linssin läpi. S2 tuottaa diskurssia haittamaahanmuutosta, joka luo onnellisuuden ylijäämää. Olisi enemmän rahan parempien suomalaisten asioiden hoitoon, rikollisuus vähenisi ja ennen kaikkea *objet petit a* olisi saavutettavissa, jos haittamaahanmuutto loppuisi. Herran diskurssissa *objet petit a* on aineistoin perusteella tulkittavissa varastetuksi onnellisuudeksi, jonka Žižek (1989, 90–91) esittää olevan pohjimmiltaan maahanmuuttovastaisen diskurssin rakenteena. Näin ollen herran diskurssi voidaan tämän aineiston perusteella esittää seuraavanlaisessa muodossa:

KUVIO 4. Herran diskurssi kuten se aineistossa ilmenee

Läpi aineiston käy ilmi, että maahanmuuttajat vain vievät suomalaisille kuuluvia verorahoja, joilla voitaisiin parantaa suomalaisten hyvinvointia. Maahanmuuttajat eivät myöskään käy töissä ja näin ollen maksa veroja. Kaiken tämän kukkuraksi he vielä tulevat tekemään rikoksia Suomeen, mutta rikoksia tekevät suomalaiset ovat vain poikkeustapauksia. Maahanmuuttajat siis vievät suomalaisille kuuluvat verovarot, joilla heidän onnellisuuttaan pitäisi lisätä ja tämän lisäksi maahanmuuttajat myös tekevät rikoksia ja näin varastavat suomalaisten onnellisuutta nakertamalla turvallisuuden tunnetta. Perussuomalaiset, aivan kuten kaikki ihmiset, tuntevat ontologista vaillinaisuutta (Pavón Cuéllar 2010, 260). Tämän onnellisuuden puutteen syyksi nostetaan, että se jos sitä ei ole meillä, on sen oltava jollain muulla, joka on sen vienyt tai jolla on keinot tämän onnellisuuden hyödyntämiseen. Herran diskurssi antaa subjektin ymmärtää, että onnellisuus tulisi Toisesta tai Toisella olisi keinot sen hankkimiseen (Kurki 2012, 58). Herran diskurssista tässä muodossa nousee asetelma, jossa perussuomalaiset tuntevat paremmuutta suomalaisuudestaan, maahanmuuttajat rakentuvat diskursiivisesti *haittamaahanmuuttajina* ja heidät nähdään haitallisena koska he varastavat perussuomalaisten onnellisuuden.

Herran diskurssi on vahvasti läsnä aiemmin esitellyissä aineisto-otteissa. Keskusteluissa maahanmuuttajien työllistymisestä herrasignifioija suomalaisten ahkeruudesta ja paremmuudesta on paikallaan, ja loppu diskurssi asettuu sen määrittämään uomaan: Suomalaiset ovat ahkeria ja maksavat veroja, maahanmuuttajat ovat laiskoja eivätkä tee töitä. He ainoastaan nostavat etuuksia ja huijaavat suomalaisten rahoja. Vastaavasti Kuopion koulusurmaan liittyi automaattinen oletus siitä, että tekijä oli maahanmuuttaja. Herrasignifioija oli määrittänyt suomalaiset paremmiksi ja maahanmuuttajat haittamaahanmuuttajiksi, jotka vievät suomalaisten turvallisuuden tunteen. Kuten

aiemmin jo mainittiin, tekijän paljastuessa kantasuomalaiseksi, pyrittiin partikularisaation avulla diskurssissa alentamaan tämä pois suomalaisten ryhmästä epäilemällä tekijän äitiä ”*yh suvakkimamupatjaksi*”.

Tällainen haittamaahanmuuton diskurssi antaa viitteitä perussuomalaisten ideologiasta. Tämä ideologia ilmeisen maahanmuuttovastainen ja osin jopa äärioikeistolainen. Kuten ideologiat yleensäkin, myös perussuomalaisten ideologia pyrkii peittämään onnellisuuden mahdottomuuden vetämällä huomion itseensä (Žižek 1989, 90–91). Se tarjoaa aina traumaattiselle esi-ideologiselle todellisuudelle oman ideologian kyllästäjän sosiaalisen todellisuuden, jossa *objet petit a*:n saavuttaminen olisi mahdollista. Tätä prosessia voidaan ajatella ”*kollektiivisena hallusinaationa*” (Lacan 2005, 9) Suomalaisten automaattinen paremmuus ja pakolaisten oletusarvoinen huonommuus ja laiskuus, ovat selkeitä indikaattoreita siitä millainen ideologia on läsnä diskursseissa. Tämä ideologia, kuten se diskurssissa tulee ilmi, on itsessään erittäin syrjivä ja sitä voidaan kuvailla rasistiseksi. Rasismin ymmärrys vaikuttaisi kuitenkin silti olevan vahvasti yhteydessä ihmisten etnisyyteen ja tämän takia rasismin ottaessa herran diskurssin muodon perussuomalaisten diskursseissa, moni ei välttämättä tunnista rasismia diskurssista. Tämä ei tarkoita, etteikö diskurssi olisi varsin rasistinen ja olisikin tarpeen muuttaa rasismin määrittelyä pois vanhakantaisesta puhtaasti etnisyyteen perustuvasta näkökulmasta. Diskursseissa usein nousee esiin, että puhujat itse eivät pidä diskurssia rasistisena, koska puhuvat vain faktoista ja toimista, eivät ihmisten pelkkään etnisyyteen pohjautuvista ominaisuuksista. Kuitenkin herran diskurssi tuottaa (haitta)maahanmuuttajan ideologisena hahmona, jota ei ole todellisuudessa olemassa ja kätkee keskeisen, ja usein äärioikeistolaiselle ideologialle tyypillisen paradoksin: haittamaahanmuuttaja on huonompi kuin paremmat suomalaiset, mutta on silti tarpeeksi vahva varastaakseen suomalaisten onnellisuuden. Vaikka perussuomalaiset eivät osoita mitään selkeitä piirteitä kansallissosialismista, on mielenkiintoista ja hälyttävää huomata perustavanlaatuinen rakenteellinen samankaltaisuus heidän diskurssiensa ja natsien diskurssin kanssa. Natsien mukaan juutalaiset olivat selkään puukottavia ja kieroja ihmisiä, joiden takia Saksa oli niin huonossa tilanteessa 1920–1930-luvuilla. Kuitenkin nämä ali-ihmiset olivat tarpeeksi voimakkaita varastaakseen saksalaisten parempien

ihmisten onnellisuuden. Varastettua onnellisuutta esiintyy läpi aineiston, seuraavan aineisto-otteen tapaan:

Aineisto-ote 8

A21: "Eikös ruotsalaiset ole onnistunut hyvin tuossa maahanmuutossa malmössa joka yö räjähtää joku kerrostalo tai palaa kymmenittän autoja"

A78: "Monikohan Suomeen tulleista käy töissä, elleivät sitten heilu teräseiden kanssa"

A141: "Ruotsissa ei ole mitään kontrollia! Murhaajia ei ajeta ulos, vaikka olisi päätetty Jos joku on tullut uskoon oikeasti, hänet karkoitetaan heti! Kotimaassa odottaa kuoleman tuomio välittömästi. Täällä saavat hyvät rahat elämiseen, eläkeläiset saavat siitä summasta noin puolet! Onkohan politikoilta mennyt järki tyystin!!!???"

A167: "Turvapaikan saaneella on talous kunnossa!!! Toisin kuin normi työssä käyvällä duunarille!!!!

V1: A167 Muista myös tämä siellä äänestys tilanteessa."

Otteen 8 loppu antaa osoittaa herran diskurssin totuuden sanelemisen aspektin: "*Miettikää nyt mitä kusetusta!!!*". "Kusetusta" viittaa siihen, että perussuomalaisia on huijattu maahanmuuton suhteen. Kilpaileva diskurssi, joka tässä yhteydessä on maahanmuuttomyönteinen/hallituksen diskurssi, on huijannut suomalaisia. Tämä kilpaileva diskurssi on vääristänyt totuutta sanomalla, että maahanmuuttajat eivät ole *haittamaahanmuuttajia* ja että he eivät ole syyppäitä persussuomalaisten onnellisuuden puutteeseen. Perussuomalaiset tietävät totuuden maahanmuuttajista ja tämä totuus ilmenee herran diskurssissa.

Pohjimmiltaan herran diskurssi ei perusta totuuden sanelemista mihinkään konkreettiseen. Sen antama totuus on totta ainoastaan siksi, että Herra niin sanoo. Herran diskurssi tulee usein ehkä selkeimmin esiin kuninkaiden tai autokraattisten johtajien mukana. Eräs konkreettinen esimerkki herran diskurssin totuuden sanelemisesta ja herran diskurssin murtumisesta on Romanian entinen diktaattori Ceaușescun valta. Hän johti Romaniaa vuosikymmeniä ajaen maan köyhyyteen samalla kun itse rikastui. Levottomuudet Romaniassa olivat jo alkaneet, kun hän piti vuosittaisen puheensa 20.12.1989. Yleensä väkijoukko hurrasi mukana ja Ceaușescu onnistui pitämään kiinni herran diskurssista, koska hän saneli totuutta. Kuitenkin tässä televisioidussa puheessa näin ei kuitenkaan käynyt, vaan muuten hiljaisesta väkijoukosta joku alkoi buuata ja muut yhtyivät buuaukseen. Juuri tässä hetkessä herran diskurssi murtui. Tämän kirjoitushetkellä hetkellä on havaittavissa hyvin samanlainen, joskaan ei

identtinen, poliittinen tilanne Valko-Venäjällä, jossa tämän kirjoittamisen aikaan laajat mielenosoitukset vastustavat presidentti Lukashenkon valtaa.

4.3 Hallitusvastaisuuden ja taistelun diskurssit

Herran diskurssin mukaisesti perussuomalaisten keskusteluissa tartutaan jatkuvasti kiinni totuuteen ja siihen, kuinka hallitus ja vihervasemmisto eivät ymmärrä tai näe totuutta. Aineisto-osa C alkaa jälleen Perussuomalaisen aloituksella, jossa linkitetään Suomen uutisten artikkeli, joka käsittelee puolueen listaa haitallisen maahanmuuton kitkemiseksi. Pääosin puolueen ajatukset maahanmuutosta rakentavat kuvaa maahanmuuttajista suurimpana sisäisen turvallisuuden uhkana ja kestäättömän suurena taloudellisena menoeränä. Kommenteista heti nousee esiin jyrkkä herran totuuden toteaminen ja ihmetteleminen, kuinka hallitus voi olla niin tyhmä, ettei näe *totuutta*:

Aineisto-ote 9

- C2: "Minkä takia valtaosa ihmisistä haluaa kieltää ikävät tosiasiat? 😞
V1: C2 Kieltävät, kun eivät ymmärrä. Tuntevat ihmisen ja historian huonosti.
V2: C2 aivopestyjä ja eivät seuraa yhteiskunnallisia asioita .
V3: Liian paljon laumasieluista massaa. Jolle kyllä löytyy kellokkaita.
V4: C2 ...niimpä niin kun niitä ei kiinnosta nämä ikävät TOSI asiat, jotka juurikin pitäis heitä kiinnostaa kun se on totta tässä maassa 😞"

Valtaosa suomalaisista eivät näe totuutta, jonka perussuomalaiset ymmärtävät. Enemmistö on aivopestyä laumasieluista massaa, jotka eivät ole perillä asioista. Mielenkiintoista on kuitenkin selkeä ääneen toteaminen (haitta)maahanmuutosta: Se on totuus, eikä mielipide. Herrasignifioija näyttää kuinka se on kyllästännyt diskurssin läsnäolollaan perussuomalaisten keskuudessa. Sama herran totuuden painottaminen jatkuu hieman myöhemmin:

Aineisto-ote 10

- C4: "Persut tehkää jotain haittamaahanmuuton lopettamiseksi!
V1: 4C tekevät koko ajan.....seuraa aikaa.
V2: Yksin on aika vaikeeta, mutta yritetään koko ajan.
Odotetaan, että muutkin heräis, olis helpompaa.

Aineisto-ote 12

- C11: ”Sisällissota tästä taitaa vielä syntyä...🙄. Onneksi puoleni olen valinnut!
V1: C11 sitäkö toivot, voi hyvät hyssykät sentään
V2: V1 voi sodan syttyessä lähtä husulle jalkavaimoksi somaliaan. Rintamakarkureitahan nämä karvahapsiaiset muutenkin on!!
V3: V2 veit sanat suustani🙄
V4: V2 ei mulla kyllä mitään tekemistä ole Husun kanssa. Itse taidat olla enemmänkin kiinnostunut Hususta. Sisällissotaa en todella toivo, neuvotellen järkevät ihmiset ratkoo ongelmat”

Vastakkainasettelu perusuomalaisten totuuden ja muiden uneliaisuuden/kilpailevan totuuden välillä on niin suuri, että se on rinnastettavissa sisällissotaan. Imaginaarisena luenta sisällissota tuo Suomen kontekstissa välittömästi mieleen valkoisten ja punaisten vastakkainasettelun. Koska nykyinen hallitus on vasemmistolainen, nousee mielikuva perussuomalaisesta kirjoittajasta valkoisten riveissä taistelemassa punakaartia vastaan. Monien mieleen onkin varmasti parhaiten jäänyt suuret vankileirit ja punaisten joukkoteloitukset valkoisten toimesta sodan jälkeen. Imaginaarinen luenta siis rakentaa diskursiivisesti erittäin synkkää kuvaa, jossa hallitusvastaisuus saavuttaa tilan, jossa perussuomalaisten diskursseissa aletaan jo puhua sisällissodan olevan seuraava askel. *Pahimmat viholliset*, kuten toisinajattelijoita aiemmin kuvattiin, nukkuvat kun eivät jaa perussuomalaisten sisäistämää kyllästämää herran totuutta haittamaanmuutosta, joka jatkuvasti paistaa läpi diskurssista.

Ensimmäinen vastaus kommenttiin on jälleen särö, joka haastaa taistelun diskurssia ja samalla kyseenalaistaa herran totuutta. Tämä nostaa heti vastareaktion, jossa alkaa suorastaan aggressiivinen hyökkäys kommentoijaa kohtaan. Vastaaja pitää sisällissotaa huonona vaihtoehtona, joten tämä toisinajattelija joutaisi lähteä ”sodan syttyessä husulle jalkavaimoksi somaliaan”. Husulla viitataan SDP:n Helsingin kaupungin valtuutettuun, joka on somalialaistaustainen. Herran totuuden vastustajan ollessa maahanmuuttomyönteinen, hänet diskursiivisesti alennetaan maahanmuuttajien jalkavaimoksi. Jalkavaimo imaginaarisena luentana mykistää puhujan. Hän ei ole tasavertainen miehensä kanssa, kuten vaimon tulisi olla. Hän on kuin väline käytettäväksi.

Sama vastaus jatkuu, tuoden erittäin selvästi ilmi jälleen kerran herran diskurssin: *"Rintamakarkureitahan nämä karvahapsiaiset muutenkin on!!"*. Herrasignifioijan läsnäolo jälleen suorastaan paistaa läpi diskurssista. Maahanmuuttajat eivät ole urheita sotilaita, he ovat rintamakarkureita. He eivät jääneet kotimaahansa taistelemaan, vaan jättivät asemansa ja tulivat Suomeen varastamaan urheiden kantasuomalaisten onnellisuuden. Myös jälleen karvoituksen rinnastaminen (haitta)maahanmuuttajaan nousee esiin. Taistelun diskurssiin palataan vielä hieman myöhemminkin:

Aineisto-ote 13

C15: "Suomalaiset loppuu kohta. Sitten alkaa vyöry"

C15 kommentti rakentaa diskursiivisesti kuvaa jo käynnissä olevasta taistelusta. Kantasuomalaiset ovat jo käymässä taistelua olemassaolostaan. Kuten aiemmin kommenttiketjussa viitattiin, ovat perussuomalaiset yksin puolustamassa kantasuomalaisia tässä taistelussa. Imaginaarisesti rakentuu kuva, urheasta suomalaisesta puolustautumassa viimeiseen asti, kuitenkin jos muut eivät herää tähän totuuteen ja auta taistelussa *"alkaa vyöry"*. Imaginaarisena luentana vyöry on erittäin mielenkiintoinen sanavalinta. Vyöry on suuri, anonyymi, hallitsematon ja uhkaava. Vyöry tuhoaa kaiken tieltään. Vyöry varastaa suomalaisten viimeisetkin onnellisuuden rippeet.

Seuraava luku käsittelee totuuden luonnetta herran totuutena, johon on jo analyysin aikana aiemmin viitattu.

4.4 Herran totuus ja sen haastaminen

Tässä luvussa tarkastellaan, kuinka herran diskurssi näyttäytyy, kun sen haastaa oikeuslaitos. Lisäksi tarkastellaan hallitusvastaisuuden diskurssia. Seuraavat otteet ovat aineiston osista D ja E. Aineisto-osa D sisältää keskusteluja koskien Sebastian Tynkkysen samana päivänä käynnissä ollutta oikeudenkäyntiä, joissa hän oli vastaajana syytteeseen kiihottamisesta kansanryhmää vastaan. Tynkkynen oli jakanut sosiaalisessa mediassa kuvan, jonka saattoi helposti tulkita niin, että siinä sanottiin kaikkien muslimien olevan terroristeja. Vaikka

tuomiota tapauksesta ei ollut vielä annettu, olivat kommentit varsin varmoja, että tuomio siitä tulee.

Aineisto-osa E pitää sisällään keskusteluja sen jälkeen, kun tieto Tynkkysen syylliseksi toteamisesta ja sakkorangaistuksesta oli julkistettu. Oikeus katsoi Tynkkysen jakaman kuvan antavan lukijan ymmärtää, että siinä nimenomaan rinnastettiin kaikki muslimit terroristeiksi. Tynkkynen tuomittiin 60 päiväsakkoon kiihottamisesta kansanryhmää vastaan. Tämä oli Tynkkysen toinen tuomio samasta rikoksesta.

Luku 4.4.1 käsittelee totuuden merkitystä perussuomalaisten diskursseissa Sebastian Tynkkysen oikeudenkäynnin kontekstissa. Luku 4.4.2 käsittelee sitä, kuinka tätä totuuden puhumista yritetään vaientaa näytösoikeudenkäynnin.

4.4.1 ”Tietenkin vapauttava tuomio. Eihän todenpuhuminen ole laitonta!”

Otsikko on kommentti, joka kirjoitettiin, kun Tynkkysen oikeudenkäynti oli menossa ja se kiteyttää herran diskurssin perussuomalaisten diskursseissa. Herran totuus on ottanut vallan, ja sen sanomaa kutsutaan tässä yhteydessä varsin kirjaimellisesti totuudeksi. Kommentoijan mielestä on itsestään selvää, että ei Tynkkynen voi saada tuomiota kansan ryhmää vastaan kiihottamisesta, koska hän vain puhui totta. Totuus herran diskurssissa on, että kaikki muslimit, jotka käytännössä rinnastuvat maahanmuuttajiin, ovat terroristeja, jotka vievät suomalaisille kuuluvaa onnellisuutta. Koska tämä on totuus, ei siitä pitäisi tuomita. Sama *totuuden* kirjaimellinen painottaminen tulee usein ilmi aineisto-osissa D ja E. Värilliset korostukset eivät esiinny alkuperäisessä aineistossa, vaan ne on lisätty myöhemmin tutkielmaan havainnollistamaan totuuden diskursiivista korostamista.

Aineisto-ote 14

D1: ”Sanktioita tulee..”

V1: ”Mistä?”

V2: ”**Totuuden** kirjoittamisesta”

D3: ”**Totuus** kerrottiin hyvä näin”

D8: ”Kyllähän ne tuomion antaa koska Sebastian puhuu äänellä jonka ihmiset viimein kuulee ja eihän semmonen sovi että asioista puhutaan ääneen 😊”

D35: ”Mies puhunut **rehellisesti ja suoraan** mitä ei nyky Suomessa kestä tehdä (jos koskee muslimit/islam) ja siitäpä rangaistus täysin aiheetta”

D36: "Joo eihän tää saa **Totta** puhuakkaa heti joku Saatanan netti poliisi pistää sivun kiinni 🐼🐼"
E7: "**Totuuden** sano."
E17: "Kaikki islamin uskoiset ei oo terroristejä, mut jännä et kaikki terroristit tähän mennes on ollu islamin uskoisia..
V1: E17 no ei ole mutta suuri osa kyllä
V2: E17 mutta tätähän ei saa sanoa, muuten syyllistyt vihapuheeseen 🗑️
E17: V1 no kuka ei ollut?
E17: V2 niijoo aivan, **totuutta** ei nykypäivänä saa sanoa ääneen"
E25: "**Totuuden** puhuminen on Suomessa kiellettyä. Kohta meillä ei ole enää kotimaata, kun se on lahjoitettu näille "kunniakutsuvieraille"
E54: "Eli suomessa ei saa puhua **totuutta**. Nyt se on ihan mustaa valkosella."

Huomionarvoista on, että nyt ei ollut havaittavissa läheskään yhtä paljon säröilyä kuin aiemmin herran diskurssissa. Tämän antaisi viitteitä siitä, että muslimien diskursiivisesti rakentaminen terroristeina, on kenties yleisemmin hyväksytty kanta, kuin aiemmin esille nostetut "miedommat" onnellisuuden varastamisen diskursiiviset rakenteet. Kuten seuraavassa aineisto-otteessa on nähtävissä, säröjä kuitenkin ilmenee tässäkin yhteydessä hieman, joten kanta ei ole täysin yksimielinen:

Aineisto-ote 15

D50: "Sakot aivan tyhjästä
V1: D50, tyhjästä? Oikeus päättää, että onko lakia rikottu?
D50: V1 suomen oikeuslaitos on lauma naurettavia pellejä."
D58: "Sakkotuomio tulee koska Suomi on sairas... 🙄🙄
V1: D58, Nimenomaan. Vain sakko. Helpolla pääsee"
E9: "Milläköhän perusteella tuomio tuli ? Onko Islamin oppikirjana käytettyä Koraania ja perimätiedon Haditheja luettu ja opiskeltu ? Tuomiosta päätellen, väittäisin että näin ei ole.
V1: Kannattaa lukea tuomion perustelut. Selvä rikos.
E9: V1 Olen eri mieltä. Islam ei ole väestöryhmä, ei myöskään rotu. Islam on ideologia ja ideologioita tulee saada arvostella. Islam ei ole myöskään uskontoa mikään minoreiteettiuskonto. Sen kannattajia on yli 1,5 mrd ihmistä.
V2: E9 Islam on uskonto. Laissa lukee ihan selvästi, että kaikki uskontoon rinnastuvat ovat suojatuttuja kansanryhmiä. Se koskee siis Jehovan todistajia, kristittyjä, muslimeja, skientologeja, hinduja ja mitä tahansa."
E289: "Sebastian puhuu vaan totta, totuus tosin ei ole sallittua nyky-suomessa.
V1: E289 höpö juttuja sulla
E289: V1 Taitaa olla itselläsi jos et näe totuutta."

Kaiken kaikkiaan säröily Sebastian Tynkkysen oikeudenkäyntiä ja tuomiota käsittelevissä diskurssissa ei ole läheskään yhtä selkeä ja yleinen kuin aiemmissa aineiston osissa. Suoraa vastausta sille, miksi näin on ei nouse

aineistosta. Mahdollisia selityksiä kuitenkin on muutama. Voi olla mahdollista, että yksinkertaisesti paljon vähemmän kommentoijia on eri mieltä Sebastian Tynkkysen ja herran diskurssin kanssa, kun puhe on erittäin rajusta onnellisuuden varastamisesta: terrorismista. Toisekseen on mahdollista, että huomion keskipiste ei enää olekaan siinä mitä Sebastian Tynkkynen sanoi ja hänen väitteensä todenmukaisuudessa. Huomio diskurssissa vahvasti keskittyy asiaan, joka on jo aiemmissa aineiston osissa noussut ainakin osittain esille: Perussuomalaiset ovat yksin kertomassa totuutta ja puolustamassa Suomea, mutta aineisto-osissa D ja E tämän rinnalle nousee siihen tiiviisti liittyvä uusi diskursiivinen rakenne: Perussuomalaisten vainoaminen totuuden puhumisesta. Seuraava luku käsittelee tätä diskursiivisesti rakentuvaa kuvaa, jossa perussuomalaisilla on totuus, mutta valtiovalta yrittää vaientaa heidät.

4.4.2 ”Sehän on näytösoikeudenkäynti, jossa tuomio on kirjoitettu jo valmiiksi”

Tämän alaluvun otsikko on kommentti, joka hieman vaihtelevassa muodossa toistuu usein aineistossa: Koko Sebastian Tynkkysen oikeudenkäynti on vain näytösoikeudenkäynti ja Perussuomalaisia vainotaan.

Symbolisena luentana näytösoikeudenkäynti viittaa esitykseen, joka on vain lavalla esitetty näytelmä. Se ei ole oikeudenmukainen, sen kulku on kirjoitettu jo valmiiksi, eikä mikään argumentti tämän näytelmän aikana tule muuttamaan lopputulosta. Imaginaarinen luenta taas luo erittäin vahvasti mielikuvan kenties tunnetuimmista näytösoikeudenkäynneistä, jotka tapahtuivat Stalinin vainojen aikaan Neuvostoliitossa. Tämä nimenomainen esimerkki myös nousee eräissä kommentteissa eriteltynä vertauksena esiin. Sebastian Tynkkysen näytösoikeudenkäynnin nostama imaginaarinen vertaus Stalinin määräämiin näytösoikeudenkäynteihin mahdollisesti selittyy hallituksen vihervasemmistolaisella kokoonpanolla. Perinteisesti mallinnetulla poliittisella kentällä nykyinen hallitus on vasemmistolainen, kuten oli myös Neuvostoliiton kommunistinen puolue, vaikka niillä ei muita yhteneväisyyksiä kenties olekaan. Neuvostoliitto oli vasemmistolainen ja niin on Suomen hallituskin, jota perussuomalaiset vastustavat.

Kuten seuraavassa aineisto-otteesta käy ilmi, toistuu näytösoikeudenkäynnin diskurssi koko aineisto-osien D ja E läpi. Erityisesti aineisto-osassa D rakentui diskursiivisesti kuva oikeusjärjestelmästä, joka on epäoikeudenmukainen perussuomalaisia kohtaan, ja tuomiot langettaa joku muu kuin oikeuslaitos.

Aineisto-ote 16

- D4: "Mitähän nyt "oikeusvaltio Suomelta" voi odottaa? 😞😞"
V1: D4 paskaa voi odottaa"
D5: "Oikeusvaltiossa ei tulisi tuomiota, mutta suomessa tulee."
V1: D5 Naissyttäjä
V2: V1 onkoha se lahjottu...sitäkin tapahtuu 😞"
D15: "Tynkkynen taitaa olla jo tuomittu! Tulee mieleeni NL:n ja Kiinan näytösoikeudenkäynnit."
V1: Joo kyllä se tiedetään miten tää ratkeaa... 😞"
D19: "Turhan oikeudenkäynti koska tuomio on jo valmiiksi päätetty."
D20: "Aina löytävät jonkun syyn rangaistukselle kun on Perussuomalaisista kyse..."
D53: "Meillä on mm. Arkadianmäellä paljon ent. Neuvostoliiton järjestelmän ihailijoita. Ko. järjestelmän vallitessa toisinajatteliijoilta leikataan nopeasti siivet ja loput vaiennetaan uhkailemalla. Vertaa "vihapuhe", jota ei ole edes laissa määritelty, mutta jolla yritetään vaientaa kansan ääni Esimerkkinä tästä: Sebastian tynkkynen näytösoikeudenkäynnit."
D75: "Tuomio on jo varmaan annettu tiedoksi tuomarille..."

Näytösoikeudenkäynti pitää sisällään myös symbolisen merkityksen siitä, että koska koko oikeudenkäynti on vain lumetta, myös syyte ei ole totta. Muutenhan kyseessä olisi oikea oikeudenkäynti. Kommentoija D53 kommentissaan kiteyttää tämän merkityksen selkeästi: Asia mistä Tynkkystä syytetään ei ole edes laissa määritelty, joten koko näytösoikeudenkäynti on vain yritys vaientaa tämä. Tynkkystä rakennetaan diskursiivisesti marttyyria, jossa hänestä tulee kuva toisinajattelijasta, jota yritetään vaientaa. Koska kyseessä on näytösoikeudenkäynti, on Tynkkynen sanoma perussuomalaisten mielestä totuus, jota hallitus ja oikeuslaitos eivät halua julki.

Huomionarvoista on myös nostaa esiin kommentti D5 ja sen ensimmäinen vastaus. Vaikka aineistossa ei yleensä noussut esiin sukupuoleen perustuvaa syrjintää, on tässä kohtaa nostettu esiin syyttäjän sukupuoli. Kommentti vastauksineen antaa ymmärtää, että oikeusvaltio ja naissyttäjä olisivat toisensa poissulkevia asioita. Vastaavanlaista diskurssia on myöhemmin noussut Perussuomalaisten keskuudessa muun muassa keväällä 2020 julkaistun *Totuus*

kiihottaa-tutkimuksen myötä ja vuoden 2020 aikana yleistynyt sosiaalisessa mediassa "tytöttely" ja naisministerien sukupuoleen perustuva väheksyminen Perussuomalaisten toimesta.

Aineisto-osa E:ssä nousee esiin vahva diskurssi, joka korostaa jo aiemmissa luvuissa esiin noussutta perussuomalaisten yksinäistä taistelua suomalaisten puolesta, vaikka heitä vainotaankin valtiovallan puolesta.

Aineisto-ote 17

E10: "No tiedossa oli, että näistä tulee aina tuomio. On se kyllä kumma juttu että kohta ei uskalla suutaan avata ja kertoa mitä mieltä on asioista. Ihme hyssyttelyä."

E18: "Vihervasemmistolla ja Suomen oikeusjärjestelmällä on selvä yhteys"

E35: "Poliittinen oikeuslaitos ja sananvapaus hahhhhaaaaa"

E92: "Suomen poliittisen oikeuslaitoksen teemana on hiljentää kansa ja jopa kansanedustajat. Tuomio on täysin kohtuuton. Ei ole pitkä matka ensimmäisiin mielipide vangeihin"

E101: "Tehtailtiinko sinusta ns. Ennakkotapaus, ehdottomasti valita tuomiosta"

Kaiken kaikkiaan Sebastian Tynkkysen tapauksessa on selvää, että diskursiivisesti nousee käsitys siitä, että hallitus ja oikeuslaitos yrittävät vaientaa totuuden, jonka Perussuomalaiset omaavat. Tämä koetaan epäoikeudenmukaiseksi ja jopa vainoavaksi. Eräs syy tähän epäoikeudenmukaisuuteen on, että SDP:n Abdrahim Husseinin oli päivittänyt Twitteriin muutamaa kuukautta ennen Tynkkysen oikeudenkäyntiä, että kaikki Perussuomalaisia äänestäneet ovat rasisteja. Poliisi ei kuitenkaan aloittanut asiasta tutkintaa, koska Husseinin päivitys ei poliisin mukaan kohdistu mihinkään suojeltuun kansanryhmään tai tunnistettavaan ja rajattuun ihmisryhmään, joten ei ollut syytä epäillä rikosta. Aineistossa tämä tapaus rinnastettiin toistuvasti Tynkkysen oikeudenkäynnin aiheena olleeseen päivitykseen ja diskursiivisesti rakentuu kuva siitä, että maahanmuuttajataustaiset saavat tehdä asioista, joista perussuomalaiset saavat rikostuomion.

Aineisto-ote 18

D32: (Linkki uutisartikkeliin) "6.8.2019 - Poliisi ei aloita tutkintaa kaupunginvaltuutettu Abdirhami "Husu" Husseinin tviiteistä – nimitti kaikkia persuja rasisteiksi eikä perunut ."

V1: "D32 ei tietenkään, tietää ettei " kunnia " kansalaiset mitään syytteitä saa."

D96: "Somalitaustainen rasisti, husu hussein, myös oikeuteen kiihotuksesta syytettäväksi."

V1: "Huhun sanomiset oli oikeesti vihapuhetta, toisin kuin Tynkkysen."

E56: "Täysin väärä tuomio mutta tässä näkee että tuomarit on vasemmistolaisia joten tässä selvää puolellisuutta.

Mutta taas sitten kun husu sanonetta n 550k suomalaista on rasisteja ni ei edes nosteta syytteitä"

E111: "Husu sitten myös tuomiolle, minä ainakin olen niin loukkaantunut tuosta rasistiksi lainaamisesta, katsotaan toteutuuko oikeus"

V1: "111 Niimpä!!! Kaikki persut on rasisteja.. Mut ei tämä harhaanjohtava lausahdus näytä ketään häiritsevää"

V2: "Kyllä se häiritsee, mutta ei se poliisia kiinnosta. Mistä se taas kertoo, on jo aivan toinen juttu."

E278: "Ei kaikki islamin uskoiset oo terroristeja mutta kaikki terroristit on islamin uskoisia. 😞"

V1: "278 tuosta voi rapsahtaa syyte 😊😄"

E278: "V1 sitä odotellessa."

V2: "Nyt tuli kutsu kuulusteluun 😊"

Herran diskurssissa Herra sanelee totuutta. Luvussa 4.4 on tullut ilmi, kuinka perussuomalaisten diskurssissa tämä Herran totuus on, että muslimit ovat terroristeja. Tämä on samaa onnellisuuden varastamista, jota on jo käsitelty aiemmissa luvuissa. Läpi aineisto-otteiden toistuu totuuden kirjaimellinen painotus. Se, että maahanmuuttajat varastavat onnellisuutta on niin totuus pohjainen asia, että ainoastaan näytösoikeudenkäynti voisi tuomita Tynkkysen. Eihän totuuden puhumisesta pitäisi rangaista. Vaikka tämän tutkielman tutkimuskysymykset ja aineisto eivät salli hallituksen diskurssin suoraa analysointia on välillisesti selvää, että sen totuus on päinvastainen perussuomalaisten totuuden kanssa. Hallituspuolueet ja niiden kannattajat sekä oikeuslaitos pitävät totuutena sitä, että kaikki muslimit eivät ole terroristeja.

Tällaiset kilpailevat totuudet ovat selkeästi esillä nykypäivänä. Kirjoitushetkellä Yhdysvaltain presidentinvaaleissa Donald Trumpin alun johtoaseman jälkeen Joe Biden meni äänestyksessä ohi ja voitti presidentinvaalit. Trump edelleen väittää, että vaalit olivat vilpilliset, koska se on ainoa mahdollisuus, miten hän voisi hävitä. Donald Trump on edelleen totuutta sanelevassa asemassa hänen kannattajiensa diskurssissa ja tällä hetkellä Yhdysvalloissa Trumpin kannattajien keskuudessa toistuu rakenteeltaan juuri samanlainen *totuuden* painottaminen kuin perussuomalaisten keskuudessa. Pitää vain odottaa, että tarkastajat tekevät työnsä ja paljastavat vaalivilpin, sitten *totuus* tulee julki. Trumpilla ei ole mitään todisteita, joihin hän perustaa vaalivilppisyytökset, mutta hän ei niitä tarvitse. Hän sanelee kannattajiensa

keskuudessa Herran totuutta. 6.1.2021 tämä Trumpin kannattajien näkemys totuudesta kulminoitui Capitol Hillin mellakkaan ja hyökkäykseen demokraattista prosessia kohtaan, jossa kuoli viisi ihmistä.

5 POHDINTA

Tämän pohdintaluvun tarkoituksena on syventää ja laajentaa analyysiluvussa tekemiäni tulkintoja kolmivaiheisesti. Ensin nopeasti kertaan herran diskurssin positiot suhteessa perussuomalaisten diskursseihin ja pohdin niiden merkitystä laajemmassa yhteiskunnallisessa kontekstissa. Tämän jälkeen esitän päätelmiä herran diskurssista ja sen merkityksestä perussuomalaisten diskursseissa. Lopuksi teen yhteenvetoa herran diskurssista ja sen positioista suhteessa ideologiaan, jonka voidaan esittää olevan erittäin suuri tekijä perussuomalaisten diskursseissa.

5.1 Herran diskurssin positiot

Herran diskurssin neljä positiota rakentuvat perussuomalaisten diskursseissa yhdenmukaisesti seuraavalla tavalla: Subjekti (\$) on *perussuomalaiset*, herrasignifioija (S1) on *suomalaisten paremmuus*, tieto (S2) on *haittamaahanmuuttajat* ja nautinnon ylijäämä (a) on *varastettu onnellisuus*. Subjektina *perussuomalaiset* rakentavat käsitystään sosiaalisesta todellisuudesta identifioimalla herrasignifioijan *suomalaisten paremmuus* kanssa. Herrasignifioijaa voi myös ymmärtää yhteiskuntatieteissä enemmän käytetyn ideologian (esim. Eagleton 1994; Van Dijk 2006; Mandelbaum 2020) kautta, koska ne ovat käsitteellisesti erittäin lähellä toisiaan. Tämä toistuu johdonmukaisesti läpi aineiston. Kuitenkaan *suomalaisten paremmuus* tulee erittäin harvoin ilmi eksplisiittisesti korostamalla suomalaisia parempina kuin maahanmuuttajat. *Suomalaisten paremmuus* tulee ilmi vastaparinsa *haittamaahanmuuttajat* kautta.

Kuten Laclau (2005, 106) esittää, populismi toimii tyhjänä signifioijana, joka pitää sisällään kaikki subjektin tuntemat puutteet. Tiedon paikalla olevat *haittamaahanmuuttajat* toimivat näiden populismin sisällään pitämien puutteiden syntipukkina. *Haittamaahanmuuttajat* saavat kaikki negatiiviset merkitykset, joita

ei ole läsnä *perussuomalaisissa*. Herrasignifioija *suomalaisten paremmuus* tulee ilmi tämän rakenteen kautta. *Haittamaahanmuuttajat* ovat kaikkea sitä, mitä *perussuomalaiset* identifioidessaan *suomalaisten paremmuuden* kanssa eivät ole.

Haittamaahanmuuttajat rakentuvat diskurssissa erityisesti taloudellisena taakkana, joka vain vie verorahoja, eivätkä maksa veroja, koska eivät käy töissä tai tekevät töitä pimeästi. Silloin kun maahanmuuttaja on vastoin odotuksia työllistynyt, ei tämä työ perussuomalaisten diskurssissa ole kuitenkaan oikeita töitä. Vaikka maahanmuuttaja toimii 'oikein', hän ei siltikään todella toimi oikein. Maahanmuuttaja ei voi näyttäytyä positiivisena, vaan on haittamaahanmuuttaja. Haittamaahanmuuttaja on kategorisesti laiska ja työtä vieroksuva, toisin kuin kantasuomalainen. Haittamaahanmuuttaja on tullut Suomeen vain elääkseen siivellä veronmaksajien rahoilla. Diskurssissa veronmaksaja rakentuukin synonyyminä kantasuomalaiselle. Esimerkiksi aineisto-osassa A valtaosa kommentteista keskittyi alentamaan Ruotsissa työllistyneitä maahanmuuttajia. Voidaankin esittää, että ideologian täytyy nousta näkyvämmiin esiin paikkaamaan ristiriitaista kuvaa, kun maahanmuuttajat työllistyvät. Ideologialle tyypillinen tällainen keino paikata tällaista ristiriitaa ovat ideologiset hahmot.

Žižek (1989, 49) esittää ideologisen hahmon käsitteen keinona paikata diskurssissa ilmenevää ristiriitaa ideologian ja arkielämässä kohdatun tilanteen välillä. Tästä kenties tunnetuin esimerkki on juutalaisen ideologinen hahmon natsi-Saksassa. Saksassa ajateltiin yleisesti juutalaiset alempina ihmisinä, jotka petkuttivat eivätkä olleet luotettavia. Mutta mitä jos saksalaisella oli juutalainen naapuri, joka oli ystävällinen ja tervehti iloisesti aina tavatessaan naapurinsa? Kuten Žižek (1989, 49) esittää ideologinen hahmo tästä naapurista auttaa saksalaista selittämään mitä todellisuudessa tapahtuu, kun hänen juutalainen naapurinsa on ystävällinen: se on vain juoni ja näyteltyä ystävällisyyttä. Heti kun tämä juutalainen naapuri menee sisään asuntoonsa hänen hymynsä ja ystävällinen olemuksensa katoavat ja hänen todellinen juonitteleva luonne on taas läsnä. *Perussuomalaisten diskurssissa haittamaahanmuuttaja rakentuu nimenomaan tällaisena ideologisena hahmona. Sitä ei ole olemassa muuta kuin ideologian sosiaalisena konstruktiona, jolle annetaan kaikki negatiiviset merkitykset.* Se on osa psykoanalyttistä Toista samalla tavoin kuin Suomen

kansa. Kumpikaan ei ole mikään konkreettinen ihminen tai ihmisjoukko, ainoastaan mielikuva.

Diskurssissa nousseen taloudellisen hyödyn puutteen kannalta olisi oletettavaa, että perussuomalaiset olisivat iloisia, kun pakolaiset ovat työllistyneet ja heistä on taloudellista hyötyä. Perussuomalaisten diskursseissa on kuitenkin esillä pohjimmiltaan samanlainen ideologinen hahmo maahanmuuttajien suhteen. Perussuomalaisen ideologian sisällä olettamana, että pakolaiset eivät ole tulleet Ruotsiin tai Suomeen töihin. Kuitenkin kun tämä perusolettama joutuu ristiriitaan sen kanssa, että 4500 pakolaista oli artikkelin mukaan työllistynyt, pitää tätä ristiriitaa paikata ideologisella hahmolla: Hyödyttömät ja työtä välttelevät pakolaiset eivät olekaan ”oikeissa töissä”. Kun joku pakolainen työllistyy oletuksen vastaisesti, ei se todellisuudessa olekaan oletuksen vastaista, koska nämä eivät ole oikeita töitä.

Haittamaahanmuuttaja ei ole pelkästään taloudellinen taakka, vaan se pitää sisällään myös oletusarvoisesti rikollisen luonteen. Aineisto-osa B oli keskustelua Kuopiossa lokakuussa 2019 tapahtuneesta koulusurmasta. Poliisia syytetään siitä, että se olisi tiedottanut asiasta huonosti. Tämä poliisi hiljaisen viestinnän tyhjä tila otetaan heti diskurssissa haltuun ja herrasignifioijan linssin läpi nähtynä herää heti epäily siitä, että hyökkääjä olisi maahanmuuttajataustainen. Kun tekijän on sanottu olevan syntyperäinen suomalainen, herrasignifioijan mukaan tämä edelleen tarkoittaa maahanmuuttajaa. Kun tekijä tarkentuu kantasuomalaiseksi Joel Otto Aukusti Mariniksi herrasignifioija edelleen asettaa tekijän pois kantasuomalaisten ryhmästä. Herää spekulatiota siitä ”*etteikö kyseessä voisi olla jonkun yh suvakkimamupatjan naimamuisto Abdulin kanssa vietetystä ajasta..... pistää miettiin*”. Partikularisaation (Billig 1985, 93) kautta perussuomalainen ideologia saa edelleen pidettyä kantasuomalaiset erillään Kuopion koulusurmaajasta. Ei ole kantasuomalaisille ominaista olla rikollisia, se on nimenomaan *haittamaahanmuuttajien* ominaisuus.

Kuten jo aiemmin esitin, on populismi eräänlainen tyhjä signifioija, joka kuvastaa ihmisten kokemaa tyhjyyttä ja antaa tälle tyhjyydelle nimen. Lacanin psykoanalyttisessä teoriassa tätä samaa funktiota käyttää *objet petit a*. Tämä ihmisten kokema ontologinen vaillinaisuuden tunne rakentuu perussuomalaisten diskursseissa *varastettuna onnellisuutena*. Perussuomalaisille kuuluu onnellisuus, jota heillä ei kuitenkaan ole. Žižek (1989, 90) esittää, että

maahanmuuttovastaisissa ja äärioikeistolaisissa ideologioissa tämä varastettu onnellisuus nimenomaan kuuluisi subjektille, mutta koska hänellä ei sitä ole, tehdään johtopäätös, että onnellisuus on Toisella tai että Toisella on keinot sen hankkimiseen. Psykoanalyttinen Toinen näyttäytyy aina kokonaisena ja täydellisenä. Tämä Toinen on pohjimmiltaan kieli ja yhteiskunta, mutta Toinen näyttäytyy subjektille useimmiten toisina ihmisinä. Diskursiivinen subjekti *perussuomalaiset* olettaa, että Toisella, joka ilmenee maahanmuuttajina, olisi kaikki hyvin. Tämän takia subjekti virheellisesti olettaa, että Toisella olisi keino täyttää subjektinkin *objet petit a*, vaikka näin ei ole. Toinen on tiukasti symbolisessa maailmassa, eikä reaalin maailmassa, josta *objet petit a* vaillinaisuuden tunteena kumpuaa.

Yksi tämän tutkielman tärkeimmistä tuloksista on tässä kerrattujen herran diskurssin eri positioiden tunnistaminen. Näiden ymmärtäminen auttaa ymmärtämään perussuomalaisten diskurssin 'rakennuspalojen' funktiot. Herrasignifioijaa voi tämän tutkielman aineiston perusteella kuvata rasistiseksi ja koska herrasignifioija on rasistinen, se kyllästää koko diskurssia rasismilla. Tätä kytköstä voi käsittää yhteiskuntatieteissä perinteisemmin käytetyn ideologian kautta. Tämän ideologian luonteen tunnistaminen on tärkeää, koska se on yhdenvertaisuuden kannalta erittäin huolestuttavaa. Maahanmuuttajia ei kohdata ihmisinä, vaan *haittamaahanmuuttajien* ideologisena hahmona. Vaikka *perussuomalaiset* on diskursiivinen subjekti eikä tarkoita tässä tutkielmassa kaikkia Perussuomalaisten kannattajia, rakentaa analysoitu kielenkäyttö vahvasti rajautuvalla tavalla sosiaalista todellisuutta. Sosiaalisessa mediassa aktiivisesti kommentoivia henkilöitä voidaan kenties pitää sinä perussuomalaisen liikkeen ytimenä, joka pitää yllä vahvistuneen puolueen jyrkentyneitä linjauksia. Aineistona toimiva diskurssi ei ole vain sanahelinää internetissä. Se rakentaa sosiaalista todellisuutta, jossa maahanmuuttajat leimataan ideologisina hahmoina, eikä todellisina henkilöinä.

5.2 Herran diskurssi ja sen merkitys perussuomalaisten diskursseissa

Kuten luvussa 4.2 esitettiin, herran diskurssi rakentuu aineistossa seuraavanlaisesti: subjekti (\$) *perussuomalaiset* identifioivat itsensä

herrasignifioija (S1) *suomalaisten paremmuus* kanssa. Herrasignifioija toimii kuin linssi, jonka läpi maailmaa katsotaan. Tässä maailmassa tiedon (S2) paikalla on *haittamaahanmuuttajat*. Perussuomalaisten diskurssissa nämä *haittamaahanmuuttajat* rakentuvat ideologisina hahmoina, joille annetaan kaikki negatiiviset merkitykset. Se että *haittamaahanmuuttaja* on tiedon paikalla, merkitsee sitä, että herrasignifioija rakentaa totuutena pidettyä tietoa maahanmuuttoon liittyen. *Haittamaahanmuuttajat* ovat vaiva, joka vie perussuomalaisille kuuluvan onnellisuuden (*objet petit a*).

Analyysissä havainnollistettiin, etteivät maahanmuuttajat ole *veronmaksajiksi* tulleet. He eivät ole samaa ryhmää kuin kantasuomalaiset, jotka rakentuvat diskurssissa veronmaksajia. Mutta silti maahanmuuttajilla on kalliita tavaroita. Tälle annetaan selitykseksi toistuvasti se, että maahanmuuttajat jotenkin huijaavat ja varastavat näitä rahan ja hyvinvoinnin symboleja itselleen. Läpi aineiston rakentuu diskursiivisesti kuvaa perussuomalaisten ontologisesta vaillinaisuuden tunteesta. Jokin on huonosti, ja perussuomalaiset *tietävät*, mistä se johtuu: haittamaahanmuutosta. Jos ei olisi näitä siivellä eläviä rikollisia maahanmuuttajia, olisivat kantasuomalaisten asiat paremmin. Tällainen ontologinen vaillinaisuuden tunne on Lacanin (Pavón Cuéllar 2010, 260) mukaan läsnä jokaisessa ihmisessä. Kuitenkin kuten Žižek (1989, 51) esittää, erityisesti ääripäiden ideologiat antavat selityksenä tälle vaillinaisuuden tunteelle sen, että joku on varastanut onnellisuuden. Vaikka perussuomalaisia ei tämän työn perusteella voi rinnastaa esimerkiksi natseihin, on tämä onnellisuuden varastamisen prosessi kuitenkin samassa muodossa läsnä molemmilla.

Aineistossa on siis läsnä herran diskurssi, jossa *haittamaahanmuuttajat* varastavat *paremmilta suomalaisilta heidän onnellisuutensa*. Tämä on aineiston perusteella perussuomalaisen ideologian eräs kulmakivi. Ympäröivä maailma ja siellä piilevä tieto ja totuus nähdään tällaisena prosessina. Tällä on selkeää yhteiskunnallista merkitystä. Kirjoittamisen aikaan ajankohtainen esimerkki tällaisesta onnellisuuden varastamisen diskurssista ovat Suomen kuntavaalit keväällä 2021. Perussuomalaisten kuntavaalien iskulauseena on *”otetaan Suomi takaisin”*. Tässä on kyse nimenomaan samasta prosessista kuin aineistossa ilmenneessä herran diskurssissa. Suomessa on ollut hyvä olla, mutta jotain on tapahtunut. On jäänyt onnellisuuden aukko (*objet petit a*), joka täytyy paikata

ottamalla Suomi takaisin. Tuon onnellisuuden on varastanut ja aukon luonut *haittamaahanmuuttajat*.

”*Otetaan Suomi takaisin*” iskulauseessa on selkeitä kaikuja Donald Trumpin ”*Make America Great Again*” jo tunnuskauseeksi muodostuneesta ilmaisusta. 6.1.2021 Donald Trumpin Herran diskurssi kuohahti Capitol Hillin mellakkaan, jossa mielenosoittajat tunkeutuivat kongressirakennukseen yrityksenään estää Joe Bidenin vahvistaminen seuraavaksi presidenteiksi. Donald Trumpin esittämä herran totuus oli niin vahva hänen kannattajiensa keskuudessa, että kaikki sitä vastustavat näkemykset olivat valhetta. Lähes identtinen rakenne on havaittavissa perussuomalaisten diskursseissa ja Yhdysvaltojen tilanne antaa hälyttävän esimerkin siitä, mihin tällainen voi pahimmillaan johtaa.

5.3 *Totuus ja ideologia*

Olellaisena aineistossa nousee esiin se, että perussuomalaisilla oli jo asioihin perehtymättä tieto maahanmuuttajien todellisesta luonteesta. Herran diskurssi rakentaa ideologista kuvaa siitä, että maahanmuuttajat ovat viemässä turvallisuuden tunnetta ja sosiaalietuuksia, vaikka samalla käyvät pimeästi töissä. Žižek (1989, 106) mukaan tällainen asetelma voidaan nähdä rasismina sen puhtaimmassa muodossa. *Maahanmuuttaja ei ole rikollinen ja sosiaalietuuksien varastaja, vaan rikollinen ja sosiaalietuuksien varastaja on sellainen, koska hän on maahanmuuttaja*. Tämä rakentuu itsestään selvänä totuutena, joka on kaikkien tiedossa jo ennen kuin mitään tapahtuu. Lacanilaisittain ilmaistuna, herrasignifioija on ennen mitään kielen käyttöä paikallaan, valmiina viemää subjektin diskurssin läpi. Yhtään ainoa maahanmuuttajaa ei tarvitse nähdä tai hänen tekojaan punnita, jotta voidaan sanoa, ettei hän ”*veronmaksajaksi tullut*”. Van Dijk (2006, 126) ehdottaa, että ideologiaan sisällään pitämät totuudet tulevat yleensä ilmi tiettyjen asioiden yli- tai alikorostamisena. Kuten aiemmin esitettiin, on haittamaahanmuuttaja ideologinen hahmo, jonka negatiivisia piirteitä ylikorostetaan. Diskurssissa kuitenkin tätä ideologialle tyypillistä ylikorostamista ei koeta ylikorostamisena, vaan *tosiasioiden* kertomisena, koska kaikki totena pidetty kumpuaa subjektin sisäistämästä ideologiasta ja sen sisällään pitämistä totuuksista.

Selvimmän aineistossa tämä perussuomalaisten herran totuuden luonne tuli ilmi aineisto-osissa D ja E, jotka käsittelivät perussuomalaisten kansanedustajan Sebastian Tynkkysen oikeudenkäyntiä vihapuheesta, joka lopulta päättyi tuomion langettamiseen. Perussuomalaisten diskurssin Sebastian Tynkkysen sosiaalisen median päivitys rinnasti islamin terroristeihin. Toisin sanoen terroristi on terroristi, koska hän on muslimi. Sebastian Tynkkysen tapauksessa totuuden merkitys perussuomalaisten diskursseissa nousi erittäin selkeästi esiin. *Totuutta* sanana painotetaan toistuvasti useissa kommentteissa. Tämä on nimenomaan herran diskurssin mukaista herran totuutta. Se on niin itsestään selvänä pidetty *tosiasia*, että kun oikeuslaitos haastaa tämän näkemyksen, ei sen päätöstä voida ymmärtää. Miksi oikeuslaitos ei näe totuutta? Onko tämä salaliitto perussuomalaisia vastaan? Miksei totuutta saa sanoa? Herrasignifioijan linssin läpi sosiaalinen todellisuus rakentuu täysin erilaisena kuin oikeuslaitoksen näkemys.

Sebastian Tynkkysen vihapuhetuomio koetaan diskurssissa niin voimakkaana dissonanssina, että se saa jopa perussuomalaisia vastaan hyökkäämisen kokemuksia. Diskursiivisesti rakentuu kokemus siitä, että perussuomalaisia vainotaan, eikä totuutta saa kertoa, kuten jo aiemmin esitetty kommentti D35 kiteyttää: *”Mies puhunut rehellisesti ja suoraan mitä ei nyky Suomessa kestä tehdä (jos koskee muslimit/islam) ja siitäpä rangaistus täysin aiheetta”*. Oikeuslaitoksen toiminta rakentuu perussuomalaisten vainona, jota toistuvasti kuvaillaan näytösoikeudenkäynniksi ja rinnastetaan Neuvostoliiton ja Kiinan toimintaan. Tässä on kaikuja perussuomalaisten kansanedustajien tavasta nimittää heidän kanssaan eri meiltä olevia kommunisteiksi, joka on noussut yleiseksi haukkumasanaksi talvella 2020–2021. Tämä on tapahtunut rinta rinnan Yhdysvaltalaisen Trump-myönteisen diskurssin muuttumisen kanssa. Perussuomalaisia suorastaan vainotaan, koska nykyinen hallitus ei halua, että *totuutta* tuodaan ilmi. Perussuomalaisten omaava herran totuus halutaan peittää, ja sen vuoksi uhrataan jopa oikeusvaltioperiaate. Järjestetään näytösoikeudenkäynti, jonka lopputulos on jo ennalta päätetty, jotta Sebastian Tynkkynen saadaan tuomittua. Tynkkynen rakennetaan diskursiivisesti kuvaa toisinajattelista, jota yritetään vaimentaa.

Keskeinen havainto on herran diskurssin rakennetta noudattava perussuomalaisten hallitusvastainen diskurssi. Hallitusvastaisuus johtuu

totuuksien vastakkainasettelusta: Perussuomalaisten ja (hallituksen ohjaileman puolueellisen) oikeuslaitoksen näkemykset totuudesta ovat niin kaukana toisistaan, että vain toinen voi olla annettuna hetkenä totta. Ne eivät ole hieman eri näkemyksiä jostakin asiasta. Ne ovat keskenään kuin yö ja päivä. Diskursiivisesti rakentuu asetelma, jossa perussuomalaiset ovat kuin valonsäde keskellä pimeyttä, jota koetetaan sammuttaa vihervasemmiston toimesta.

Hallitusvastaisuuden diskurssissa yleistä on, että Perussuomalaisten nationalistisen luonteen vuoksi, heidän diskurssinsa kanssa eri mieltä olevien kommunisteiksi leimaaminen saa voimansa historiasta. Kommunistit ja Neuvostoliitto yleisessä käsityksessä mielletään sisällissodan ja toisen maailmansodan aikaisiksi vihollisiksi, jotka onnistuttiin torjumaan. Nyt perussuomalaisten kanssa eri mieltä olevat rinnastetaan tähän vihollisten ryhmään, joka yrittää tuhota Suomea. Kommunistiksi ja vihervasemmistoksi puhuttelu aineistossa on pohjimmiltaan funktioltaan sama asia. Molemmat ovat Suomen kansan vihollisia. Ja perussuomalaiset mieltävät itsensä edustamaan koko tuota metafyyssistä kansaa, joka on kuitenkin psykoanalyttisin termein Toinen. Se ei ole kaikki väestökisterissä olevat suomalaiset, vaan yhteinen sosiaalinen konstruktio, jota perussuomalaiset kokevat edustavansa. Aineistossa nouseekin esiin rakenne, jossa perussuomalaiset käyvät yksin taistelua Suomen puolesta, koska muut eivät ole vielä heränneet ja nähneet *totuutta*.

Hieman huolestuttavana havaintona aineistosta nousikin välillä esiin taistelun diskurssi. Vaikka tämä ei noussut usein esiin, se rakensi erittäin vakavaa konstruktioita tulevasta suuresta taistelusta. Keskeisenä ja ajankohtaisena havaintona tästä taistelun diskurssista nousi esiin Herran totuuden absoluuttinen sisäistäminen. Toisin ajattelijat ovat *"pahimpia vihollisia"*, joita vastaan tulee vielä sisällissota. Perussuomalaisten kansallismielisen luonteen vuoksi sisällissodan diskurssi luo rakennetta samaa kansaa (Toista) olevien punaisten ja valkoisten välisestä kamppailusta. Aiemmin esitetty aineisto-ote 11 kiteyttää tämän asetelman: *"Meillä sanottiin sodan aikana, että meillä on pahimmat viholliset omassa kansassa. Tilanne on edelleen sama !"*. Tällaisessa taistelun diskurssissa edes onnellisuutta varastavat *haittamaahanmuuttajat* eivät ole pahimpia vihollisia. Pahimpia vihollisia ovat kantasuomalaiset naapurit ja työkaverit, jotka eivät jaa Herran totuutta perussuomalaisten kanssa. Tämä

johtaa vaaralliseen yhteiskunnalliseen kehitykseen, jossa rakentuu suuri kuilu 'meidän' ja 'heidän' välille.

Tämä on juuri se asetelma, jota maailma todisti 6.1.2021 Yhdysvalloissa tapahtuneessa Capitol Hillin mellakassa. Perussuomalaisten poliitikkojen usein kehuma Donald Trump oli iskostanut omaa Herran totuuttaan vaaleista. Tämä oli niin absoluuttinen totuus, että sen kiistäjät koettiin *"vihollisiksi omassa kansassa"* ja heitä vastaan käytiin taisteluun. Useat videot ja raportit mellakasta ovat osoittaneet, että Capitol Hillin valtaajat etsivät esimerkiksi puhemies Nancy Pelosiä, joka kovaäänisesti vastusti Donald Trumpin Herran totuutta. Se mikä tästä tekee erityisen huolestuttavaa, on saman rakenteen toistuminen Perussuomalaisten diskurssissa, nyt kun maailma on nähnyt mihin se voi pahimmillaan johtaa.

Kuitenkaan Perussuomalaisten ja Donald Trumpin Herran diskurssi ei ole täysin samanlainen. Yhdysvalloissa totuus saneltiin erittäin keskitetysti presidentti Donald Trumpin toimesta. Suomen olosuhteissa tällaista keskitettyä yhden henkilön saneleman totuuden kulttuuria ei toistaiseksi ole havaittavissa. Vaikka Trumpin tapaan useat perussuomalaiset poliitikot ovat aktiivisia sosiaalisessa mediassa ylläpitämässä herran diskurssia, ei tätä voi kuitenkaan rinnastaa Yhdysvaltoihin, jossa herran totuus sanellaan keskitetysti Donald Trumpin toimesta. Huomionarvoista on myös, että vaikka perussuomalaisten Herran diskurssissa on toistuvia säröjä, olivat ne erittäin huomattavia nimenomaan taistelun diskurssin yhteydessä. Kaikki eivät yhdy taistelun diskurssiin. Näitä säröääniä vastaan käyty varsin raju hyökkäys kuitenkin osoittaa konkreettisesti, miten *"vihollisia omassa kansassa"* kohdellaan. Heidät partikularisaation kautta asetetaan vihollisiksi ja toivotaan, että sodan syttyessä heidän lähtevän Somaliaan jalkavaimoiksi. Jos he eivät jaa herran diskurssissa ilmenevää herran totuutta, ovat he vihollisia.

6 LOPPUPÄÄTELMÄT

Tässä tutkielmassa pyrin tutkimaan, kuinka maahanmuutto rakentuu diskursiivisesti suhteessa lacanilaiseen diskurssiteoriaan perussuomalaisten verkkokeskusteluissa. Tämän lisäksi tutkin ryhmien välisten ennakkoluulojen rakentumista perussuomalaisten diskursseissa. Maahanmuuttovastainen ideologia, jota voi kuvata erittäin rasistiseksi, nousi vahvasti esiin. Kuten jo luvussa 1.4 mainittiin, ei tämän tutkielman käyttäessä sanaa ”perussuomalaiset” tarkoiteta kaikkia perussuomalaisia, vaan diskursiivista subjektia. Suhteessa lacanilaiseen diskurssiteoriaan, perussuomalaisten diskursseissa oli vahvasti läsnä Lacanin esittämä herran diskurssi. Herran diskurssin mukaisesti totuus on, että haittamaahanmuuttajat varastavat perussuomalaisten onnellisuutta. Tämä onnellisuuden puute on lacanilaisessa ajattelussa kuitenkin kaikilla ihmisillä kroonisesti aina läsnä. Perussuomalaisten herran diskurssi kuitenkin esittää asian niin kuin onnellisuuden joku olisi vienyt. Ja tämä on perussuomalaisille sosiaalisesti rakentunut todellisuus, vaikkakin vain kollektiivinen hallusinaatio. Tämä onnellisuus ei kuitenkaan ole mitään konkreettista. Sen voi ajatella ikään kuin lapsuuden kesänä, jolloin aina oli hyvä sää ja jäätelöä joka päivä. Tuota kesää ei kuitenkaan koskaan ollut, vaan se sellaisena on olemassa vain mielikuvana: sadepäiviä ei muisteta ja jäätelöäkin sai kenties vain joka toinen viikko.

Ryhmien väliset ennakkoluulot rakentuvat erittäin vahvasti ja välillä hyvin kärkevästi perussuomalaisten diskursseissa. Maahanmuuttajat rakentuvat diskursiivisesti nimenomaan haittamaahanmuuttajina, joilla on kaikki ne negatiiviset ominaisuudet, joita paremmilla suomalaisilla ei ole läsnä. Kun kantasuomalainen on eri mieltä perussuomalaisten Herran totuuden kanssa, alennetaan häntä diskursiivisesti osaksi haittamaahanmuuttajien ryhmää. Kun taas kantasuomalainen tekee rikoksen, ilmenee diskurssissa partikularisaatioita, joiden avulla perussuomalaisten ideologia saa pidettyä sanomansa kasassa. Ideologia parsii itseään kasaan kohdatessaan ristiriitoja. Analyysin perusteella

kantasuomalainen rikoksen tekijä on vain poikkeus, koska kantasuomalaiset ovat yleensä rehellisiä veronmaksajia ja maahanmuuttajat rikollisia siivellä eläjiä.

Perussuomalaisten diskursseissa on siis vahvasti läsnä maahanmuuttovastaisuus. Tämä ideologia on kyllästännyt perussuomalaisten diskurssin ja se tulee ilmi erityisesti totuudesta puhuttaessa. Perussuomalaisessa ideologiassa on sisäänrakennettuna tietona, että maahanmuuttajat ovat haitallisia ja kantasuomalaiset ahkeria veronmaksajia. Tämä on itsestään selvää ja kun sitä haastetaan oikeuslaitoksen toimesta, tuntevat Perussuomalaiset tulevansa vainotuksi. Perussuomalainen ideologia on ristiriidassa vallitsevan yhteiskuntajärjestyksen kanssa, jonka totuus ei ole sama kuin perussuomalaisen ideologian totuus. Maahanmuuttovastaisen ja rasistisen ideologian kyllästävässä keskustelussa diskurssiivinen subjekti, perussuomalaiset, käyvät yksinäistä taistelua Suomen kansan eduksi haittamaahanmuuttajia vastaan, jotka vievät Suomen kansan onnellisuuden.

6.1 Tutkielman arviointi ja jatkotutkimusehdotukset

Olen käyttänyt tässä tutkielmassa lacanilaisen diskurssianalyysin menetelmää. Metodologisesti se on aihepiirin ja aineistotyyppin kannalta perusteltu valinta. Lacanilainen diskurssianalyysi soveltuu erityisesti ideologian roolin tutkimiseen, koska pohja on vahvasti sitä jäsentävässä kehystämisessä. Lacanilainen diskurssianalyysi on erinomainen työkalu myös aiheen mahdollisen arkaluontoisuuden takia. Sen avulla pystytään analysoimaan ryhmien välisten suhteiden rakentumista diskurssiivisesti, ilman että aiheesta kysytään suoraan. Itsenäisesti rakentunut ja jälkikäteen noudettu aineisto myös mahdollistaa analyysin suorittamisen luonnollisemmalla aineistolla, kuin olisi esimerkiksi haastatteluilla kenties pystytty. Aihepiiri on sellainen, että siitä saattaisi jäädä haastatteluaineistolla sellaisia olennaisia puolia pois, mitä itsenäisesti generoitunut aineisto kuitenkin sisältää. Mainitsemisen arvoinen rajoite on myös tämän tutkielman laajuus. Aineisto oli erittäin rikas ja tämän työn laajuuden puitteissa eivät kaikki mahdollisesti hedelmälliset analyysin kohteet saaneet ansaitsemaansa huomiota. Tässä analyysissä ei myöskään paneuduttu emoji-merkitykseen. Niiden sisällyttäminen varsinaiseen analyysiin voisi tulevaisuudessa olla erittäin hyödyllistä.

Kaiken diskurssianalyysin kääntöpuolena voidaan kuitenkin esittää olevan tutkijan subjektiivinen luenta aineistosta. Toinen lukija olisi kenties keskittynyt eri asioihin aineistossa, mutta se ei tarkoita, että tämä analyysi olisi väärässä. Tässä tutkielmassa olen rakentanut selkeitä argumentteja hyödyntäen havainnollistavia aineisto-otteita. Tämän vuoksi tämä tutkielma ei ole sen enempää tai vähempää altis vasta-argumenteille kuin muukaan sosiaalipsykologinen tutkimus. Kaikessa laadullisessa tutkimuksessa on myös perinteisesti yleistämisen ongelma, eikä tämän tutkielman esittämiä argumentteja voida yleistää esimerkiksi kaikkien perussuomalaisten näkemyksiksi. Tämä tutkielma kuitenkin tarjoaa sellaista syvyyttä tutkimuskohteen ymmärtämiseen, jota olisi tuskin tavoitettu määrällisillä menetelmillä. Diskurssit perussuomalaisten virallisessa Facebook-ryhmässä rakentavat sosiaalista todellisuutta, joka ei ole vain sanahelinää. Sen tutkiminen on yhteiskunnallisesti tärkeää.

Tässä tutkielmassa keskityin analysoimaan maahanmuuttajien diskursiivista rakentumista, mutta mahdollisia jatkotutkimuksen aiheita löytyi useita. Näitä olisi hedelmällisintä tarkastella laajassa tutkimuksessa. Jatkotutkimuksen aiheista kenties selkein ja kiinnostavin on Trumpin kannattajien ja perussuomalaisten diskurssien yhtymäkohdat lacanilaisen teorian viitekehyksessä. Viittasin näihin myös tässä tutkielmassa, mutta aineiston puitteissa ei syvempää analyysiä voitu suorittaa. Tämä tutkielma rakensi perustaa herran diskurssista ja totuuden luonteesta perussuomalaisten verkkokeskusteluissa. Tätä voisi olla tulevaisuudessa hedelmällistä laajentaa tarkastelemaan perussuomalaisten näkemystä muista puolueista, eikä poliittisesta ongelmasta. Esimerkkinä tästä voidaan nostaa viime aikoina Perussuomalaisten kansanedustajien ja europarlamentaarikkojen toistuva kaikkien muiden nimittäminen kommunisteiksi. Mitä kaikkea kommunistileima voi 2020-luvulla rakentaa, koska vaikuttaa kovin keinotekoiselta nimittää esimerkiksi Vihreiden kansanedustajia kommunisteiksi?

LÄHTEET

- Ahteensuu, M. (2019) *Käytätkö somedataa tutkimuksessasi*,
Noudettu <https://vastuullinentiede.fi/fi/tutkimustyo/kaytatko-somedataa-tutkimuksessasi>, Luettu, 9.2.2021
- Althusser, L. (2014) *Ideology and Ideological State Apparatuses*, (Kääntänyt: Goshgarian, G.M.), Lontoo: Verso
- Barbujani, G., Ghirotto, S. & Tassi, F. Nine things to remember about human genome diversity, *Tissue Antigens*, vol.82, s. 155-164
- Berger, P.L. & Luckmann, T. (1966) *The social Construction of Reality*, (1994) Kääntänyt Gaudeamus Kirja, Helsinki: Yliopistopaino
- Billig, M. (1985) Prejudice, categorization and particularization: From a perceptual to a rhetorical approach, *European Journal of Social Psychology*, vol.15, s.79-103
- Billig, M. (2001) *Critical Discourse Analysis and the Rhetoric of Critique*, Teoksessa Wodak, R. & Meyer M. (toim.) *Methods of Critical Discourse Analysis*, s.1-13, Lontoo: Sage Publications
- Bizumic, B. & Duckitt, J. (2012) What Is and Is Not Ethnocentrism? A Conceptual Analysis and Political Implications, *Political Psychology*, Vol. 33, no. 6, s.887–909
- British Psychological Society (2017) *Ethics Guidelines for Internet-mediated research*, Leicester: British Psychological Society
- Dant, T. (1991) *Knowledge, ideology and discourse: A sociological perspective*, Lontoo ja New York: Routledge
- Engelken-Jorge, M. (2010) The Anti-immigrant discourse in Tenerife: assessing the Lacanian theory of Ideology, *Journal of Political Ideologies*, Vol.15. issue.1, s.69-88
- Freud, S. (1899) *Unien Tulkinta*, (Kääntänyt Puranen, E.) Gummerus, Jyväskylä
- Freud, S. (1913) *Toteemi ja Tabu*, (Kääntänyt Rutanen, M.) Love kirjat, Helsinki

- Freud, S. (1932) *Civilization and Its Discontents*, (Kääntänyt Strachey, J.),
Lontoo: W.W. Norton & Company Ltd
- Glynos, J. (2001) The grip of ideology: A Lacanian approach to the theory of
ideology, *Journal of Political Ideologies*, vol. 6, issue 2, s.191-214
- Graves, J.L. (2015) Why the Nonexistence of Biological Races Does Not Mean
the Nonexistence of Racism, *American Behavioural Scientist*, vol.59, issue
11, pp.1474-1495
- Hook, D. (2018) *Six Moments in Lacan: Communication and identification in
psychology and psychoanalysis*, New York: Routledge
- Homer, S. (2005) *Jacques Lacan*, New York: Routledge
- Ikunobe, P. (2010) Conceptualizing Racism and Its Subtle Forms, *Journal for
the Theory of Social Behaviour*, vol.41, issue 2, pp.161-181,
- Kincheloe J.L. & McLaren, P. (1994) *Rethinking Critical Theory and Qualitative
Research*, Teoksessa Denzin N. & Lincoln Y. (toim.). Handbook of
Qualitative Research (s.138-157) Newbury Park: Sage, 1994.
- Kettunen, P. (2006). *J.V. Snellman ja nationalismi*. Teoksessa Niiniluoto, I. &
Vilkko, R. (toim.). J.V. Snellman – filosofi ja valtio-oppinut, Helsinki:
Suomen Filosofinen yhdistys, 2006, s.147-167
- Toivonen, T. (8.1.2021) Ylen mittaus: Perussuomalaisilla taas
kannataushyppäys, eläkeputken poisto syö SDP:n, mutta ei
vasemmistoliiton suosiota, *Yle uutiset*, Noudettu: <https://yle.fi/uutiset/3-11726460>, Luettu 8.1.2020
- Kurki, J. (2012) *Lacanin diskurssiteoria*. Vantaa: Apeiron Kirjat
- Lacan, J. (1966) *Ecrits: The First Complete edition in English*, (Kääntänyt Fink,
B., Fink, H. & Grigg, R.). New York: W.W. Norton & Company
- Lacan, J. (1977) *The Four Fundamental Concepts of Psychoanalysis: The
Seminar of Jacques Lacan, Book XI*, (1977) (Kääntänyt Sheridan A.), New
York: Norton & Company Ltd.
- Lacan, J. (1988) *The Seminar. Book II. The Ego in Freud's Theory and in the
Technique of Psychoanalysis*, 1954–55, Kääntänyt Tomaselli, S. ja
Forrester, J. New York: Norton; Cambridge: Cambridge University Press
- Lacan, J. (1998a). *The Seminar, Book XX. Encore, 1972–1973*. (Kääntänyt
Fink, B.) New York: W. W Norton.

- Lacan, J. (1998b) *Formations of the Unconscious*, (Toim. Miller, J-A., Kääntänyt, Grigg, R.), Iso Britannia: Polity
- Lacan, J. (2002) *The Seminar of Jacques Lacan Book XVII: On a Discourse that Might not be a Semblance, 1970-1971* (Kääntänyt, Gallagher, C.), Lontoo: Karnac Books Ltd
- Lacan, J. (2005) *On the Names-of-the-Father*, (Kääntänyt Fink, B.) Cambridge: Polity
- Laclau, Ernesto. (1996) *Emancipation(s)*. London: Verso.
- Laclau, E. (2005). *On populist reason*. Lontoo: Verso.
- Locke, T. (2004) *Critical Discourse Analysis*, Lontoo: Continuum International Publishing Group
- Macaulay, M., (2019) *Populist Discourse: International Perspectives*, Palgrave Macmillan
- Mandelbaum, M.M. (2020) *Then Nation/State Fantasy: A Psychoanalytical Genealogy of Nationalism*, Palgrave Macmillan
- Marx, K. (1906) *Capital: A Critique of Political Economy: Volume 1*, (Kääntänyt: Cerf, B.A. & Klopfer, D.S.). New York: Random House Inc.
- Mayr, E. (1982) *The Growth of Biological Thought: Diversity, evolution and Inheritance*, London: Belknap Press
- Mead, G. H. (1934) *Mind, Self and Society from the Standpoint of Social Behaviourist*. Chicago: University of Chicago Press
- Mierina, I. & Koroleva, I. (2015) Support for far right ideology and anti-migrant attitudes among youth in Europe: A comparative analysis, *The Sociological review*, vol.63, s.183-205
- Moffit, B. (2016). *The global rise of populism*. Stanford: Stanford University Press
- Mudde, C., (2000) *The Ideology of the extreme right*, 2. Painos, Manchester. Manchester University Press
- Mudde, C. (2011) Radical Right Parties in Europe: What, Who, Why?, *Participation*, vol. 35, s.12-15
- Mudde, C., & Kaltwasser, C. R. (2017). *Populism: A very short introduction*. Oxford: Oxford University Press.

- Pavon Cuéllar, D. (Toim. D. Carlo & I. Parker) (2010) *From the conscious interior to an exterior unconscious: Lacan, discourse analysis and social psychology*, Lontoo: Karnac Books Ltd
- Potter, J. & Wetherell, M. (1987) *Discourse and Social Psychology: Beyond Attitude and Behaviour*, Lontoo: Sage Publications
- Ryder, A. (2011) Politics after the Death of the Father: Democracy in Freud and Derrida, *Mosaic*, vol. 44, 3, s.115-131
- Searle, J. (1969). *Speech acts*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Suomen virallinen tilasto (SVT): Eduskuntavaalit [verkkojulkaisu].
ISSN=1799-6252. Ehdokkaat Ja Valitut 2019. Helsinki: Tilastokeskus [viitattu: 29.3.2021].
Saantitapa: http://www.stat.fi/til/evaa/2019/02/evaa_2019_02_2019-04-29_tie_001_fi.html, luettu 29.3.2021
- Swank, D. & Betz, H-G. (2003) Globalization, the welfare state and right-wing populism in Western Europe, *Socio-economic Review*, vol. 1, s. 215-245
- Taggart, P. (2002). *Populism*. New Delhi: Viva Books.
- Tutkimuseettinen neuvottelukunta (2019) *Ihmiseen kohdistuvan tutkimuksen eettiset periaatteet ja ihmistieteiden ennakkoarviointi Suomessa*
- UK Research Integrity Office (2016) *Good practice in research: Internet-mediated research*, Croydon, UK research Integrity Office
- Van Dijk, T.A. (2006) *Ideology and discourse analysis*, *Journal of Political Ideologies*, vol.1, s.115-140
- Worsley, P. (1969). *The concept of populism*. G. Ionescu & E. Gellner (Toim.), Populism its meaning and national characteristics (pp. 212–250). London: Weidenfeld and Nicolson.
- Žižek, S. (1989) *The Sublime Object of Ideology*, Croydon: Verso
- Žižek, S. (1987) *The Plague of Fantasies*, Croydon: Verso